

GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2016

INFRABEL GROEP

Resultatenrekening

	Toelichting	31/12/2016	31/12/2015
Omzet	25	954.026.806,59	976.802.309,70
Exploitatiesubsidies	24	182.187.329,91	243.694.623,87
Geproduceerde vaste activa		468.568.831,61	449.469.571,91
Overige bedrijfsopbrengsten	25	13.488.247,81	38.241.284,46
Bedrijfsopbrengsten vóór kapitaalsubsidies		1.618.271.215,92	1.708.207.789,94
Aankopen handelsgoederen, grond- en hulpstoffen		-227.708.756,33	-195.601.348,81
Diensten en diverse goederen	25	-1.256.926.345,53	-1.320.740.355,28
Personeelskosten	26	-60.271.938,71	-73.853.865,75
Andere bedrijfskosten	25	6.378.068,75	-70.974.548,75
Bedrijfskosten vóór afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen		-1.538.528.971,82	-1.661.170.118,59
Bedrijfsresultaat vóór kapitaalsubsidies, afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen		79.742.244,10	47.037.671,35
Kapitaalsubsidies	24	599.263.964,61	624.856.563,34
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen		-623.563.059,36	-647.037.600,60
Bedrijfsresultaat		55.443.149,35	24.856.634,09
Financiële opbrengsten	27	127.218.760,53	168.673.135,46
Financiële kosten	27	-224.772.724,72	-250.613.474,47
Deel in het netto-resultaat van de investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	9	-414.628,73	-273.461,25
Resultaat voor belastingen		-42.525.443,57	-57.357.166,17
Belastingen	28	-620.447,19	-4.435.977,82
Netto resultaat		-43.145.890,76	-61.793.143,99
Netto-resultaat van het boekjaar toe te rekenen aan:			
Aandeelhouders van de Groep		-43.439.864,08	-62.201.351,55
Minderheidsbelangen		293.973,32	408.207,55
Winst per aandeel in €			
Gewone winst (verlies) per aandeel		-0,82	-1,17
Verwaterde winst (verlies) per aandeel		-0,82	-1,17

De toelichtingen 1 tot en met 34 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31 december 2016.

Overzicht van de niet-gerealiseerde resultaten

	31/12/2016	31/12/2015
Netto resultaat	-43.145.890,76	-61.793.143,99
<i>Minderheidsbelangen</i>	293.973,32	408.207,55
<i>Aandeelhouders van de Groep</i>	-43.439.864,08	-62.201.351,54
Niet-gerealiseerde resultaten		
Elementen die niet naar de resultatenrekening kunnen geherklasseerd worden in toekomstige periodes		
Actuariële verschillen op verplichtingen na uitdiensttreding	-15.228.835,58	21.455.696,20
Aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	-1.263.149,48	1.212.828,15
Subtotaal van de elementen die niet naar de resultatenrekening kunnen geherklasseerd worden in toekomstige periodes	-16.491.985,06	22.668.524,35
Totaal van de niet-gerealiseerde resultaten	-16.491.985,06	22.668.524,35
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-59.637.875,82	-39.124.619,65
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten toe te rekenen aan:		
Aandeelhouders van de Groep	-59.931.849,14	-39.532.827,20
Minderheidsbelangen	293.973,32	408.207,55

De toelichtingen 1 tot en met 34 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31 december 2016.

Balans

	Toelichting	31/12/2016	31/12/2015
Immateriële vaste activa	7	1.492.852.638,96	1.490.265.013,71
Materiële vaste activa	8	17.614.711.335,42	17.329.042.895,02
Terreinen		1.605.933.380,10	1.605.831.498,88
Gebouwen		469.378.454,78	426.895.040,32
Spoorwegconstructies		5.061.380.126,69	4.885.704.102,62
Spoorweginfrastructuur		7.166.532.537,76	6.605.539.470,94
Rollend spoorwegmaterieel		77.590.216,97	80.878.790,46
Diverse installaties en uitrustingen		539.814.122,21	477.700.381,01
Vaste activa in aanbouw		2.694.082.496,91	3.246.493.610,79
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	9	11.965.324,80	13.888.103,01
Overige financiële vaste activa	13	599.248.990,87	578.397.896,40
Vorderingen op meer dan één jaar	10	1.143.930.849,56	1.069.707.649,78
Afgeleide financiële instrumenten	12	42.517.959,80	26.216.146,19
Uitgestelde belastingen	22	0,00	6.440,40
Vaste activa		20.905.227.099,41	20.507.524.144,51
Vorraden	14	247.481.386,27	252.952.818,25
Handels- en overige vorderingen	10	424.613.382,44	521.663.732,78
Afgeleide financiële instrumenten	12	0,00	0,00
Termijndeposito's	15	173.200.338,37	0,00
Geldmiddelen en kasequivalenten	15	193.682.544,75	176.304.703,65
Plottende activa		1.038.977.651,83	950.921.254,68
Activa bestemd voor verkoop	16	0,00	0,00
Totaal actief		21.944.204.751,24	21.458.445.399,19
Kapitaal	17	982.580.391,67	982.580.391,67
Uitgiftepremies	17	299.317.752,80	299.317.752,80
Geconsolideerde reserves	18	-121.227.967,86	-60.817.280,60
Eigen vermogen van de groep		1.160.670.176,61	1.221.080.863,87
Belangen van derden		4.644.585,08	4.350.611,76
Totaal eigen vermogen		1.165.314.761,69	1.225.431.475,62
Schulden uit personeelsbeloningen	19	179.855.343,72	164.671.196,12
Voorzieningen	20	41.993.263,13	46.153.340,30
Financiële schulden	21	2.956.652.566,41	3.220.109.021,82
Afgeleide financiële instrumenten	12	49.649.273,57	66.579.734,98
Uitgestelde belastingen	22	0,00	0,00
Overige schulden	23	588.480.622,38	575.544.130,07
Kapitaalsubsidies	24	14.923.910.789,04	14.613.950.343,56
Niet courante passiva		18.740.541.858,25	18.687.007.766,85
Schulden uit personeelsbeloningen	19	83.440.596,16	79.366.366,03
Voorzieningen	20	62.652.570,23	61.396.214,49
Financiële schulden	21	484.650.754,39	57.389.055,56
Afgeleide financiële instrumenten	12	10.197.992,28	8.797.283,05
Handelsschulden	23	634.072.834,81	617.752.319,70
Belastingen en andere taken	23	23.840.676,40	21.658.003,21
Sociale schulden	23	10.139.772,27	11.555.873,30
Kapitaalsubsidies	24	554.163.993,10	512.277.876,84
Overige schulden	23	175.188.941,66	175.813.164,54
Courante passiva		2.038.348.131,30	1.546.006.156,72
Schulden mbt activa aangehouden voor verkoop		0,00	0,00
Totaal eigen vermogen en passiva		21.944.204.751,24	21.458.445.399,19

De toelichtingen 1 tot en met 34 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31 december 2016.

Overzicht van de wijzigingen in het eigen vermogen

	Kapitaal	Uitgiftepremies	Geconsolideerde reserves	Eigen vermogen van de groep	Belangen van derden	Totaal eigen vermogen
Saldo per 1 januari 2016	982.580.391,67	299.317.752,80	-60.817.280,60	1.221.080.863,93	4.350.611,76	1.225.431.475,68
Resultaat van het boekjaar	0,00	0,00	-43.439.864,08	-43.439.864,08	293.973,32	-43.145.887,76
Niet-gerealiseerde resultaten	0,00	0,00	-16.491.985,06	-16.491.985,06	0,00	-16.491.985,06
Wijziging in de herwaarderingsmeerwaarden	0,00	0,00	-1.175.871,94	-1.175.871,94	0,00	-1.175.874,94
Dividenden	0,00	0,00	-245.000,00	-245.000,00	0,00	-245.000,00
Saldo per 31 december 2016	982.580.391,67	299.317.752,80	-121.227.967,86	1.160.670.173,61	4.644.585,08	1.165.314.761,69

	Kapitaal	Uitgiftepremies	Geconsolideerde reserves	Eigen vermogen van de groep	Belangen van derden	Totaal eigen vermogen
Saldo per 1 januari 2015	982.580.391,67	299.317.752,80	-22.670.459,22	1.259.227.685,25	3.942.404,21	1.263.170.089,46
Resultaat van het boekjaar	0,00	0,00	-62.201.351,54	-62.201.351,54	408.207,55	-61.793.140,99
Niet-gerealiseerde resultaten	0,00	0,00	22.668.524,35	22.668.524,35	0,00	22.668.524,35
Wijziging in de herwaarderingsmeerwaarden	0,00	0,00	1.594.255,82	1.594.255,82	0,00	1.594.252,82
Dividenden	0,00	0,00	-208.250,00	-208.250,00	0,00	-208.250,00
Saldo per 31 december 2015	982.580.391,67	299.317.752,80	-60.817.280,60	1.221.080.863,87	4.350.611,76	1.225.431.475,62

De toelichtingen 1 tot en met 34 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31 december 2016.

Kasstroomoverzicht

	31/12/2016	31/12/2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Netto-resultaat van het boekjaar	-43.145.890,76	-61.793.143,99
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen op immateriële en materiële vaste activa	623.563.059,36	647.037.600,60
Waardeverminderingen op voorraden, handels- en overige vorderingen	-7.142.979,03	10.828.745,17
Meerwaarden/minwaarden op de realisatie van materiële en immateriële vaste activa		
Voorzieningen	16.354.656,30	32.277.579,08
Personeelsbeloningen	1.031.984,49	7.626.492,50
Financiële lasten op IAS 19 schulden	3.857.197,75	2.634.582,48
Minderwaarden (Meerwaarden) op de realisatie van vaste activa	-286.586,57	159.040,14
Minderwaarden op de realisatie van financiële vaste activa	0,00	-9.897,50
Wijzigingen in de reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten	-19.811.923,94	-34.344.658,86
Wijzigingen in de reële waarde en bijzondere waardeverminderingen op overige financiële activa en financiële schulden	92.323.942,34	-624.383,61
In resultaatname kapitaalsubsidies	-599.263.964,61	-624.856.563,34
Rentebaten en rentelasten	36.802.733,48	39.594.222,73
Winstbelastingen	1.172.036,10	4.435.977,82
Aandeel in het resultaat van de ondernemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode	414.628,73	273.461,25
Betaalde belastingen	-4.417.407,85	-1.271.234,54
Omrekeningsverschillen	-26.623.439,19	30.392.487,81
Wijzigingen in werkkapitaal	43.110.799,62	-59.410.301,40
Voorraden	5.471.431,98	-9.322.983,34
Handels- en overige vorderingen	8.240.010,94	-65.521.889,71
Handels- en overige schulden	29.399.356,70	15.434.571,65
Kasstroom uit operationele activiteiten	117.938.846,22	-7.049.993,66
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Verwerving van immateriële vaste activa	-57.541.810,85	-39.701.004,15
Verwerving van materiële vaste activa	-849.899.734,20	-938.243.453,27
Verwerving van overige financiële activa	-10.752.711,17	-200.000,00
Ontvangen interesten	8.722.309,00	9.709.817,00
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-909.471.947,22	-968.634.640,42

De toelichtingen 1 tot en met 34 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31 december 2016.

Kasstroomoverzicht

	31/12/2016	31/12/2015
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Netto aflossingen/betalingen op afgeleide financiële instrumenten	-2.051.973,17	-17.590.680,80
Toename van de financiële schulden	50.538.698,89	67.203.778,74
Aflossing van financiële schulden	-17.122.185,75	-115.644.977,04
Betaalde interesten	-45.525.042,48	-49.304.039,73
Variatie in de kapitaalsubsidies	996.271.782,98	1.038.402.660,85
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	982.111.280,47	923.066.742,02
(Afname)/toename van geldmiddelen en kasequivalenten	190.578.179,47	-52.417.892,06
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het begin van het boekjaar	176.304.703,65	228.722.595,71
(Afname)/Toename van de geldmiddelen en kasequivalenten	190.578.179,47	-52.417.892,06
Geldmiddelen en kasequivalenten bij het einde van het boekjaar	366.882.883,12	176.304.703,65

De toelichtingen 1 tot en met 34 maken integraal deel uit van de geconsolideerde IFRS jaarrekening per 31 december 2016.

Toelichtingen

Informatie betreffende de Groep	9
Samenvatting van de belangrijkste waarderingsregels	10
Significante inschattingen en beoordelingen	30
Beheer van de middelen en financiële risico's	32
Consolidatiekring	45
Bedrijfscombinaties	46
Immateriële vaste activa.....	47
Materiële vaste activa.....	49
Investerings opgenomen volgens vermogensmutatiemethode	54
Handelsvorderingen en overige vorderingen	58
Onderhanden projecten in opdracht van derden.....	60
Afgeleide financiële instrumenten.....	61
Overige financiële activa.....	64
Vorraden	66
Geldmiddelen en kasequivalenten	67
Vaste activa aangehouden voor verkoop	68
Kapitaal en uitgiftepremies.....	69
Geconsolideerde reserves	71
Personeelsbeloningen.....	72
Voorzieningen	81
Financiële schulden.....	83
Uitgestelde belastingvorderingen en schulden	88
Handels- en overige schulden	89
Subsidies	90
Bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten.....	91
Personeelskosten	93
Financiële opbrengsten en financiële kosten	94
Winstbelastingen	95
Voorwaardelijke activa en verplichtingen	97
Transacties van alternatieve financiering.....	98
Rechten en verplichtingen	99
Informatie betreffende verbonden partijen	100
Erelonen van de commissaris	102
Gebeurtenissen na balansdatum	103

Toelichting 1

Informatie betreffende de Groep

De geconsolideerde jaarrekening van Infrabel en zijn filialen, hierna Infrabel Groep of Groep, per 31 december 2016 is gesteld door de raad van bestuur van 24 april 2017. Infrabel NV is een naamloze vennootschap van publiek recht waarvan de maatschappelijke zetel gevestigd is op het Marcel Broodthaersplein 2, 1060 Brussel. Ze is ingeschreven onder het ondernemingsnummer 0869.763.267. De laatste wijziging van de gecoördineerde statuten werd op **04 mei 2015** in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Infrabel is de infrastructuurbeheerder van het Belgische spoorwegnet.

De wetgever heeft de **opdrachten van openbare dienst** van Infrabel als volgt vastgesteld:

1. het verwerven, het ontwerpen, de bouw, de vernieuwing, het onderhoud en het beheer van de spoorweginfrastructuur;
2. het beheer van de regelings- en veiligheidssystemen van deze infrastructuur;
3. het leveren aan de spoorwegondernemingen van de hen overeenkomstig de wet te leveren diensten;
4. de toewijzing van de beschikbare spoorweginfrastructuurcapaciteit;
5. de tarifiering, de facturering en de inning van heffingen voor het gebruik van de spoorweginfrastructuur en voor de diensten bedoeld in 3°.

Daarnaast is de Groep ook actief in het leveren van IT en telecommunicatiediensten.

Informatie betreffende de groepsstructuur kan teruggevonden worden in toelichting 5.

Toelichting 2

Samenvatting van de belangrijkste waarderingsregels

2.1 Presentatiebasis en conformiteitsverklaring

De geconsolideerde jaarrekening van Infrabel per 31 december 2016 wordt opgesteld in overeenstemming met 'International Financial Reporting Standards (IFRS)', zoals uitgevaardigd door de International Accounting Standards Board (IASB) en interpretaties van "IFRIC" (International Financial Reporting Interpretations Committee) en aanvaard door de Europese Unie tot en met 31 december 2016.

De cijfers in het onderhavige document zijn uitgedrukt in euro (EUR), behoudens expliciete andersluidende vermelding.

Deze geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld volgens de volgende waarderingsregels waarbij:

- bepaalde financiële vaste activa en passiva opgenomen worden tegen hun reële waarde: afgeleide financiële instrumenten, financiële activa aangehouden voor verkoop, financiële activa tegen reële waarde via het netto-resultaat en financiële verplichtingen tegen reële waarde via het netto-resultaat;
- bepaalde elementen van het patrimonium opgenomen worden op basis van hun contante waarde: langlopende schulden en vorderingen waarbij er geen of een niet-marktconforme interest aangerekend wordt, evenals langlopende voorzieningen. De gebruikte disconteringsvoet is gebaseerd op de IRS-curve in functie van de onderliggende looptijd, met uitzondering van de schulden als gevolg van de toepassing van IAS 19 voor dewelke de toegepaste disconteringsvoet gebaseerd is op het marktrendement op de afsluitingsdatum van ondernemingsobligaties van eerste categorie, overeenkomstig hun looptijd;
- andere balanselementen opgenomen worden volgens het kostprijsmodel met uitzondering van bepaalde voordien opgenomen herwaarderingen in de Belgische jaarrekening dewelke behouden zijn gebleven in de IFRS-jaarrekening evenals bepaalde materiële vaste activa voor dewelke de Groep geopteerd heeft voor de waardering tegen reële waarde op de datum van overgang naar IFRS (1 januari 2013) en het gebruik van deze reële waarde als veronderstelde kostprijs op deze datum van overgang.

De volgende nieuwe standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties zijn voor het eerst verplicht van toepassing voor het boekjaar beginnend op 1 januari 2016:

- IFRS 10, IFRS 12 en IAS 28 (Aanpassing) '*Beleggingsentiteiten – Toepassing van de consolidatievrijstelling*' (ingangsdatum 1 januari 2016). Deze aanpassing verduidelijkt wanneer de vrijstellingen van consolidatie voor beleggingsentiteiten toegepast kunnen worden. Deze aanpassing heeft geen invloed op de geconsolideerde jaarrekening van de Infrabel Groep.
- IFRS 10 en IAS 28 (Aanpassing), '*Verkoop of inbreng van activa tussen investeerder en de geassocieerde onderneming of joint venture*' (ingangsdatum 1 januari 2016). De aanpassing lost een tegenstelling op tussen IFRS 10 en IAS 28. De aanpassingen verduidelijken dat bij de verkoop of de

inbreng van activa aan een joint venture of geassocieerde onderneming, de verwerking van de winst of het verlies afhangt van het feit of de activa voldoen aan de definitie van een bedrijf (business) volgens IFRS 3, *'Bedrijfscombinaties'*. Als de activa een bedrijf vertegenwoordigen, wordt de winst of het verlies volledig opgenomen. Zo niet, wordt het aandeel van de investeerder in de winst of het verlies geëlimineerd. Deze wijziging kan een impact hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep bij verkoop of inbreng van activa tussen Infrabel en een geassocieerde onderneming of joint venture.

- IFRS 11 (Aanpassing), *'Gezamenlijke overeenkomsten – Verwerking van overnames van deelnemingen in gezamenlijke bedrijfsactiviteiten'* (ingangsdatum 1 januari 2016). Wanneer een entiteit een initieel of bijkomend belang verwerft in een gezamenlijke bedrijfsactiviteit en deze gezamenlijke activiteit een 'bedrijf' vormt zoals gedefinieerd onder IFRS 3 *'Bedrijfscombinaties'*, dan dienen de principes beschreven in IFRS 3 *'Bedrijfscombinaties'* op de transactie toegepast te worden. Ook de toelichtingen die vereist zijn voor bedrijfscombinaties dienen in dit geval opgesteld te worden. De wijziging zal naar verwachting geen impact hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Infrabel Groep.

- IAS 1 (Aanpassing), *'Presentatie van jaarrekeningen – Initiatief rond informatieverstopping'* (ingangsdatum 1 januari 2016). De aanpassing verduidelijkt de richtlijnen met betrekking tot het principe van materialiteit, de presentatie van de balans en het overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten en met betrekking tot de volgorde van de toelichtingen. Deze wijziging had geen impact op de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep.

- IAS 16 en IAS 38 (Aanpassing), *'Materiële en immateriële vaste activa – Verduidelijking van aanvaardbare afschrijvingsmethodes'* (ingangsdatum 1 januari 2016). Deze aanpassing verduidelijkt dat de afschrijvingsmethode van materiële vaste activa niet gebaseerd mag zijn op het opbrengstenpatroon dat gegenereerd wordt over de tijd. Voor immateriële vaste activa is een dergelijke afschrijvingsmethode slechts toegestaan onder beperkte voorwaarden. Deze aanpassing heeft geen impact op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep.

- Verbeteringen aan IFRS cyclus 2012 - 2014 gepubliceerd in september 2014 (ingangsdatum 1 januari 2016) zijn een verzameling van kleinere verbeteringen op bestaande standaarden: IFRS 5 *'Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten'*, IFRS 7 *'Financiële instrumenten: Informatieverstopping'*, IAS 19 *'Personeelsbeloningen'* en IAS 34 *'Tussentijdse financiële verslaggeving'*. Deze verbeteringen hebben geen impact op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep.

De volgende standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties, die gepubliceerd zijn door de IASB en goedgekeurd door de Europese Unie en die voor het eerst verplicht van toepassing zijn voor het boekjaar startend op 1 januari 2017 of erna, werden niet vervroegd toegepast door de Groep:

- IAS 7 (Aanpassing), *'kasstroomoverzicht' – Initiatief rond informatieverstopping'* (ingangsdatum 1 januari 2017). Deze aanpassing introduceert een nieuwe toelichting in het jaarverslag die de gebruikers van de jaarrekening moet toelaten om de wijzigingen in de verplichtingen als gevolg van financieringsactiviteiten te evalueren.

- IFRS 9 *'Financiële instrumenten'* (ingangsdatum 1 januari 2018). Deze standaard zal IAS 39 *'Financiële Instrumenten: Opname en waardering'* vervangen. IFRS 9 introduceert een nieuw model met betrekking tot de erkenning van bijzondere waardeverminderingen gebaseerd op de "verwachte" verliezen en beperkte aanpassingen aan de classificatie en waardering van financiële activa. IFRS 9 bevat ook nieuwe algemene vereisten voor hedge accounting die hedge accounting verder alignerend met het risicomanagement.

- IFRS 15 *'Opbrengsten uit contracten met klanten'* (ingangsdatum 1 januari 2018). Deze nieuwe standaard zal de bestaande standaarden IAS 18 *'Opbrengsten'* en IAS 11 *'Onderhanden projecten in opdracht van derden'* vervangen, alsook een aantal gerelateerde IFRIC-interpretaties waaronder IFRIC 13 *'Loyaliteitsprogramma's'*. Deze standaard introduceert een nieuw model met vijf stappen voor de erkenning van opbrengsten die voortvloeien uit contracten met klanten. Het basisprincipe van deze standaard is dat een entiteit opbrengsten erkent in die mate dat dit een weergave is van de overdracht van beloofde goederen of diensten aan klanten, voor een bedrag dat de weerspiegeling is van de vergoeding waarop de entiteit meent recht te hebben in ruil voor die goederen of diensten. Daarnaast introduceert de standaard ook meer uitgebreide toelichtingen rond opbrengsten.

De analyse van de potentiële impact van deze standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties op de rekeningen van de Groep is momenteel aan de gang. De Groep verwacht geen significante impact op de geconsolideerde jaarrekening.

2.2 Consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening van Infrabel omvat de financiële gegevens van Infrabel NV van publiek recht, zijn dochterondernemingen na eliminatie van onderlinge rekeningen en transacties, en het belang van de Groep in de resultaten van de geassocieerde deelnemingen en joint ventures.

2.2.1 Dochterondernemingen

De activa, passiva, rechten en verplichtingen, baten en lasten van Infrabel NV van publiek recht en zijn dochterondernemingen waarover zij zeggenschap uitoefenen worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening volgens de integrale consolidatiemethode.

Er is sprake van zeggenschap indien de Groep de mogelijkheid heeft om, direct of indirect, het financiële en operationele beleid van een entiteit te bepalen teneinde voordelen te verkrijgen uit de activiteiten van die entiteit. Deze zeggenschap wordt verondersteld te bestaan indien de Groep meer dan de helft van de stemrechten bezit. Deze veronderstelling kan worden weerlegd indien er tastbaar bewijs is van het tegenovergestelde. Bij de beoordeling of er sprake is van zeggenschap wordt rekening gehouden met potentiële stemrechten die op dat moment uitoefenbaar of converteerbaar zijn.

Een dochteronderneming wordt geconsolideerd vanaf de overnamedatum, namelijk de datum waarop de zeggenschap overgedragen wordt aan de overnemende partij. Vanaf deze datum neemt de moedermaatschappij (de overnemende partij) het resultaat van de dochteronderneming op in het geconsolideerd gerealiseerd en niet-gerealiseerd resultaat en neemt zij de activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen verworven tegen hun reële waarde, met inbegrip van een eventuele goodwill voortvloeiend uit de overname, op in de geconsolideerde balans. Een dochteronderneming wordt niet langer geconsolideerd vanaf de datum waarop de Groep niet langer de zeggenschap heeft.

“Common control” transacties worden verwerkt volgens de “predecessor” boekhoudmethode (historische kost).

Voor consolidatiedoeleinden dienen de intra-groepssaldi en -transacties volledig geëlimineerd te worden. De niet-gerealiseerde intra-groepswinsten en -verliezen worden herwerkt.

De geconsolideerde jaarrekening wordt opgesteld gebruikmakend van homogene waarderingsregels binnen de Groep.

2.2.2 Deelnemingen in geassocieerde ondernemingen

Geassocieerde ondernemingen zijn entiteiten waarin de Groep invloed van betekenis heeft op het financiële en operationele beleid, maar waarover zij geen zeggenschap of gezamenlijke zeggenschap heeft. Deelnemingen in geassocieerde ondernemingen worden in de consolidatie verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode vanaf de datum waarop de invloed van betekenis begint tot de datum waarop de invloed van betekenis eindigt.

2.2.3 Joint ventures

Joint ventures zijn entiteiten waarover de Groep gezamenlijke zeggenschap heeft en waarbij deze zeggenschap in een contractuele overeenkomst is vastgelegd. Gezamenlijke zeggenschap veronderstelt dat het financiële en operationele beleid gevoerd wordt met unanieme instemming van beide partijen die deze zeggenschap delen. De Groep neemt zijn belang in joint ventures op vanaf de datum waarop voor het eerst gezamenlijke zeggenschap bestaat tot de datum waarop deze eindigt en dit volgens de vermogensmutatiemethode.

2.2.4 Omrekening van de jaarrekeningen van dochterondernemingen opgesteld in vreemde valuta

Alle monetaire en niet-monetaire activa en passiva worden omgerekend in de geconsolideerde jaarrekening gebruikmakend van de slotkoersmethode. De baten en lasten worden omgerekend gebruikmakend van de gemiddelde koers voor de beschouwde periode. De omrekeningsverschillen worden geboekt in de niet-gerealiseerde resultaten.

2.2.5 Minderheidsbelangen

Belangen die geen aanleiding geven tot zeggenschap vertegenwoordigen het gedeelte van het resultaat en de netto-activa niet in het bezit van de Groep en worden apart voorgesteld in de geconsolideerde financiële staten en de geconsolideerde balans, onder het eigen vermogen, in een andere rubriek dan het eigen vermogen toerekenbaar aan de Groep.

De Groep beschouwt transacties met minderheidsbelangen als transacties met aandeelhouders van de Groep. Voor aankopen uit minderheidsbelangen wordt het verschil tussen de prijs die betaald werd en het overeenstemmende verworven aandeel tegen de boekwaarde van de netto-activa van de dochteronderneming opgenomen in het eigen vermogen.

2.3 Transacties in vreemde valuta

De jaarrekening van elke entiteit van de Groep wordt voorgesteld in de valuta van de primaire economische omgeving in dewelke de entiteit haar activiteiten uitoefent (functionele valuta). De geconsolideerde jaarrekening van de Groep wordt uitgedrukt in de functionele valuta van de moedermaatschappij, te weten de euro, die de presentatievaluta van de geconsolideerde jaarrekening is.

De transacties in vreemde valuta worden omgezet in de functionele valuta van de entiteiten, gebruikmakend van de wisselkoers van kracht op de datum van de transacties. De wisselkoersverschillen die voortvloeien uit de afwikkeling van dergelijke transacties en uit de omrekening van monetaire activa en passiva uitgedrukt in vreemde deviezen aan de wisselkoersen van toepassing bij de afsluiting, worden erkend in het netto-resultaat.

2.4 Goodwill

Goodwill ontstaan uit een bedrijfscombinatie wordt opgenomen als een actief vanaf het moment dat de zeggenschap is verworven (de overnamedatum). Goodwill wordt bepaald als het verschil op de overnamedatum tussen de kostprijs van het belang en de reële waarde van de identificeerbare verworven activa, passiva en voorwaardelijke verplichtingen. Indien, na beoordeling, het verschil negatief is, wordt onmiddellijk een winst opgenomen in het netto-resultaat.

Goodwill wordt niet afgeschreven, maar wordt jaarlijks getoetst op bijzondere waardeverminderingen of wanneer er aanwijzingen bestaan voor een waardevermindering.

De verwerking van bijzondere waardeverminderingen wordt verder in deze grondslagen beschreven (zie 'Bijzondere waardeverminderingen').

2.5 Immateriële vaste activa

Een immaterieel vast actief wordt opgenomen in de balans indien de volgende voorwaarden zijn vervuld:

1. het actief is identificeerbaar, dit betekent dat het ofwel afscheidbaar is (indien het individueel verkocht, verplaatst of verhuurd kan worden), ofwel voortvloeit uit contractuele of juridische rechten;
2. het is waarschijnlijk dat het actief economische voordelen zal genereren;
3. de Groep heeft zeggenschap over het actief;
4. de kostprijs van het actief kan betrouwbaar bepaald worden.

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel, zijnde aan initiële kostprijs verminderd met de lineaire geaccumuleerde afschrijvingen en de eventuele geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen.

De initiële kostprijs van de immateriële vaste activa:

- die **afzonderlijk verworven** zijn omvat kosten die direct toerekenbaar zijn aan de transactie (aankoopprijs na aftrek van handelskortingen en andere kortingen), met uitsluiting van de indirecte kosten;
- die **intern gegenereerd** worden is gelijk aan de som van de uitgaven gedaan vanaf het moment dat de activa voor het eerst voldoen aan de opnamecriteria zoals voorzien in IAS 38, namelijk vanaf het moment dat de Groep kan aantonen (1) dat het project technisch uitvoerbaar is, (2) dat er een intentie is om het actief te gebruiken of te verkopen, (3) hoe het actief toekomstige economische voordelen genereert, (4) dat er adequate middelen bestaan om het project te voltooien en (5) dat de uitgaven betrouwbaar gewaardeerd kunnen worden. Deze uitgaven omvatten de directe kosten evenals de werkingskosten van de operationele diensten (uitgezonderd de afschrijvingen van gesubsidieerde activa). In de berekening van het uurtarief wordt rekening gehouden met alle kosten van korte termijn personeelsbeloningen, met uitzondering van opleidingskosten en de kosten met betrekking tot de veiligheid, evenals met alle kosten van andere lange termijn personeelsbeloningen, vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen (voor zover ze betrekking hebben op personeel dat nog deeltijds in dienst is).

Wat de intern gegenereerde software betreft, worden enkel de ontwikkelingskosten geactiveerd. De onderzoekskosten worden onmiddellijk opgenomen in het netto-resultaat. De ontwikkelingskosten omvatten enkel: (a) het ontwerp (functionele en technische blueprint), (b) het programmeren en configureren, (c) het ontwikkelen van interfaces, (d) technische documentatie voor intern gebruik, (e) de integratie van de hardware en (f) het testen.

Bovendien worden de latere uitgaven na de initiële opname opgenomen in het netto-resultaat, behalve indien men kan aantonen dat er nieuwe belangrijke economische voordelen uit voortvloeien;

- die **verworven worden als onderdeel van een bedrijfscombinatie** is de reële waarde op de overnamedatum.

De waarde van het actief omvat bovendien financieringskosten indien de immateriële activa pas na één jaar klaar zijn voor gebruik of verkoop. Het activeringspercentage is ofwel gelijk aan dat van een specifieke lening, ofwel gelijk aan het gewogen gemiddelde van de financieringskosten die van toepassing zijn op de uitstaande leningen van de Groep, met uitsluiting van de leningen die specifiek aangegaan zijn.

Immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven over hun waarschijnlijke gebruiksduur. Het af te schrijven bedrag omvat de kost, waarbij de restwaarde aan nul wordt gelijkgesteld. De weerhouden gebruiksduren zijn:

Categorieën	Waarschijnlijke gebruiksduur
Exploitatieright van het Belgisch spoorwegnet	99 jaar
Ontwikkelingskosten ERP en overige software op 10 jaar	10 jaar
Ontwikkelingskosten overige software op 5 jaar	5 jaar
Websites	3 jaar
Software verworven van derden	5 jaar
Licenties	duur van het contract

De afschrijving vangt aan vanaf het ogenblik dat het actief beschikbaar is voor gebruik.

De gebruiksduur en de afschrijvingsmethode van immateriële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden jaarlijks op de balansdatum herzien. De wijzigingen in de geschatte gebruiksduur of in de verwachte consumptie van de toekomstige economische voordelen gegenereerd door het actief worden in rekening gebracht bij het wijzigen van de gebruiksduur of de afschrijvingsmethode, naargelang van het geval, en worden behandeld als schattingswijzigingen.

De immateriële vaste activa zijn onderworpen aan een test op bijzondere waardeverminderingen indien er indicaties zijn die erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk niet kan gerealiseerd worden uit hun gebruik of hun verkoop. De immateriële vaste activa die nog niet klaar zijn voor gebruik worden jaarlijks ten laatste op de balansdatum onderworpen aan een test op bijzondere waardeverminderingen.

2.6 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel, zijnde aan initiële kostprijs verminderd met de lineaire geaccumuleerde afschrijvingen en de eventuele geaccumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen. De initiële kostprijs omvat:

- de kosten die direct toerekenbaar zijn aan de aankooptransactie na aftrek van handelskortingen en andere kortingen;
- de rechtstreeks toerekenbare kosten om het actief op de locatie en in de staat te krijgen die noodzakelijk is om te functioneren op de door de Groep beoogde wijze;
- de initiële schatting van de kosten van ontmanteling en verwijdering van het actief of het herstel van het terrein waar het actief zich bevindt (verplichting dat de Groep deze kosten oploopt hetzij bij de aankoop hetzij bij de vervaardiging).
- De kostprijs omvat dus niet de studiekosten en de kosten van haalbaarheidsstudies opgelopen in het kader van de vervaardiging van materiële vaste activa (spoorweginfrastructuur, enz.), de kosten van de directie en algemene administratie evenals de salariskosten en andere werkingskosten die niet kunnen toegerekend worden aan een investeringsactiviteit.

De initiële kostprijs van de materiële vaste activa die intern gegenereerd worden, is gelijk aan de som van de uitgaven gedaan vanaf het moment dat de activa voor het eerst voldoen aan de opnamecriteria zoals voorzien in IAS 16, namelijk indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Groep zullen vloeien en indien de kost van het actief betrouwbaar kan bepaald worden. Deze uitgaven omvatten de directe kosten evenals de werkingskosten van de operationele diensten (uitgezonderd de afschrijvingen van gesubsidieerde activa). In de berekening van het uurtarief wordt rekening gehouden met alle kosten van korte termijn personeelsbeloningen, met uitzondering van opleidingskosten en de kosten met betrekking tot de veiligheid, evenals met alle kosten van andere lange termijn personeelsbeloningen, vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen (voor zover ze betrekking hebben op personeel dat nog deeltijds in dienst is). Bovendien worden de latere uitgaven na de initiële opname opgenomen in het netto-resultaat, behalve indien men kan aantonen dat er nieuwe belangrijke economische voordelen uit voortvloeien.

De kosten van onderhoud en herstellingen die de waarde van de materiële vaste activa enkel handhaven, en deze niet verhogen, worden opgenomen in het netto-resultaat. De kosten van groot onderhoud en grote herstellingen die de toekomstige economische voordelen dat het actief genereert verhogen, worden echter geïdentificeerd als een afzonderlijk onderdeel van de kostprijs. De kostprijs van de materiële vaste activa wordt gesplitst over substantiële componenten. Deze substantiële (sub)componenten, die vervangen worden met regelmatige tussenpozen, en die bijgevolg een gebruiksduur hebben verschillend van die van het hoofdactief, worden afgeschreven over hun

specifieke gebruiksduur. In het geval van een vervanging, wordt het actief niet langer opgenomen in de balans en wordt het nieuwe actief afgeschreven over zijn eigen gebruiksduur.

De waarde van het actief omvat bovendien financieringskosten indien de materiële vaste activa pas na één jaar klaar zijn voor gebruik of verkoop. Het activeringspercentage is ofwel gelijk aan dat van een specifieke lening, ofwel gelijk aan het gewogen gemiddelde van de financieringskosten die van toepassing zijn op de uitstaande leningen van de Groep, met uitsluiting van de leningen die specifiek aangegaan zijn.

De terreinen bestemd voor verkoop worden gewaardeerd volgens het herwaarderingsmodel, dus tegen de reële waarde op datum van herwaardering min de verkoopkosten, verminderd met eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen. De herwaardering wordt voldoende regelmatig uitgevoerd opdat de boekwaarde niet beduidend verschilt van de reële waarde op de balansdatum. Wanneer deze terreinen voldoen aan de criteria van IFRS 5 voor de “Vaste activa aangehouden voor verkoop”, worden zij in deze rubriek geclassificeerd.

De materiële vaste activa worden volledig afgeschreven over hun waarschijnlijke gebruiksduur, volgens de lineaire afschrijvingsmethode. Het af te schrijven bedrag is meestal gelijk aan de kostprijs. De weerhouden gebruiksduren zijn de volgende:

Categorieën	Waarschijnlijke gebruiksduur
Terreinen	niet van toepassing
Administratieve gebouwen	60 jaar
Componenten van administratieve gebouwen	10 tot 30 jaar
Industriële gebouwen	50 jaar
Componenten van industriële gebouwen	15 tot 20 jaar
Sporen en hun bijhorende componenten	25 tot 100 jaar
Kunstwerken en hun bijhorende componenten	10 tot 120 jaar
Overwegen en hun bijhorende componenten	10 tot 30 jaar
Spoorinfrastructuur - signalisatie	4 tot 35 jaar
Diverse spoorweginfrastructuur	7 tot 80 jaar
Rollend spoorwagematerieel, exclusief wagons	locomotieven : 35 jaar
Wagons	wagons : 40 jaar
	speciale tuigen : 20 tot 40 jaar
Wegvoertuigen	6 tot 10 jaar
Overige installaties en diverse uitrustingen	5 tot 50 jaar
Meubilair	10 jaar
ICT	4 tot 10 jaar
Verbeteringswerken van gehuurde materiële vaste activa	15 jaar of kortste van volgende duurtijden : duur van het contract of gebruiksduur van de component

De gebruiksduur en de afschrijvingsmethode van materiële vaste activa worden jaarlijks op de balansdatum herzien. De wijzigingen in de geschatte gebruiksduur of in de verwachte consumptie van de toekomstige economische voordelen gegenereerd door het actief worden in rekening gebracht bij het wijzigen van de gebruiksduur of de afschrijvingsmethode, naargelang van het geval, en worden behandeld als schattingswijzigingen.

2.7 Leaseovereenkomsten

2.7.1 *Leaseovereenkomsten waarvoor de Groep leasingnemer is*

Een leaseovereenkomst wordt geboekt als zijnde een financiële lease als de Groep nagenoeg alle risico's en voordelen die aan de eigendom verbonden zijn verkrijgt. De Groep neemt deze financiële leases op de actiefzijde en de passiefzijde op tegen bedragen die gelijk zijn aan de reële waarde van het geleasede actief of, indien lager, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Elke leasebetaling wordt deels opgenomen als financieringskost en deels als aflossing van de schuld. De financieringskost wordt gespreid over de verschillende periodes van de leaseovereenkomst zodanig dat dit resulteert in een constante periodieke rente over het resterende saldo van de schuld. De materiële vaste activa die het object uitmaken van een financiële lease worden afgeschreven over de leaseperiode of over de gebruiksduur indien deze laatste korter is.

Een leaseovereenkomst wordt geboekt als zijnde een operationele lease indien niet nagenoeg alle risico's en voordelen die aan de eigendom verbonden zijn verkregen worden door de leasingnemer. De leasebetalingen met betrekking tot een operationele lease worden lineair opgenomen als kosten in het netto-resultaat gedurende de leaseperiode.

2.7.2 *Leaseovereenkomsten waarvoor de Groep leasinggever is*

Activa die het onderwerp zijn van een operationele lease worden opgenomen als materiële vaste activa. Ze worden afgeschreven op basis van hun waarschijnlijke gebruiksduur. De huurgelden worden lineair opgenomen over de looptijd van het contract.

Financiële leases worden, in hoofde van de leasinggever, geboekt als een overdracht gepaard met een financiering. Het actief wordt uitgeboekt uit de balans (met meer- of minderwaarde geboekt in het netto-resultaat) en er wordt een vordering, die de te ontvangen kasstromen die de terugbetaling van het kapitaal en intresten vertegenwoordigen, opgenomen.

2.7.3 *Transacties van alternatieve financiering*

Drie "concession and concession back" transacties werden in het kader van de hervorming van de NMBS Groep overgenomen door de Infrabel Groep. Deze transacties worden opgenomen op basis van hun economische substantie volgens de bepalingen van SIC 27. De materiële vaste activa blijven opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de Groep. De investeringsrekeningen en de betalingsverplichtingen ten opzichte van de geldschieters worden opgenomen in de geconsolideerde balans, met uitzondering van de investeringsrekeningen aangegaan met een overheid met een superieure kredietwaardigheid, met een organisme met een superieure kredietwaardigheid, of met de tegenpartij van de transacties.

2.8 Vastgoedbeleggingen

Een vastgoedbelegging is een onroerend goed (terrein of gebouw) dat wordt aangehouden (door de eigenaar of leasingnemer op grond van een financiële lease) om huuropbrengsten of een waardestijging te realiseren, en niet voor:

- gebruik in de productie of de levering van goederen of diensten of voor bestuurlijke doeleinden; of
- verkoop in het kader van de normale bedrijfsvoering.

IAS 40 is enkel van toepassing op de vastgoedbeleggingen voor gemengd gebruik in het geval dat:

- het deel aangehouden met het oog op het realiseren van huuropbrengsten of waardestijgingen en het deel aangehouden voor eigen gebruik afzonderlijk verkoopbaar zijn;
- het deel aangehouden voor eigen gebruik minder dan 5% van het geheel bedraagt.

Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel. Alle waarderingsregels met betrekking tot de materiële vaste activa zijn dus eveneens van toepassing op de vastgoedbeleggingen.

2.9 Investerings opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode

De entiteiten waarover de Groep samen met één of meerdere partijen gezamenlijke zeggenschap uitoefent, krachtens een contractuele afspraak met deze partijen, evenals de geassocieerde deelnemingen waarover de Groep een invloed van betekenis uitoefent zonder zeggenschap uit te oefenen, worden opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode.

Een bijzonder waardevermindingsverlies op de investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode wordt geboekt van zodra de boekwaarde hoger is dan de realisatiewaarde. De investeringen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode worden onderworpen aan een test op bijzondere waardevermindingsverliezen op het niveau van het individueel actief, indien er een objectieve indicatie bestaat dat het belang mogelijk een bijzonder waardevermindingsverlies heeft ondergaan.

2.10 Bijzondere waardevermindingsverliezen op activa

Een bijzonder waardevermindingsverlies op immateriële activa (met inbegrip van goodwill) en op materiële vaste activa wordt opgenomen zodra de boekwaarde van een actief hoger is dan zijn realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde van een actief is de hoogste waarde van:

1. de reële waarde minus verkoopkosten (zijnde het bedrag dat de Groep zou ontvangen bij verkoop van het actief); en
2. de bedrijfswaarde (zijnde het bedrag dat de Groep zou genereren door het actief verder te gebruiken).

Wanneer mogelijk wordt deze test uitgevoerd op het niveau van elk individueel actief. Indien dit actief echter geen onafhankelijke instroom van kasmiddelen genereert, dient de test uitgevoerd te worden op het niveau van de kasstroomgenererende eenheid ("cash generating unit" of "CGU") waartoe het actief behoort (CGU = de kleinst identificeerbare groep activa die een instroom van kasmiddelen genereert die in ruime mate onafhankelijk is van de instroom van kasmiddelen van andere activa/CGU's).

Indien goodwill toegerekend wordt aan een CGU, dient jaarlijks een test op bijzondere waardevermindingsverliezen uitgevoerd te worden, evenals wanneer er een indicatie is die wijst op een bijzonder waardevermindingsverlies. In het geval er geen goodwill toegerekend is aan de CGU, dient er enkel een test op een bijzonder waardevermindingsverlies uitgevoerd te worden indien er een indicatie is die wijst op een bijzonder waardevermindingsverlies. In een bedrijfscombinatie verworven goodwill wordt toegerekend aan de verworven dochterondernemingen en, indien het geval zich voordoet, aan de CGU's die naar verwachting voordeel zullen halen uit de synergiën in de bedrijfscombinatie.

Als er een bijzonder waardevermindingsverlies wordt vastgesteld, wordt dit eerst toegerekend aan de goodwill. Het eventuele surplus hierna dient toegerekend te worden aan de andere materiële vaste activa van de CGU naar rato van hun boekwaarde, maar dit enkel voor zover dat de toerekening de boekwaarde van de activa niet verder verlaagt dan de reële waarde minus verkoopkosten. Een bijzonder waardevermindingsverlies op goodwill mag nooit in een latere periode worden teruggenomen. Een bijzonder waardevermindingsverlies op materiële vaste activa wordt teruggenomen indien de omstandigheden dit rechtvaardigen.

Het is mogelijk een bijzonder waardevermindingsverlies op te nemen indien er met betrekking tot dit individueel actief een indicatie van bijzonder waardevermindingsverlies is (bijvoorbeeld ten gevolge van een beschadiging), ongeacht of het actief al dan niet (volledig of gedeeltelijk) gesubsidieerd is.

Er kunnen geen bijzondere waardevermindingsverliezen opgenomen worden met betrekking tot activa die deel uitmaken van een volledig gesubsidieerde CGU. Indien er bijzondere waardevermindingsverliezen worden vastgesteld met betrekking tot CGU's die gedeeltelijk gesubsidieerd zijn, dienen deze proportioneel aan alle activa (en de daaraan verbonden kapitaalsubsidies) te worden toegewezen.

2.11 Voorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs of tegen de opbrengstwaarde indien deze lager is.

De kostprijs van vervangbare voorraden wordt bepaald door de methode van de gewogen gemiddelde prijs toe te passen. De voorraden die van minder belang zijn en waarvan de waarde en samenstelling stabiel blijft gedurende de periode worden opgenomen in de balans tegen een vaste waarde.

De kostprijs van de voorraden omvat de aanschaffingsprijs alsook alle kosten die nodig zijn om de voorraden op hun eerste ligplaats en in hun huidige staat te brengen. De kostprijs van geproduceerde voorraden omvat de directe en indirecte productiekosten, met uitzondering van de financieringskosten en de overheadkosten die niet bijdragen tot het brengen van de voorraden op hun eerste ligplaats en in hun huidige staat.

Een waardevermindering wordt opgenomen indien de opbrengstwaarde van een element van de voorraad op de balansdatum lager is dan de kostprijs. De voorraden die traag roteren zijn onderhevig aan waardeverminderingen op basis van technische en economische criteria.

2.12 Handelsvorderingen en overige vorderingen

De vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen nominale waarde en na de initiële opname tegen geamortiseerde kostprijs, namelijk de contante waarde van de te ontvangen kasstromen (behalve indien de impact van de verdiscontering niet significant is).

De vorderingen worden individueel gewaardeerd. Waardeverminderingen worden opgenomen indien de kasinning, volledig of deels, dubieus of onzeker is.

De voorafbetalingen en verworven opbrengsten gerelateerd aan de handelsvorderingen en overige vorderingen worden tevens onder deze rubriek opgenomen.

2.13 Afgeleide financiële instrumenten

De afgeleide financiële instrumenten worden opgenomen in de balans tegen reële waarde op iedere balansdatum, die geschat wordt met behulp van verschillende waarderingstechnieken. De wijzigingen in de reële waarde worden opgenomen in het netto-resultaat.

De reële waarde van de financiële instrumenten wordt ingedeeld in 3 niveaus, overeenkomstig paragraaf 72 van IFRS 13. De financiële instrumenten van het niveau 1 zijn de genoteerde financiële instrumenten waarvan de reële waarde bepaald wordt aan de hand van de beurskoers op de balansdatum. Deze van de financiële instrumenten die niet genoteerd zijn waarvoor er genoteerde instrumenten bestaan die soortgelijk zijn naar aard en maturiteit, wordt bepaald aan de hand van de beurskoers van deze instrumenten. Voor de overige niet genoteerde instrumenten, wordt de reële waarde bepaald aan de hand van waarderingstechnieken zoals het geherwaardeerd netto actief, verdisconteerde kasstromen of waarderingstechnieken weerhouden voor opties. De modellen die rekening houden met veronderstellingen gebaseerd op marktgegevens behoren tot niveau 2 van de reëlewaardehiërarchie terwijl de andere modellen die niet gebaseerd zijn op waardeerbare inputs tot niveau 3 van dezelfde hiërarchie behoren.

De reële waarde van de afgeleide financiële instrumenten wordt bepaald op basis van waarderingstechnieken zoals de waarderingstechnieken weerhouden voor opties of door gebruik te maken van de methode van de verdisconteerde kasstromen. De modellen houden rekening met de veronderstellingen gebaseerd op marktgegevens vastgesteld op de balansdatum en behoren tot niveau 2 van de reëlewaardehiërarchie gedefinieerd in de paragrafen 81 en 82 van IFRS 13.

De Groep maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (IRS, IRCS) om zich in te dekken tegen een mogelijke ongewenste evolutie van de rentevoeten en wisselkoersen. De Groep maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden.

Er zijn echter bepaalde verrichtingen met afgeleide instrumenten, die volgens hun economische substantie afdekkingen zijn, maar die niet voldoen aan de strikte criteria van IAS 39 om de principes van boekhoudkundige verwerking van afdekkingstransacties (hedge accounting) toe te passen. In geval van afdekkingstransacties in de zin van IAS 39 zijn specifieke regels van toepassing zodat de af te dekken, en de afdekkingstransacties in dezelfde periode in het netto-resultaat worden opgenomen. De Groep heeft beslist geen gebruik te maken van de boekhoudkundige verwerking van afdekkingstransacties (hedge accounting).

2.14 Overige financiële activa

De financiële beleggingen worden, met uitzondering van afgeleide financiële instrumenten en financiële activa die tegen reële waarde worden verwerkt in de resultatenrekening, initieel aan de reële waarde gewaardeerd van datgene dat werd uitgegeven om ze te verwerven en dit met inbegrip van de transactiekosten.

De financiële activa worden vervolgens ondergebracht in verschillende categorieën, die elk een eigen waarderingsbeginsel kennen:

1. Financiële activa die tegen reële waarde worden gewaardeerd met verwerking van waardeveranderingen in het netto-resultaat omvatten (a) financiële activa die worden aangehouden voor handelsdoeleinden en (b) de activa waarvoor de Groep heeft beslist om ze op vrijwillige basis te classificeren onder de rubriek 'tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het netto-resultaat' op het moment van de initiële boekhoudkundige verwerking. De afgeleide instrumenten worden eveneens aangehouden voor handelsdoeleinden, behalve wanneer ze dienen ter indekking van risico's. Deze financiële activa worden gewaardeerd tegen hun reële waarde op elke afsluitdatum, waarbij de waardeveranderingen worden opgenomen in het netto-resultaat.
2. Financiële activa die worden aangehouden tot einde looptijd, behalve de afgeleide instrumenten, met vaste te innen bedragen op vastgelegde datums en waarvan de entiteit de intentie heeft deze aan te houden tot einde looptijd. Deze activa worden gewaardeerd aan hun geamortiseerde kost.
3. De leningen en vorderingen zijn niet-afgeleide financiële activa met vaste of bepaalde ontvangsten die niet zijn genoteerd op een actieve markt. Leningen en vorderingen worden in de balans geboekt onder de rubrieken handelsvorderingen en overige debiteuren aan verdisconteerde kost volgens de effectieve interestmethode.
4. De financiële activa beschikbaar voor verkoop, zijn een residuele categorie die financiële activa omvat die niet in één van de vorige categorieën werden ondergebracht. Het betreft hier activa waarvan de entiteit de intentie noch de mogelijkheid heeft deze tot einde looptijd aan te houden. Deze activa worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De eventuele waardeveranderingen worden hierbij in de niet-gerealiseerde resultaten geboekt, tot bij de realisatie van deze activa. Bij de verkoop worden de eerdere winsten of verliezen die in de niet-gerealiseerde resultaten werden geboekt, overgeboekt naar het netto-resultaat.

De reële waarde van de aandelen wordt bepaald in functie van financiële criteria die het meest aansluiten bij de eigen situatie van elke onderneming. Algemeen aanvaarde criteria zijn de marktwaarde of het aandeel in het eigen vermogen en de uitzichten op rentabiliteit bij gebrek aan beschikbare marktwaarde. De reële waarde van beleggingen wordt geëvalueerd aan de hand van marktgegevens, rentecurves en credit spreads van elk van de uitgevers van deze aandelen.

Een financieel actief dat niet opgenomen wordt tegen reële waarde via het netto-resultaat wordt op elke balansdatum getest om te bepalen of er een objectieve indicatie bestaat die wijst op een bijzonder waardevermindingsverlies. Een bijzonder waardevermindingsverlies wordt opgenomen indien er een objectieve indicatie bestaat die erop wijst dat een ongunstige gebeurtenis heeft plaatsgevonden na de initiële opname van het actief, en dat deze gebeurtenis een negatieve impact heeft op de toekomstige geschatte kasstromen van het actief, die op een betrouwbare wijze geschat kan worden.

De aan- en verkoop van financiële activa worden verwerkt op de datum van betaling.

Verworven financiële opbrengsten gerelateerd aan overige financiële activa worden ook in deze rubriek opgenomen.

2.15 **Geldmiddelen en kasequivalenten**

Deze rubriek omvat de kas, banktegoeden, te incasseren vervallen waarden, kortlopende beleggingen (met een initiële looptijd van ten hoogste 3 maanden); uiterst liquide, korte termijnbeleggingen, die eenvoudig omzetbaar zijn in een gekend geldbedrag en die nauwelijks onderhevig zijn aan waardeveranderingen; evenals de schulden in rekening-courant. Deze laatste worden opgenomen onder de financiële schulden op de passiefzijde van de balans.

De geldmiddelen en kasequivalenten worden in de balans opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs.

2.16 **Vaste activa aangehouden voor verkoop**

Een vast actief (of een groep activa) wordt geclassificeerd als aangehouden voor verkoop indien de boekwaarde ervan hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd in een verkooptransactie en niet door het voortgezette gebruik. Dit betekent dat het actief onmiddellijk beschikbaar is voor verkoop in zijn huidige staat en dat de verkoop zeer waarschijnlijk is (officiële beslissing tot verkoop, actieve zoektocht naar een koper, verkoop hoogstwaarschijnlijk binnen de 12 maanden).

Het actief wordt op het moment van de classificatie als aangehouden voor verkoop gewaardeerd aan de laagste waarde van de boekwaarde en de reële waarde minus verkoopkosten. Het actief wordt eveneens niet langer afgeschreven.

2.17 **Beëindigde bedrijfsactiviteiten**

Een beëindigde bedrijfsactiviteit is een activiteit die ofwel voldoet aan de criteria om geclassificeerd te worden als aangehouden voor verkoop, ofwel afgestoten is, en die daarnaast voldoet aan de volgende criteria:

- de kasstromen van deze activiteit kunnen onderscheiden worden operationeel en voor de financiële verslaggeving;
- deze activiteit is belangrijk op operationeel of geografisch gebied;
- ze maakt deel van één enkel gecoördineerd plan tot verkoop of wordt aangekocht met de bedoeling te worden verkocht.

2.18 **Kapitaal**

De gewone aandelen worden geclassificeerd onder de rubriek 'Kapitaal'. Het kapitaal bestaat uit twee categorieën:

- geplaatst kapitaal, bestaande uit de bedragen waartoe de aandeelhouders zich verbonden hebben om deze te volstorten;

- niet-opgevraagd kapitaal, het gedeelte van het geplaatst kapitaal dat door de raad van bestuur van één van de consoliderende entiteiten nog niet opgevraagd werd.

2.19 Personeelsbeloningen

2.19.1 Kortetermijnpersoneelsbeloningen

De kortetermijnpersoneelsbeloningen zijn personeelsbeloningen (met uitzondering van ontslagvergoedingen) die naar verwachting volledig vereffend zullen zijn binnen twaalf maanden na het einde van de jaarlijkse verslagperiode waarin de werknemers de gerelateerde prestaties hebben verricht. De kortetermijnpersoneelsbeloningen worden in kosten opgenomen naar rato van de door de personeelsleden gepresteerde diensten. De personeelsbeloningen die nog niet betaald zijn op de balansdatum worden opgenomen onder de rubriek 'sociale schulden'.

2.19.2 Vergoedingen na uitdiensttreding

De vergoedingen na uitdiensttreding zijn personeelsbeloningen (andere dan ontslagvergoedingen en kortetermijnpersoneelsbeloningen) die verschuldigd zijn na de voltooiing van het dienstverband.

De vergoedingen na uitdiensttreding kunnen worden onderverdeeld in twee categorieën:

- toegezegde-bijdragenregelingen: het zijn regelingen waarbij de Groep bijdragen afdraagt aan een aparte entiteit, en de Groep geen in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om bijkomende bijdragen te betalen. Deze bijdragen worden opgenomen in kosten over de periodes waarin de diensten verricht worden door de personeelsleden. Indien er bijdragen op voorhand betaald werden (nog niet gestort werden) worden deze opgenomen op de actiefzijde (respectievelijk passiefzijde) van de balans;
- toegezegd-pensioenregelingen: dit zijn alle regelingen die geen toegezegde-bijdragenregelingen zijn.

De vergoedingen na uitdiensttreding die behoren tot de categorie toegezegd-pensioenregelingen worden gewaardeerd volgens een actuariële waarderingsmethode. Ze worden opgenomen (verminderd met eventuele tegoeden in de regeling) voor zover de Groep een verplichting heeft de kosten te dragen die voortvloeien uit de prestaties verricht door de personeelsleden. Deze verplichting kan voortvloeien uit een wet, contract of uit de verworven rechten door een gedragslijn in het verleden (feitelijke verplichting). De weerhouden actuariële waarderingsmethode is de methode van de geprojecteerde kredieteenheden.

De verdisconteringsvoet die gebruikt wordt is gebaseerd op het marktrendement op de berekeningsdatum van ondernemingsobligaties van eerste categorie, met een vergelijkbare looptijd als die van de verbintenissen. De overige actuariële hypothesen (sterftcijfer, toekomstige niveaus van lonen, inflatie, enz.) geven de beste schattingen van de Groep weer.

Aangezien er gebruik gemaakt wordt van actuariële hypothesen om deze verbintenissen te waarderen, ontstaan er onvermijdelijk actuariële verschillen, deze resulteren uit wijzigingen in de actuariële hypothesen van het ene boekjaar naar het volgende, alsook uit verschillen tussen de gebruikte actuariële hypothesen en de werkelijkheid. De actuariële verschillen van de vergoedingen na uitdiensttreding worden opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten.

2.19.3 *Andere langetermijnpersoneelsbeloningen*

De andere langetermijnpersoneelsbeloningen zijn personeelsbeloningen (andere dan vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen) die naar verwachting niet vereffend zullen zijn binnen twaalf maanden na het einde van de jaarlijkse verslagperiode waarin de werknemers de gerelateerde prestaties hebben verricht.

Het bedrag dat opgenomen wordt in de balans is gelijk aan de contante waarde van de verplichting, desgevallend verminderd met de marktwaarde van de fondsbeleggingen op de balansdatum. De berekeningen worden gedaan volgens de methode van de geprojecteerde kredieteenheden. De actuariële verschillen worden opgenomen in het netto-resultaat.

2.19.4 *Ontslagvergoedingen*

De ontslagvergoedingen zijn de vergoedingen die betaalbaar zijn omwille van een beslissing van de Groep om het arbeidscontract van één of meerdere personeelsleden op te zeggen voor de normale pensioendatum, of omwille van een beslissing van een personeelslid om vrijwillig de Groep te verlaten in ruil voor deze vergoedingen.

Een schuld, gewaardeerd op actuariële basis, wordt opgenomen voor deze vergoedingen voor zover de Groep een manifeste verbintenis heeft. De schuld wordt verdisconteerd indien ze betaalbaar is na twaalf maanden.

Voor al deze personeelsbeloningen (met uitzondering van de kortetermijnpersoneelsbeloningen), vertegenwoordigt de rentekost het tijdsverloop. Deze wordt opgenomen onder de financiële kosten.

2.20 **Voorzieningen**

Een voorziening wordt enkel opgenomen indien:

1. De Groep een bestaande verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk) heeft om uitgaven te maken ten gevolge van een gebeurtenis uit het verleden;
2. het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen vereist zal zijn; **en**
3. het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Indien significant (voornamelijk voor voorzieningen op lange termijn) dient de voorziening verdisconteerd te worden. Het effect van de tijdswaarde van geld op de voorziening wordt opgenomen in de financiële kosten. De verdisconteringsvoet is de IRS-voet volgens de looptijd van de toekomstige kasstromen.

Een voorziening voor verplichtingen met betrekking tot het milieu (bodemsanering, enz.) wordt enkel opgenomen indien de Groep een feitelijke of juridische verplichting heeft.

Indien de Groep een verlieslatend contract heeft, wordt er een voorziening aangelegd. Voordat een voorziening voor verlieslatende contracten opgenomen wordt, neemt de Groep de eventuele bijzondere waardeverminderingverliezen op ten aanzien van de activa, die gebruikt worden bij de uitvoering van het betreffende contract.

Voorzieningen voor toekomstige exploitatieverliezen zijn verboden.

Een voorziening voor reorganisatiekosten wordt enkel opgenomen indien aangetoond kan worden dat de Groep een feitelijke verplichting heeft om te reorganiseren en dit ten laatste op de balansdatum. Deze verplichting dient aangetoond te worden door:

- het bestaan van een gedetailleerd formeel plan waarin de belangrijkste kenmerken van de reorganisatie geïdentificeerd worden; **en**
- het begin van de uitvoering van het plan of de mededeling van de belangrijkste kenmerken van het plan aan de betrokken personen.

2.21 Financiële schulden

De schulden worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde zijnde de kostprijs, verminderd met de uitgiftekosten verbonden aan leningen.

Na initiële opname, worden de niet ingedekte schulden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, door de effectieve-rentemethode toe te passen, met afschrijving van de uitgiftepremies of disagio via het netto-resultaat.

De reële waarde van financiële schulden gewaardeerd tegen de reële waarde wordt bepaald door gebruik te maken van waarderingstechnieken zoals de waarderingmodellen die van toepassing zijn voor opties of door het gebruik van de methode van de verdisconteerde kasstromen. De modellen nemen hypothesen in aanmerking die gebaseerd zijn op marktgegevens vastgesteld op balansdatum en behoren tot niveau 2 van de reële waarde hiërarchie gedefinieerd in paragraaf 81 en 82 van IFRS 13.

2.22 Winstbelastingen – Uitgestelde belastingvorderingen – en schulden

De winstbelastingen omvatten zowel de courante als de uitgestelde belastingen. De courante belasting bestaat uit de te betalen (te recupereren) belastingen op het belastbaar resultaat van het afgelopen boekjaar, evenals elke aanpassing aan de betaalde (te recupereren) belastingen met betrekking tot voorafgaande boekjaren. Het bedrag wordt in de praktijk meestal berekend aan de hand van de belastingvoet op de balansdatum.

De uitgestelde belasting op de tijdelijke verschillen tussen de fiscale boekwaarde van een actief of passief en de boekwaarde in de geconsolideerde IFRS-jaarrekening, wordt berekend volgens de balansmethode "*liability method*". De uitgestelde belasting wordt gewaardeerd op basis van de verwachte belastingvoet bij realisatie van het actief of afwikkeling van het passief. In de praktijk wordt meestal de belastingvoet toegepast die van kracht is op de balansdatum.

Niettemin zijn er geen uitgestelde belastingen op:

1. de initiële opname van goodwill die niet fiscaal afschrijfbaar is,
2. de initiële opname van activa en passiva (uitgezonderd de verwerving van dochterondernemingen) die geen invloed hebben op de boekhoudkundige winst noch de fiscale winst, en
3. de tijdelijke verschillen verband houdend met deelnemingen in dochterondernemingen en joint ventures voor zover dat het niet waarschijnlijk is dat er dividenden zullen uitgekeerd worden in de nabije toekomst.

Uitgestelde belastingvorderingen worden enkel opgenomen in zoverre het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het bestaande verrekenbare tijdelijke verschil kan worden verrekend in toekomstige rapporteringsperioden, bijvoorbeeld diegene die resulteren uit recupereerbare fiscale verliezen. Dit criterium wordt op elke balansdatum getoetst.

Zowel de courante als de uitgestelde belastingen worden berekend op het niveau van iedere fiscale entiteit. De (uitgestelde) belastingvorderingen en de (uitgestelde) belastingschulden die toebehoren aan de verschillende dochterondernemingen mogen niet gecompenseerd worden.

2.23 Handelsschulden

De handelsschulden worden initieel gewaardeerd tegen de nominale waarde, en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs, namelijk tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen (behalve indien de impact van de verdiscontering niet significant is).

2.24 Sociale schulden

De sociale schulden worden initieel gewaardeerd tegen de nominale waarde, en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs, namelijk tegen de contante waarde van de toekomstige kasstromen (behalve indien de impact van de verdiscontering niet significant is).

2.25 Subsidies

De exploitatiesubsidies worden opgenomen in het gerealiseerd en niet-gerealiseerd resultaat onder de rubriek van de bedrijfsinkomsten vóór de kapitaalsubsidies.

De kapitaalsubsidies, verworven in het kader van investeringen in immateriële activa en materiële vaste activa, worden opgenomen op de passiefzijde van de balans en worden erkend in de bedrijfsinkomsten (rubriek kapitaalsubsidies) a rato van de afschrijvingen op de activa waarvoor ze verkregen werden.

De financiële subsidies verworven in het kader van leningen worden opgenomen onder de over te dragen opbrengsten en worden in mindering van de financiële kosten gebracht.

2.26 Overige schulden

De overige schulden worden initieel gewaardeerd tegen de nominale waarde, en na initiële opname tegen geamortiseerde kostprijs, namelijk tegen de contante waarde van de toekomstige te betalen kasstromen (behalve indien de impact van de verdiscontering niet significant is).

De dividenden die de Groep uitkeert aan haar aandeelhouders worden opgenomen onder de overige schulden in de jaarrekening in de loop van de periode waarin ze goedgekeurd werden door hun aandeelhouders. De over te dragen opbrengsten, namelijk het deel van de opbrengsten dat vooraf

geïnd wordt tijdens het huidige boekjaar of tijdens voorafgaande boekjaren, maar die betrekking heeft op een volgend boekjaar, worden eveneens opgenomen onder de 'overige schulden'.

2.27 **Bedrijfsinkomsten en bedrijfskosten**

De opbrengsten voortvloeiend uit het verrichten van diensten worden opgenomen in het resultaat naar rato van het stadium van voltooiing van de diensten op de balansdatum. Het stadium van voltooiing wordt bepaald op basis van de reeds verrichte diensten.

De opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen van derden worden volledig opgenomen in de omzet.

De opbrengsten uit de verhuur van vastgoedbeleggingen worden opgenomen in de omzet.

De opbrengsten en kosten uit hoofde van onderhanden projecten in opdracht van derden dienen respectievelijk te worden opgenomen als opbrengsten en kosten naar rato van het stadium van voltooiing. In het geval van een negatieve marge, dient een last opgenomen te worden ten belopen van de totale verwachte verliezen. De mate waarin prestaties zijn verricht wordt bepaald op basis van de tot dat moment in het kader van de verrichte prestaties gemaakte kosten in verhouding tot de totale geschatte kosten van het project.

De kosten verbonden aan de levering van diensten of de verkoop van goederen worden opgenomen onder de bedrijfskosten.

2.28 **Financiële opbrengsten en financiële kosten**

De opbrengsten voortvloeiend uit interesten worden opgenomen in het netto-resultaat indien ze verworven worden gebruikmakend van de effectieve-rentemethode. De dividenden worden opgenomen in het netto-resultaat vanaf het moment dat de Groep het recht verwerft de betalingen te innen.

De financieringskosten die niet onmiddellijk toewijsbaar zijn aan de aanschaffing, vervaardiging of productie van een in aanmerking komend actief worden opgenomen in het netto-resultaat gebruikmakend van de effectieve-rentemethode. De winsten en verliezen uit wisselkoersverschillen worden opgenomen op netto-basis.

2.29 **Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen**

De rechten en verplichtingen die niet opgenomen worden in de balans worden vermeld per categorie indien deze een belangrijke invloed kunnen hebben op de jaarrekening.

Het betreft hier rechten en verplichtingen voortvloeiend uit gemaakte of ontvangen bestellingen, termijnovereenkomsten, borgsommen, waarborgen of garanties, zakelijk of niet, aangegaan door de Groep ten gunste van derden, voor ontvangst in bewaargeving of onder garantie van waarden die eigendom zijn van derden.

2.30 **Kasstroomoverzicht**

De kasstromen verbonden aan de operationele activiteiten worden volgens de indirecte methode getoond, waarbij het netto-resultaat wordt aangepast voor het effect van transacties zonder kasstroombeweging, de bewegingen met betrekking tot het bedrijfskapitaal en de elementen van opbrengsten of kosten verbonden aan de kasstromen met betrekking tot investerings- en financieringsactiviteiten.

Toelichting 3

Significante inschattingen en beoordelingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met de IFRS-normen houdt in dat de Groep op een oordeelkundige wijze inschattingen en veronderstellingen moet toepassen die een invloed hebben op de toepassing van de waarderingregels evenals op de bedragen opgenomen als activa, verplichtingen, baten en lasten en die bij voorbaat een bepaalde mate van onzekerheid met zich meebrengen. Deze inschattingen zijn gebaseerd op ervaringen en veronderstellingen waarbij door de Groep wordt aangenomen dat ze redelijk zijn in de desbetreffende omstandigheden. Per definitie kunnen en zullen de uiteindelijke resultaten vaak afwijken van de gemaakte inschattingen. Herzieningen van de boekhoudkundige inschattingen worden opgenomen in de verslagperiode waarop de herzieningen betrekking hebben en op alle toekomstige betrokken verslagperiodes. Inschattingen en veronderstellingen hebben voornamelijk betrekking op de volgende domeinen:

3.1 Bijzondere waardeverminderingen op activa

De realiseerbare waarde van elk actiefbestanddeel of CGU wordt bepaald hetzij als de hoogste waarde van de reële waarde van het actief of CGU minus de verkoopkosten, hetzij als de bedrijfswaarde van een actief of een CGU, indien deze hoger is. Deze berekeningen maken gebruik van inschattingen en veronderstellingen zoals disconteringsvoeten, groeipercentages, toekomstige kapitaalbehoeftes en toekomstige operationele resultaten.

3.2 Reële waarde van afgeleide producten en andere financiële instrumenten

De reële waarde van financiële producten die niet verhandeld worden op een actieve markt (zoals de “over the counter” verhandelde afgeleide producten) is bepaald met behulp van waarderingstechnieken. De Groep kiest methodes en weerhoudt veronderstellingen die haar het meest aangepast lijken, zich voornamelijk steunend op de bestaande marktomstandigheden bij het einde van elke verslagperiode.

We verwijzen naar toelichting 4.1.2 voor een sensibeleitsanalyse.

3.3 **Personeelsbeloningen**

De schuld voor personeelsbeloningen is op actuariële basis vastgesteld waarbij er gebruik gemaakt wordt van een aantal financiële en demografische veronderstellingen. Elke wijziging van de toegepaste veronderstellingen heeft een impact op deze schuld. Een belangrijke veronderstelling, met een grote impact op de schuld, is de verdisconteringsvoet. Bij elke balansdatum wordt deze verdisconteringsvoet door de Groep vastgelegd op basis van het marktrendement op balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties, dewelke een gelijkaardige looptijd hebben als de verplichtingen. De voornaamste andere veronderstellingen zijn gebaseerd op marktgegevens of geven de best mogelijke inschatting van de Groep weer (bijkomende informatie is in toelichting 19 opgenomen).

Een sensibiliteitsanalyse van de voornaamste veronderstellingen is opgenomen in toelichting 19.5.

3.4 **Gebruiksduur van materiële vaste activa**

De materiële vaste activa bestaan voornamelijk uit spoorweginfrastructuur, spoorwegconstructies en terreinen.

Afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode vanaf de datum van ingebruikname en dit over de verwachte economische gebruiksduur. De verwachte economische gebruiksduur van een actief wordt door de Directie bepaald naargelang de periode gedurende dewelke een actief naar verwachting voor de Groep beschikbaar is voor gebruik. De verwachte gebruiksduur houdt rekening met het verwachte gebruik van het actief door de Groep, de verwachte fysieke slijtage die afhangt van operationele factoren zoals het onderhoudsprogramma, de technische of economische veroudering en de juridische of soortgelijke beperkingen (zoals bijvoorbeeld de looptijd van financiële leases). Voor meer informatie aangaande de verwachte gebruiksduur van de materiële vaste activa verwijzen we naar toelichting 8. De werkelijke gebruiksduur kan omwille van verschillende factoren afwijken, wat kan leiden tot een kortere of langere gebruiksduur. Indien de geschatte gebruiksduur niet correct lijkt, of indien de omstandigheden op een dusdanige wijze veranderen dat de geschatte gebruiksduur dient herzien te worden, kan er een bijzonder waardeverminderverslies of een verhoogde of verlaagde afschrijvingskost opgenomen worden in de toekomstige periodes. De gebruiksduur wordt bij elke jaarafsluiting nagekeken en indien nodig toekomstgericht aangepast.

3.5 **Uitgestelde belastingen: recupereerbaarheid van uitgestelde belastingvorderingen**

De uitgestelde belastingvorderingen worden slechts opgenomen voor verrekening van de tijdelijke verschillen en de overdraagbare verliezen als het waarschijnlijk is dat belastbare winsten beschikbaar zullen zijn die kunnen worden aangewend om die verschillen en verliezen te compenseren en als de fiscale verliezen beschikbaar zullen blijven, rekening houdend met hun oorsprong, de periode waarin ze voorkomen, en hun conformiteit met de wetgeving met betrekking tot hun recupereerbaarheid. De capaciteit van de Groep om de uitgestelde belastingvorderingen te recupereren wordt beoordeeld aan de hand van een analyse die ondermeer gebaseerd is op business plannen, op onvoorziene omstandigheden verbonden aan de economische conjunctuur en op onzekerheden van de markten waarop de Groep tussenkomt. Gezien de verschillende onzekerheden zoals hierboven omschreven, heeft de Groep zich in haar analyse gebaseerd op een tijdshorizon van drie jaar. De onderliggende veronderstellingen van deze analyse worden jaarlijks herzien.

Toelichting 4

Beheer van de middelen en financiële risico's

Infrabel voert een actief risicobeheer, om aldus liquiditeits-, wisselkoers-, interest- en kredietrisico's te beheersen. Daartoe heeft zij een financiële politiek vastgesteld, goedgekeurd door de Raad van bestuur, waarin dit risicobeheer strikt gereguleerd is.

4.1 Beheer van financiële risico's

Beheer van de schuldpositie

Het beheer van de schulden omvat niet enkel de schulden opgenomen in de financiële staten, maar ook langlopende financiële verbintenissen die buiten de balans opgenomen zijn en de indekking (afgeleide instrumenten en beleggingen) van het interest-, wisselkoers- en liquiditeitsrisico.

Voornaamste punten van het beheer van de schuld

Het beheer van de schulden vereist dat, in de mate van het mogelijke, rekening wordt gehouden met de verwachte evolutie van de toekomstige kasstromen, om zo de inkomende en uitgaande kasstromen in evenwicht te brengen.

- Alle structureel overtollige kasmiddelen dienen in de mate van het mogelijke aangewend te worden om de schuldpositie te verminderen.
- De langlopende netto-schuld van de Groep dient voor minimaal 60% aangegaan te worden met instrumenten aan een vaste rentevoet en voor maximaal 40% aangegaan te worden met instrumenten aan een variabele rentevoet.
- De gewogen gemiddelde resterende looptijd van de langlopende netto-schuld is vastgesteld op minimum 5 jaar.
- De vervaltermijnen van de schuld worden gespreid in de tijd in functie van het liquiditeits- en interestrisico.
- Elke aangegane schuld, zelfs op korte termijn, waaraan een wisselkoersrisico verbonden is, moet onmiddellijk en volledig omgezet worden naar EUR, om zowel het wisselkoersrisico op de hoofdsom als op de interesten te elimineren.

Beheer van de kasmiddelen

Onder thesauriebeheer wordt het gecentraliseerd thesauriebeheer verstaan (de kasstromen op minder dan één jaar) van Infrabel en haar dochterondernemingen. De vergoeding van leningen en ontleningen op korte termijn ten gunste van of ten laste van entiteiten die tot de perimeter van de centralisatie behoren, gebeurt aan marktconforme voorwaarden ('at arm's length').

Voornaamste punten van het beheer van de kasmiddelen

- Alle structureel overtollige kasmiddelen dienen, in de mate van het mogelijke, aangewend te worden om de schuldpositie te verminderen.
- Het structureel tekort aan kasmiddelen dient gefinancierd te worden door langlopende leningen.
- De kasoverschotten dienen aan marktconforme voorwaarden ('at arm's length') bij voorkeur gebruikt te worden voor de financiering van dochterondernemingen.
- Plaatsingslimieten dienen gerespecteerd te worden indien er kasoverschotten zijn nadat middelen zijn toegewezen aan de dochterondernemingen of nadat middelen aangewend werden voor financieringstransacties.
- Elke belegging waaraan een wisselkoersrisico verbonden is, moet onmiddellijk en volledig omgezet worden naar EUR om het wisselkoersrisico te elimineren zowel op de hoofdsom als de interesten, behalve als de belegging zelf (in vreemde munt) aangegaan werd voor het afdekken van wisselkoersrisico's in het kader van transacties van alternatieve financiering.
- Om de resterende kastekorten te financieren, doet de Groep een beroep op kredietlijnen (geconfirmeerde en niet-geconfirmeerde kredietlijnen) .

Beheer van afgeleide producten

Infrabel maakt gebruik van interest- en deviezenswaps in het kader van de indekking van interest- en wisselkoersrisico's, in lijn met de financiële politiek van de Groep.

Voornaamste punten van het beheer van de afgeleide producten

- Iedere verrichting op afgeleide producten is onderworpen aan de naleving van de voorschriften en de financiële politiek van Infrabel.
- Elke transactie met betrekking tot rente en wisselkoersen dient verbonden te zijn met een onderliggende commerciële basistransactie.
- Bij nieuwe indekkingen mogen als referentierentevoeten geen andere dan EUR-referenties gebruikt worden. Als referentierentevoeten naar de korte termijn mogen daarenboven geen andere dan korte termijnreferenties gebruikt worden en bij voorkeur Euribor 1Y voor zover de meerkost ervan (ten opzichte van Euribor 1M, 3M en 6M) te rechtvaardigen valt.
- Beleggingen en leningen moeten op mekaar afgestemd worden om zodoende de risico's maximaal intern te beperken.
- Voor indekkingstransacties moeten minimum 3 tegenpartijen voorafgaandelijk geconsulteerd worden.
- Het kredietrisico op de tegenpartijen wordt systematisch afgedekt door het afsluiten van CSA's ('Credit Support Annex').

4.1.1 Marktrisico: wisselkoersrisico's

De Groep is onderhevig aan wisselkoersrisico's voortkomend uit schuldtransacties in deviezen.

Alle significante schuldtransacties, zelfs op korte termijn, waaraan een wisselkoersrisico verbonden is, moeten onmiddellijk en volledig omgezet worden naar EUR (hoofdsom en interesten) door het gebruik van afgeleide financiële producten. De afgedekte positie kan gepaard gaan met een vaste of variabele interestvoet. Alle bestaande commerciële wisselkoersrisico's vanaf een tegenwaarde van 100.000,00€ moeten onmiddellijk worden ingedekt door termijncontracten.

De passiva en activa verbonden aan de alternatieve financieringen zijn in USD. Het hieraan verbonden wisselrisico in USD werd in grote mate afgedekt met swap-overeenkomsten. Voor een beschrijving van deze alternatieve financieringen verwijzen we naar toelichting 30.

a. Financiële instrumenten per munteenheid

	31/12/2016			
	Euro	USD	Andere	Totaal
Financiële activa				
Handels- en overige vorderingen	1.242.516.992,90	545.377,90	28.119,75	1.243.090.490,55
Afgeleide financiële instrumenten	-249.229.659,72	291.747.619,52	0,00	42.517.959,80
Overige financiële activa	137.240.376,29	462.008.614,58	0,00	599.248.990,87
Geldmiddelen en kasequivalenten	363.395.233,68	3.232.163,21	255.486,23	366.882.883,12
Totaal financiële activa	1.493.922.943,15	757.533.775,21	283.605,98	2.251.740.324,34
Financiële verplichtingen				
Financiële schulden	2.475.495.977,27	965.807.343,53	0,00	3.441.303.320,80
Afgeleide financiële instrumenten	351.594.885,37	-291.747.619,52	0,00	59.847.265,85
Handels- en overige schulden	1.397.528.341,29	213.423,77	633,74	1.397.742.398,80
Totaal financiële verplichtingen	4.224.619.203,93	674.273.147,78	633,74	4.898.892.985,45
Afdeckingsverschil	-2.730.696.260,78	83.260.627,43	282.972,24	-2.647.152.661,11

	31/12/2015			
	Euro	USD	Andere	Totaal
Financiële activa				
Handels- en overige vorderingen	1.244.794.337,74	587.595,34	0,00	1.245.381.933,08
Afgeleide financiële instrumenten	-227.724.086,07	253.940.232,26	0,00	26.216.146,19
Overige financiële activa	125.294.276,34	452.567.138,99	0,00	577.861.415,33
Geldmiddelen en kasequivalenten	174.625.200,77	1.646.006,60	33.496,28	176.304.703,65
Totaal financiële activa	1.316.989.728,78	708.740.973,19	33.496,28	2.025.764.198,25
Financiële verplichtingen				
Financiële schulden	2.441.955.444,30	835.542.633,13	0,00	3.277.498.077,43
Afgeleide financiële instrumenten	303.101.104,10	-257.654.316,02	0,00	45.446.788,08
Handels- en overige schulden	1.368.424.111,26	422.280,81	235.722,19	1.369.082.114,26
Totaal financiële verplichtingen	4.113.480.659,66	578.310.597,92	235.722,19	4.692.026.979,77
Afdeckingsverschil	-2.796.490.930,88	130.430.375,27	-202.225,91	-2.666.262.781,52

b. Wisselkoersderivaten

De wisselkoersderivaten zijn swap-overeenkomsten die uitsluitend worden afgesloten in het kader van de schulden en vorderingen met betrekking tot de alternatieve financieringstransacties. De Infrabel Groep maakt geen gebruik van 'hedge accounting'. De afgeleide instrumenten worden erkend tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening. Wij verwijzen hiervoor naar toelichting 12 Afgeleide financiële instrumenten.

c. Gevoeligheidsanalyse

De gevoeligheidsanalyse wordt uitgevoerd op het einde van de verslagperiode. De gevoeligheidsanalyse op het wisselkoersrisico gaat de impact na op de winst- en verliesrekening bij een wijziging met +/-10% van de slotkoers voor de wisselkoers van de USD tegenover de EUR. Een stijging van de wisselkoers van de dollar met 10% ten opzichte van de slotkoers van 31 december 2016 heeft een negatieve impact van 2.380.516,54€ op de winst en verliesrekening tot gevolg. Een daling met 10% heeft een positieve impact van 2.380.516,54€ tot gevolg.

4.1.2 Marktrisico: Interestriscico

a. Interestriscico

Het interestriscico wordt gemeten volgens de IFRS-standaarden, nl. het type rentevoet van de oorspronkelijke financiering (schulden en vorderingen), met uitsluiting van nadien afgesloten derivaten.

Het gedeelte van de totale schuld dat op basis van een vlottende interestvoet is gefinancierd, is onderhevig aan een interestriscico.

	Boekwaarde 31/12/2016	Boekwaarde 31/12/2015
Vaste interestvoet		
Financiële activa	1.150.471.583,46	1.113.998.039,07
Handelsvorderingen en overige vorderingen	628.722.487,61	668.537.078,52
Overige financiële activa	481.727.117,48	445.460.960,55
Geldmiddelen en kasequivalenten	40.021.978,37	0,00
Financiële verplichtingen	2.582.297.980,84	2.544.204.961,21
Financiële schulden	2.578.677.456,53	2.540.446.603,82
Handels- en overige schulden	3.620.524,31	3.758.357,39
Totaal vaste interestvoet	-1.431.826.397,38	-1.436.769.489,18
Variabele interestvoet		
Financiële activa	320.666.351,08	301.911.703,65
Handelsvorderingen en overige vorderingen	10.088.000,00	9.877.000,00
Overige financiële activa	116.895.806,33	115.730.000,00
Geldmiddelen en kasequivalenten	193.682.544,75	176.304.703,65
Financiële verplichtingen	954.376.154,18	918.156.233,31
Financiële schulden	545.633.071,13	567.685.121,80
Handels- en overige schulden	408.743.083,05	350.471.111,51
Totaal variabele interestvoet	-633.709.803,10	-616.244.529,66
Totaal	-2.065.536.200,48	-2.053.014.018,84

Per 31 december 2016 was gemiddeld 80% van de bruto schuld van de Groep aangegaan tegen een vaste interestvoet. De kasoverschotten worden belegd met inachtnaam van de voorschriften van de financiële politiek.

b. Gevoeligheidsanalyse van de financiële lasten

Een stijging met 1% van de variabele interestvoeten (derivaten inbegrepen) zou leiden tot een stijging met 2.506.300,00€ van de financiële lasten van de Groep in 2016.

c. Gevoeligheidsanalyse van de reële waarde

De evolutie van de interestvoeten op de markt beïnvloedt zowel de reële waarde van de niet-afgeleide financiële instrumenten die de Groep heeft aangemerkt als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het netto-resultaat, als van de afgeleide financiële instrumenten. De gevoeligheidsanalyse van het netto-resultaat houdt rekening met deze evolutie.

De gevoeligheidsanalyse van de reële waarde werd door de Groep uitgevoerd op het einde van de verslagperiode. Een stijging met 1% van de interestvoeten leidt tot een positieve verandering van de reële waarde met 58.117.671,56€ op 31 december 2016.

4.2 Kredietrisico

De Infrabel Groep is blootgesteld aan kredietrisico's op handels- en financiële vorderingen.

Eventuele beschikbare liquiditeiten op korte termijn worden in toepassing van de financiële politiek belegd bij een aantal financiële instellingen, ten belope van een maximaal toegelaten bedrag, dat afhankelijk is van de rating van elke financiële tegenpartij, en voor een periode van maximaal 12 maanden. Resterende bedragen worden belegd bij het Agentschap van de Schuld van de Belgische Staat. Dit beperkt het risico op tegenpartijen tot een minimum; de rating van alle tegenpartijen wordt daarenboven tweewekelijks geactualiseerd.

Voor de afgeleide producten dient het kredietrisico ten overstaan van de tegenpartijen systematisch afgedekt te worden door een waarborg in liquiditeiten, de "collateral", die wordt geregeld door CSA's ('Credit Support Annex'). Bij overeenkomsten van dit type wordt er op regelmatige basis een berekening gemaakt van het netto bedrag dat, hetzij door de Groep, hetzij door de tegenpartij verschuldigd is, in het geval dat het geheel van de afgeleide producten tussen de verschillende partijen geannuleerd zou worden tegen de huidige marktwaarde, en waardoor het kredietrisico beperkt wordt tot een maximum bedrag dat afhankelijk is van de kredietwaardigheid van de tegenpartij.

De Infrabel Groep is onder zijn normale bedrijfsvoering in principe ook blootgesteld aan kredietrisico's op handels- en financiële vorderingen. Het kredietrisico op de handelsvorderingen en overige debiteuren is echter laag, gezien de voornaamste debiteuren de Belgische Staat en de spoorwegoperatoren zijn.

Ouderdomsanalyse van financiële activa op 31 december 2016:

	Netto boekwaarde	Niet vervallen	0-1 maand	1-3 maanden	3 - 6 maanden	6 - 12 maanden	1 - 2 jaar	> 2 jaar
Handels- en overige vorderingen	1.568.544.232,00	572.392.348,62	37.981.851,99	10.532.614,59	21.695.863,88	19.662.670,15	41.068.753,84	865.210.128,93
Afgeleide financiële instrumenten	42.517.959,80	36.431.822,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6.086.137,02
Overige financiële activa	599.248.990,87	138.941.153,18	0,00	0,00	10.001.011,21	0,00	621.765,91	449.685.060,57
Geldmiddelen en kasequivalenten	366.882.883,12	366.882.883,12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	2.577.194.065,78	1.114.648.207,70	37.981.851,99	10.532.614,59	31.696.875,09	19.662.670,15	41.690.519,75	1.320.981.326,52

Ouderdomsanalyse van financiële activa op 31 december 2015:

	Netto boekwaarde	Niet vervallen	0-1 maand	1-3 maanden	3 - 6 maanden	6 - 12 maanden	1 - 2 jaar	> 2 jaar
Handels- en overige vorderingen	1.591.371.382,46	550.552.340,86	9.662.501,17	111.287.071,18	5.445.325,61	12.309.258,30	32.563.323,01	869.551.562,33
Afgeleide financiële instrumenten	26.216.146,19	25.113.843,51	4.969.770,93	0,00	-2.568.823,94	0,00	0,00	-1.298.644,31
Overige financiële activa	578.397.896,40	155.084.589,39	0,00	0,00	0,00	0,00	604.554,68	422.708.752,33
Geldmiddelen en kasequivalenten	176.304.703,65	176.219.275,46	85.428,19	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	2.372.290.128,70	906.970.049,22	14.717.700,29	111.287.071,18	2.876.501,67	12.309.258,30	33.167.877,69	1.290.961.670,35

De aandelen en deposito's op 31 december 2016 waarin de Groep heeft geïnvesteerd genieten volgende kredietwaardigheid (Standard & Poor's):

Rating	Nominaal		31/12/2016	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa	Reële waarde aanpassingen	Vaste activa	Vlottende activa	
Overige financiële activa						
AAA	46.266.881,04	0,00	32.901.256,33	2.638.669,78	0,00	81.806.807,15
Financieel	46.266.881,04	0,00	32.901.256,33	2.638.669,78	0,00	81.806.807,15
Aa1 (*)	62.405.199,14	0,00	0,00	3.790.908,70	0,00	66.196.107,84
Financieel	62.405.199,14	0,00	0,00	3.790.908,70	0,00	66.196.107,84
Aa3 (*)	33.080.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.080.000,00
Financieel	33.080.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	33.080.000,00
A+	29.978.180,44	0,00	54.103.520,29	0,00	664.511,19	84.746.211,92
Financieel	29.978.180,44	0,00	54.103.520,29	0,00	664.511,19	84.746.211,92
A	31.950.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31.950.000,00
Financieel	31.950.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	31.950.000,00
A-	222.114.346,70	0,00	50.629.112,96	11.692.143,00	0,00	284.435.602,66
Financieel	222.114.346,70	0,00	50.629.112,96	11.692.143,00	0,00	284.435.602,66
NR	17.698.762,55	0,00	0,00	0,00	16.675,41	17.715.437,96
Aandelen en participaties	1.286.442,21	0,00	0,00	0,00	0,00	1.286.442,21
Commercial papers	10.000.611,17	0,00	0,00	0,00	0,00	10.000.611,17
Andere	6.411.709,17	0,00	0,00	0,00	16.675,41	6.428.384,58
Totaal	443.493.369,87	0,00	137.633.889,58	18.121.721,48	681.186,60	599.930.167,53

(*) Moody's

De aandelen en deposito's op 31 december 2015 waarin de Groep heeft geïnvesteerd genieten volgende kredietwaardigheid (Standard & Poor's):

Rating	Nominaal		31/12/2015	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa	Reële waarde aanpassingen	Vaste activa	Vlottende activa	
Overige financiële activa						
AAA	42.221.887,50	0,00	33.957.563,97	2.407.977,72	0,00	78.587.429,19
Financieel	42.221.887,50	0,00	33.957.563,97	2.407.977,72	0,00	78.587.429,19
Aaa (*)	56.749.290,44	0,00	60.856.454,29	0,00	0,00	117.605.744,73
Financieel	56.749.290,44	0,00	60.856.454,29	0,00	0,00	117.605.744,73
Aa3 (*)	32.450.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32.450.000,00
Financieel	32.450.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	32.450.000,00
A+	42.611.837,82	0,00	0,00	3.447.331,02	587.595,34	46.646.764,18
Financieel	42.611.837,82	0,00	0,00	3.447.331,02	587.595,34	46.646.764,18
A	200.174.384,07	0,00	59.734.090,06	10.815.146,04	0,00	270.723.620,17
Financieel	200.174.384,07	0,00	59.734.090,06	10.815.146,04	0,00	270.723.620,17
A-	25.440.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.440.000,00
Financieel	25.440.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25.440.000,00
NR	7.531.933,44	0,00	0,00	0,00	0,00	7.531.933,44
Aandelen en participaties	534.342,21	0,00	0,00	0,00	0,00	534.342,21
Andere	6.997.591,23	0,00	0,00	0,00	0,00	6.997.591,23
Totaal	407.179.333,27	0,00	154.548.108,32	16.670.454,78	587.595,34	578.985.491,71

De kredietwaardigheid van de **geldmiddelen en kasequivalenten** op 31 december 2016 en 31 december 2015 is als volgt (Standard & Poor's):

Rating	31/12/2016					
	Nominiaal		Reële waarde aanpassingen	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa		Vaste activa	Vlottende activa	
A+ Financieel	0,00	41.672.881,84	0,00	0,00	0,00	41.672.881,84
	0,00	41.672.881,84	0,00	0,00	0,00	41.672.881,84
A Financieel	0,00	55.487.977,19	0,00	0,00	0,00	55.487.977,19
	0,00	55.487.977,19	0,00	0,00	0,00	55.487.977,19
A- Financieel	0,00	47.519.334,56	0,00	0,00	0,00	47.519.334,56
	0,00	47.519.334,56	0,00	0,00	0,00	47.519.334,56
NR Zichtrekeningen	0,00	49.002.351,16	0,00	0,00	0,00	49.002.351,16
	0,00	49.002.351,16	0,00	0,00	0,00	49.002.351,16
Geldmiddelen en kasequivalenten	0,00	193.682.544,75	0,00	0,00	0,00	193.682.544,75

Rating	31/12/2015					
	Nominiaal		Reële waarde aanpassingen	Verkregen opbrengsten		Totaal
	Vaste activa	Vlottende activa		Vaste activa	Vlottende activa	
A+ Financieel	0,00	50.594.506,73	0,00	0,00	0,00	50.594.506,73
	0,00	50.594.506,73	0,00	0,00	0,00	50.594.506,73
A Financieel	0,00	73.957.538,62	0,00	0,00	0,00	73.957.538,62
	0,00	73.957.538,62	0,00	0,00	0,00	73.957.538,62
A- Financieel	0,00	51.652.835,14	0,00	0,00	0,00	51.652.835,14
	0,00	51.652.835,14	0,00	0,00	0,00	51.652.835,14
NR Zichtrekeningen	0,00	99.823,16	0,00	0,00	0,00	99.823,16
	0,00	99.823,16	0,00	0,00	0,00	99.823,16
Geldmiddelen en kasequivalenten	0,00	176.304.703,65	0,00	0,00	0,00	176.304.703,65

Geografische spreiding

De financiële activa aangehouden door de Groep zijn als volgt verdeeld over de verschillende geografische zones:

	31/12/2016	31/12/2015
België	1.936.853.239,21	1.773.283.789,98
Euro zone	53.650.530,24	86.698.368,46
Overige Europa	389.503.741,73	361.639.824,48
Verenigde Staten	197.153.746,31	150.644.549,86
Overige landen	32.799,30	23.595,92
Totaal	2.577.194.056,79	2.372.290.128,70

Afdekking van het kredietrisico op afgeleide financiële instrumenten

Tegenpartij	Kredietrisico	Gestorte waarborgen	Ontvangen waarborgen	Netto-positie 31/12/2016
1	-8.454.602,77	8.500.000,00		45.397,23
2	-74.818.912,00	76.400.000,00		1.581.088,00
3	1.447.878,66		-1.450.000,00	-2.121,34
4	-31.041.337,12	31.950.000,00		908.662,88
Met CSA	-112.866.973,23	116.850.000,00	-1.450.000,00	2.533.026,77
5	38.306.718,53			38.306.718,53
6	109.547.903,06			109.547.903,06
7	83.491.622,37			83.491.622,37
8	288.329.406,86			288.329.406,86
Zonder CSA	519.675.650,82	0,00	0,00	519.675.650,82
Totaal	406.808.677,59	116.850.000,00	-1.450.000,00	522.208.677,59

Indien de netto-positie van het kredietrisico op afgeleide financiële instrumenten met CSA negatief is, loopt de financiële instelling een kredietrisico op Infrabel. Bij een positieve netto-positie loopt Infrabel een kredietrisico op de financiële instelling.

Zoals vereist door de financiële politiek heeft de Groep bilaterale CSA's ('Credit Support Annex') afgesloten met de tegenpartijen van de afgeleide financiële instrumenten. De CSA's hebben als doel het wederzijdse kredietrisico te verminderen. In uitvoering van deze CSA's heeft de Groep waarborgen gestort aan de tegenpartijen waarvan de reële waarde van de afgeleide instrumenten de vooraf bepaalde drempelwaarden hebben overschreden. Deze drempels worden gedefinieerd in de CSA met elke tegenpartij en in functie van hun kredietwaardigheid (rating).

Voor de tegenpartijen waarmee de Groep geen CSA's heeft, betreft het instrumenten die juridisch beschouwd worden als afgeleide instrumenten, maar die de economische kenmerken hebben van een deposito.

4.3 Liquiditeitsrisico

Bij het aangaan van financieringen wordt rekening gehouden met de verwachte evolutie van de toekomstige cash flows, om zo de inkomende en uitgaande kasstromen in evenwicht te brengen. Beleggingen en leningen moeten in de mate van het mogelijke op elkaar afgestemd zijn om de interne risico's maximaal te neutraliseren.

Verder wordt het liquiditeitsrisico opgevangen door een spreiding van de vervalttermijnen van de schuld in de tijd. De gewogen gemiddelde resterende looptijd van de langlopende schuld is vastgesteld op minimum 5 jaar.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de vervaldagen van de toekomstige kasstromen (hoofdsom en interesten) van de financiële activa en financiële verplichtingen.

De contractuele bedragen op activa en verplichtingen per aard zijn als volgt voor 31 december 2016:

	31/12/2016					
	Boekwaarde	Contractuele	< 1 jaar	1 - 2 jaar	2 - 5 jaar	> 5 jaar
Financiële activa						
Handels- en overige vorderingen	1.568.544.232,00	1.568.544.232,00	557.963.710,15	41.068.753,84	151.652.960,50	817.858.807,51
Afgeleide financiële instrumenten	42.517.959,80	42.517.959,80				42.517.959,80
Overige financiële activa	599.248.990,87	745.105.257,29	1.995.606,81	3.991.213,62	5.986.820,42	733.131.616,44
Totaal financiële activa	2.210.311.182,67	2.356.167.449,09	559.959.316,95	45.059.967,46	157.639.780,92	1.593.508.383,75
Financiële verplichtingen						
Financiële schulden	3.441.284.372,91	4.546.170.735,95	525.167.238,91	220.128.367,33	414.581.622,75	3.386.293.506,96
Afgeleide financiële instrumenten	59.847.265,85	59.847.265,85				59.847.265,85
Handels- en overige schulden	1.397.761.346,69	1.395.761.346,69	808.031.602,44	21.392.006,27	133.867.832,86	432.469.905,12
Totaal financiële verplichtingen	4.898.892.985,45	6.001.779.348,49	1.333.198.841,35	241.520.373,60	548.449.455,61	3.878.610.677,93

De contractuele bedragen op activa en verplichtingen per aard zijn als volgt voor 31 december 2015:

	31/12/2015					
	Boekwaarde	Contractuele kasstromen	< 1 jaar	1 - 2 jaar	2 - 5 jaar	> 5 jaar
Financiële activa						
Handels- en overige vorderingen	1.591.371.382,46	1.591.371.382,46	689.256.497,12	32.563.323,01	145.217.860,91	724.333.701,42
Afgeleide financiële instrumenten	26.216.146,19	26.216.146,19				26.216.146,19
Overige financiële activa	578.397.896,40	747.100.864,10	1.995.606,81	3.991.213,62	5.986.820,42	735.127.223,25
Totaal financiële activa	2.195.985.425,05	2.364.688.392,75	691.252.103,93	36.554.536,63	151.204.681,33	1.485.677.070,86
Financiële verplichtingen						
Financiële schulden	3.253.784.174,56	4.511.476.334,05	122.474.581,68	540.192.699,13	396.745.409,97	3.452.063.643,27
Afgeleide financiële instrumenten	75.377.018,03	75.377.018,03				75.377.018,03
Handels- en overige schulden	1.392.796.017,08	1.392.796.017,08	795.563.355,36	18.919.996,73	82.072.755,19	496.239.909,80
Totaal financiële verplichtingen	4.642.668.287,66	6.452.690.024,34	1.261.061.367,72	628.247.478,98	389.164.899,58	4.174.216.278,07

4.4 « Fair value » risico

De tabel hieronder verdeelt de financiële instrumenten die opgenomen zijn tegen hun reële waarde volgens de drie niveaus van de waardehiërarchie. Deze werd als volgt bepaald:

Niveau 1: noteringen/marktprijzen voor identieke activa of verplichtingen in een actieve markt.

Niveau 2: andere gegevens dan noteringen/marktprijzen opgenomen onder niveau 1, die rechtstreeks (bijvoorbeeld prijzen) of onrechtstreeks (bijvoorbeeld, informatie afgeleid van een prijs) voor de activa of verplichtingen waarneembaar zijn.

Niveau 3: gegevens over activa en verplichtingen die niet onderbouwd zijn door waarneembare marktgegevens (niet observeerbare data).

De fair value hiërarchie op 31 december 2016 is als volgt:

Activa	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat			
Vastrentende effecten en termijndeposito's > 3m		573.429.118,01	
Overige vorderingen		1.032.991.173,59	
Afgeleide financiële instrumenten		42.517.959,80	
Totaal	0,00	1.648.938.251,40	0,00
Verplichtingen	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat			
Financiële schulden		3.361.668.528,97	
Afgeleide financiële instrumenten		59.847.265,85	
Totaal	0,00	3.421.515.794,82	0,00

De fair value hiërarchie op 31 december 2015 is als volgt:

Activa	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat			
Vastrentende effecten en termijndeposito's > 3m		554.195.508,15	
Overige vorderingen		955.488.302,69	
Afgeleide financiële instrumenten		26.216.146,19	
Totaal	0,00	1.535.899.957,03	0,00
Verplichtingen	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in het netto-resultaat			
Financiële schulden		3.227.536.667,75	
Afgeleide financiële instrumenten		75.377.018,03	
Totaal	0,00	3.302.913.685,78	0,00

Bij het schatten van de reële waarde van de financiële activa werden de volgende veronderstellingen en methodes weerhouden:

- voor belangen aangehouden in beursgenoteerde ondernemingen: hun aandelenprijs.
- voor belangen aangehouden in niet-beursgenoteerde ondernemingen: schattingen op basis van recente verkooptransacties van deze ondernemingen, en bij gebrek aan deze informatie, door middel van verschillende waarderingstechnieken, zoals het toepassen van verdisconteerde toekomstige kasstromen of de 'multiple' methode.
- voor handelsvorderingen en andere kortlopende activa: hun reële waarde rekening houdend met hun vervaldag.
- voor geldmiddelen en kasequivalenten: hun reële waarde rekening houdend met hun vervaldag.

Toelichting 5

Consolidatiekring

Onderstaande tabel geeft de integraal geconsolideerde dochterondernemingen weer:

Naam	Juridische vorm	Quorum in het stemrecht in % op		Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW nummer
		31 december 2016	2015		
Infrabel	NV van publiek recht	100,00%	100,00%	Brussel	BE0869.763.267
TUC RAIL	NV	75,00%	75,00%	Brussel	BE0447.914.029
Chantier de Créosotage de Bruxelles	NV	51,00%	51,00%	Brussel	BE0428.821.954
Woodprotect Belgium	NV	99,89%	99,89%	Gent	BE0442.279.220
SPV 162	NV	100,00%	100,00%	Brussel	BE0886.279.892
SPV Brussels Port	NV	100,00%	100,00%	Brussel	BE0889.172.472
SPV Zwankendamme	NV	100,00%	100,00%	Brussel	BE0888.985.105
ixilio	NV	100,00%	100,00%	Brussel	BE0476.975.427

Ten opzichte van 31 december 2015 is de consolidatiekring in 2016 voor de integrale geconsolideerde dochterondernemingen ongewijzigd gebleven.

De dochterondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode is toegepast zijn de volgende:

Naam	Juridische vorm	Quorum in het stemrecht in % op		Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW nummer
		31 december 2016	2015		
Corridor North Sea - Mediterranean	EESV	21,80%	21,80%	Luxemburg (LU)	LU21840285
HR Rail	NV van publiek recht	20,00%	20,00%	Brussel	BE0541.591.352
Rail Facilities	NV	20,00%	20,00%	Brussel	BE0403.265.325
AlphaCloud	NV	50,00%	50,00%	Mechelen	BE0830.343.457
Corridor Rhine-Alpine	EESV	25,00%	25,00%	Frankfurt am Main (DE)	DE261369711
Corridor North Sea - Baltic	EESV	16,67%	0,00%	Warschau (PL)	PL1132903811

In vergelijking met 31 december 2015 is de EESV Rail Freight Corridor North Sea – Baltic toegevoegd, die werd opgericht in 2016.

Toelichting 6

Bedrijfscombinaties

In de loop van 2016 hebben er zich geen bedrijfscombinaties voorgedaan.

Toelichting 7

Immateriële vaste activa

De mutaties in de immateriële vaste activa op 31 december 2016 zijn als volgt:

Aanschaffingswaarde					
	Software	Exploitatierecht	Overige immateriële vaste activa	Goodwill	Immateriële vaste activa
Per 1 januari 2016	301.450.821,08	1.360.000.000,00	13.153.530,21	115.164.501,25	1.789.768.852,54
Aanschaffingen	20.342.462,30	0,00	1.587.554,59	0,00	21.930.016,89
Eigen productie	37.923.582,30	0,00	0,00	0,00	37.923.582,30
Buitengebruikstelling	-7.957.662,00	0,00	-18.789,38	0,00	-7.976.451,38
Verkoop aan derden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overboekingen	-2.542.863,97	0,00	231.075,63	0,00	-2.311.788,34
Per 31 december 2016	349.216.339,71	1.360.000.000,00	14.953.371,05	115.164.501,25	1.839.334.212,01
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen					
	Software	Exploitatierecht	Overige immateriële vaste activa	Goodwill	Immateriële vaste activa
Per 1 januari 2016	-136.576.521,82	-151.111.111,13	-11.816.205,88	0,00	-299.503.838,83
Afschrijvingen	-41.579.429,84	-13.737.373,74	-1.009.335,30	0,00	-56.326.138,88
Toevoeging van waardeverminderingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Buitengebruikstelling	7.957.662,00	0,00	18.789,38	0,00	7.976.451,38
Verkoop aan derden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Overboekingen	1.371.952,79	0,00	0,49	0,00	1.371.953,28
Per 31 december 2016	-168.826.336,87	-164.848.484,87	-12.806.751,31	0,00	-346.481.573,05
Netto boekwaarde per 31 december 2016	180.390.002,84	1.195.151.515,13	2.146.619,74	115.164.501,25	1.492.852.638,96

De mutaties in de immateriële vaste activa op 31 december 2015 zijn als volgt:

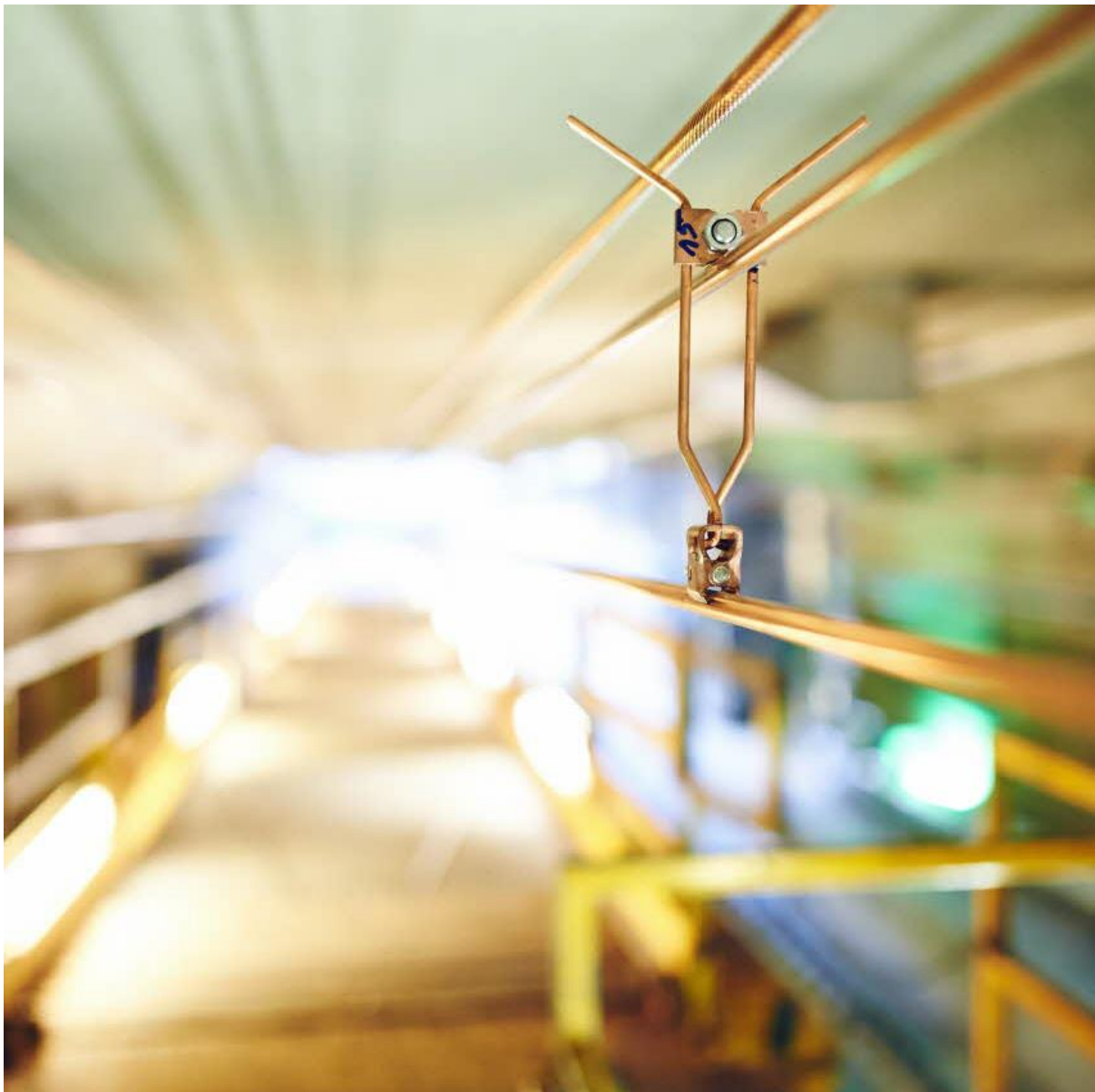
Aanschaffingswaarde					
	Software	Exploitatierecht	Overige immateriële vaste activa	Goodwill	Immateriële vaste activa
Per 1 januari 2015	280.895.608,31	1.360.000.000,00	3.270.530,23	115.164.501,25	1.759.330.639,79
Aanschaffingen	16.615.290,10	0,00	409.744,10	0,00	17.025.034,20
Eigen productie	26.574.094,36	0,00	0,00	0,00	26.574.094,36
Buitengebruikstelling	-10.013.725,39	0,00	-366.168,02	0,00	-10.379.893,41
Verkoop aan derden	-326.109,57	0,00	0,00	0,00	-326.109,57
Overboekingen	-12.294.336,73	0,00	9.839.423,90	0,00	-2.454.912,83
Per 31 december 2015	301.450.821,08	1.360.000.000,00	13.153.530,21	115.164.501,25	1.789.768.852,54
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen					
	Software	Exploitatierecht	Overige immateriële vaste activa	Goodwill	Immateriële vaste activa
Per 1 januari 2015	-114.113.377,51	-137.373.737,39	-668.795,84	0,00	-252.155.910,74
Afschrijvingen	-39.972.605,30	-13.737.373,74	-1.994.785,91	0,00	-55.704.764,95
Toevoeging van waardeverminderingen	-905.954,54	0,00	0,00	0,00	-905.954,54
Buitengebruikstelling	10.013.725,39	0,00	366.168,02	0,00	10.379.893,41
Verkoop aan derden	78.259,31	0,00	0,00	0,00	78.259,31
Overboekingen	8.323.430,83	0,00	-9.518.792,15	0,00	-1.195.361,32
Per 31 december 2015	-136.576.521,82	-151.111.111,13	-11.816.205,88	0,00	-299.503.838,83
Netto boekwaarde op 31 december 2015	164.874.299,26	1.208.888.888,87	1.337.324,33	115.164.501,25	1.490.265.013,71

De goodwill is het gevolg van de herstructurering van de NMBS Groep op 1 januari 2014 en reflecteert het verschil in de waarde van het overgenomen netto-actief volgens IFRS en de waarde volgens de Belgische boekhoudnormen. De waarde van het overgenomen netto-actief volgens IFRS ligt 115.164.501,25€ lager dan de waarde volgens de Belgische boekhoudnormen, voornamelijk door een hogere waarde van de financiële schuld gezien die onder IFRS aan de reële waarde wordt gewaardeerd.

Software omvat specifieke informaticatoepassingen, zoals onder andere SAP.
Het exploitatierecht omvat het recht tot uitbating van het Belgische spoorwegnet, af te schrijven over 99 jaar.

De Groep houdt geen immateriële vaste activa aan in het kader van financiële leaseovereenkomsten.

De Groep beschikt niet over immateriële vaste activa met onbepaalde gebruiksduur.

Toelichting 8

Materiële vaste activa

8.1 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa op 31 december 2016 zijn als volgt:

	Terreinen	Gebouwen	Spoorwegconstructies	Spoorweginfrastructuur	Rollend spoorwegmaterieel	Diverse installaties en uitrustingen	Vaste activa in aanbouw	Materiële vaste activa
Aanschaffingswaarde								
Per 1 januari 2016	1.605.831.498,88	674.473.914,65	5.612.925.584,50	11.938.997.754,22	164.263.072,66	1.299.607.280,41	3.246.493.610,79	24.542.592.716,11
Aanschaffingen	6.256,44	17.851.965,20	48.726.952,76	134.433.990,95	1.532.755,92	20.690.603,64	339.431.190,83	562.673.715,74
Eigen productie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	289.685.663,61	289.685.663,61
Buitengebruikstelling	0,00	-871.405,01	-475.876,23	-111.002.014,59	-3.997.594,16	-13.295.110,39	0,00	-129.642.000,38
Verkoop aan derden	-142,32	0,00	0,00	0,00	0,00	-2.152.094,12	0,00	-2.152.236,44
Herwaarderingsmeerwaarden - Reserves	-233.841,61	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-233.841,61
Overboekingen	329.608,71	51.953.834,93	198.044.421,48	825.312.515,96	2.002.766,23	101.425.175,91	-1.181.527.968,32	-2.459.645,10
Per 31 december 2016	1.605.933.380,10	743.408.309,77	5.859.221.082,51	12.787.754.481,60	163.801.000,65	1.406.148.483,89	2.694.082.496,91	25.260.349.235,43
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervers verliezen								
	Terreinen	Gebouwen	Spoorwegconstructies	Spoorweginfrastructuur	Rollend spoorwegmaterieel	Diverse installaties en uitrustingen	Vaste activa in aanbouw	Materiële vaste activa
Per 1 januari 2016	0,00	-247.578.874,33	-727.221.481,88	-5.333.458.283,28	-83.384.282,20	-821.906.899,40		-7.213.549.821,09
Afschrijvingen	0,00	-27.507.253,65	-70.738.371,30	-393.493.415,72	-6.824.095,64	-68.673.784,17		-567.236.920,48
Buitengebruikstelling	0,00	871.405,01	475.876,23	111.052.030,07	3.997.594,16	16.765.070,11		133.161.975,58
Verkoop aan derden	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2.080.714,18		2.080.714,18
Overboekingen	0,00	184.867,98	-356.978,87	-5.322.274,91	0,00	5.400.537,60		-93.848,20
Omrekeningsverschillen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Per 31 december 2016	0,00	-274.029.854,99	-797.840.955,82	-5.621.221.943,84	-86.210.783,68	-866.334.361,68		-7.645.637.900,01
Netto boekwaarde per 31 december 2016	1.605.933.380,10	469.378.454,78	5.061.380.126,69	7.166.532.537,76	77.590.216,97	539.814.122,21	2.694.082.496,91	17.614.711.335,42

De mutaties in de materiële vaste activa op 31 december 2015 zijn als volgt:

	Terreinen	Gebouwen	Spoorwegconstructies	Spoorweginfrastructuur	Rollend spoorwegmaterieel	Diverse installaties en uitrustingen	Vaste activa in aanbouw	Materiële vaste activa
Aanschaffingswaarde								
Per 1 januari 2015	1.592.202.911,19	564.039.998,79	5.061.216.559,17	10.955.485.939,81	152.343.447,87	1.237.901.054,97	4.214.100.285,48	23.777.290.197,28
Aanschaffingen	1.290.156,51	5.253.041,47	40.038.394,52	172.010.151,13	5.799.480,52	18.521.054,58	427.473.230,58	670.385.509,31
Eigen productie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	280.015.226,98	280.015.226,98
Buitengebruikstelling	0,00	-17.621.413,81	-1.031.215,49	-125.460.405,79	-2.428.190,85	-45.777.685,36	0,00	-192.318.911,30
Verkoop aan derden	-272.521,25	-10.886.835,26	0,00	0,00	0,00	-43.950.022,91	-79.863,63	-55.189.243,05
Herwaarderingsmeerwaarden - Reserves	-2.603,52	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2.603,52
Overboekingen	12.613.555,95	133.689.123,46	512.701.846,30	936.962.069,07	8.548.335,12	132.912.879,13	-1.675.015.268,62	62.412.540,41
Per 31 december 2015	1.605.831.498,88	674.473.914,65	5.612.925.584,50	11.938.997.754,22	164.263.072,66	1.299.607.280,41	3.246.493.610,79	24.542.592.716,11
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen								
	Terreinen	Gebouwen	Spoorwegconstructies	Spoorweginfrastructuur	Rollend spoorwegmaterieel	Diverse installaties en uitrustingen	Vaste activa in aanbouw	Materiële vaste activa
Per 1 januari 2015	0,00	-232.159.451,16	-661.673.637,19	-5.049.740.523,37	-78.588.967,99	-792.326.961,03		-6.814.489.540,74
Afschrijvingen	0,00	-31.541.807,66	-66.500.598,53	-409.847.660,10	-7.031.673,64	-75.505.141,17		-590.426.881,10
Buitengebruikstelling	0,00	17.621.413,81	1.031.215,49	125.460.405,79	2.428.190,85	45.673.642,31		192.214.868,25
Verkoop aan derden	0,00	9.063.582,42	0,00	0,00	0,00	30.424.750,02		39.488.332,44
Overboekingen	0,00	-10.562.611,74	-78.461,65	669.494,40	-191.831,42	-30.173.189,53		-40.336.599,94
Per 31 december 2015	0,00	-247.578.874,33	-727.221.481,88	-5.333.458.283,28	-83.384.282,20	-821.906.899,40		-7.213.549.821,09
Netto boekwaarde op 31 december 2015	1.605.831.498,88	426.895.040,32	4.885.704.102,62	6.605.539.470,94	80.878.790,46	477.700.381,01	3.246.493.610,79	17.329.042.895,02

8.2 Bijzondere waardeverminderingverliezen

De testen op bijzondere waardeverminderingverliezen van activa worden uitgevoerd op basis van de 'cash generating unit' (CGU) die overeenstemmen met juridische entiteiten. Er werden geen bijzondere waardeverminderingverliezen geboekt in 2016.

8.3 Financiële leaseovereenkomsten

De Groep houdt de volgende activa, inbegrepen in het totaal van de materiële vaste activa, aan in het kader van financiële leaseovereenkomsten op 31 december 2016:

Aanschaffingswaarde		
	Installaties, machines & uitrusting	Materiële vaste activa
Beginbalans	45.701.474,00	45.701.474,00
Overboekingen	-269.951,57	-269.951,57
Eindbalans	45.431.522,43	45.431.522,43
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen		
	Installaties, machines & uitrusting	Materiële vaste activa
Beginbalans	-38.402.430,13	-38.402.430,13
Afschrijvingen	-605.580,74	-605.580,74
Buitengebruikstelling	50.015,48	50.015,48
Overboekingen	282.186,65	282.186,65
Eindbalans	-38.675.808,74	-38.675.808,74
Netto boekwaarde op het einde van het boekjaar	6.755.713,69	6.755.713,69

De Groep houdt de volgende activa, inbegrepen in het totaal van de materiële vaste activa, aan in het kader van financiële leaseovereenkomsten op 31 december 2015:

Aanschaffingswaarde		
	Installaties, machines &	Materiële vaste activa
Beginbalans	45.701.474,00	45.701.474,00
Eindbalans	45.701.474,00	45.701.474,00
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen		
	Installaties, machines &	Materiële vaste activa
Beginbalans	-37.736.646,63	-37.736.646,63
Afschrijvingen	-665.783,50	-665.783,50
Eindbalans	-38.402.430,13	-38.402.430,13
Netto boekwaarde op het einde van het boekjaar	7.299.043,87	7.299.043,87

Toelichting 9

Investerings opgenomen volgens vermogensmutatiemethode

9.1 Investerings opgenomen volgens vermogensmutatiemethode

	31/12/2016	31/12/2015
Investerings in joint ventures	492.611,56	245.773,54
Investerings in geassocieerde ondernemingen	11.472.713,24	13.642.329,47
Netto boekwaarde	11.965.324,80	13.888.103,01

9.2 Investerings in joint ventures – opgenomen volgens vermogensmutatiemethode

Naam	Juridische vorm	Quorum in het stemrecht in % op 31 december		Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW nummer
		2016	2015		
Corridor North Sea - Mediterranean	EESV	21,80%	21,80%	Luxemburg (LU)	LU21840285
AlphaCloud	NV	50,00%	50,00%	Mechelen	BE0830.343.457
Corridor Rhine-Alpine	EESV	25,00%	25,00%	Frankfurt am Main (DE)	DE261369711
Corridor North Sea - Baltic	EESV	16,67%	0,00%	Warschau (PL)	PL1132903811

Op 25 februari 2016 werd EESV Rail Freight Corridor North Sea-Baltic opgericht. Het aandeel van Infrabel in deze EESV bedraagt 16,67%.

De mutaties voor joint ventures zijn als volgt:

	2016	2015
Netto boekwaarde in het begin van de verslagperiode	245.773,54	-31.632,20
Aandeel van de Groep in het netto-resultaat	246.838,02	277.405,74
Aandeel van de Groep in de niet-gerealiseerde resultaten volgens vermogensmutatie	0,00	0,00
Netto boekwaarde op het einde van de verslagperiode	492.611,56	245.773,54

De kerncijfers van de joint ventures op 31 december 2016 zijn als volgt:

	AlphaCloud	Corridor Rhine-Alpine	Corridor North Sea - Mediterranean	Corridor North Sea-Baltic	Totaal
Vaste activa	16.763.679,79	2.526,04	0,00	0,00	16.766.205,83
Viottende activa	2.418.627,69	3.399.035,23	1.219.032,40	96.532,23	7.133.227,55
Waarvan					
Termijndeposito's	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Geldmiddelen en kasequivalenten	1.235.099,82	2.919.070,28	692.152,00	84.399,98	4.930.722,08
Niet courante passiva	16.496.517,30	342.599,99	625.138,67	0,00	17.464.255,96
Waarvan					
Financiële schulden	2.973.978,09	0,00	0,00	0,00	2.973.978,09
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Courante passiva	1.801.290,68	2.920.033,80	593.893,73	2.771,33	5.317.989,54
Waarvan					
Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen	695.181,17	0,00	0,00	0,00	695.181,17
Financiële schulden	695.181,17	0,00	0,00	0,00	695.181,17
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal eigen vermogen	884.499,50	138.927,48	0,00	93.760,90	1.117.187,88
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	442.249,75	34.731,87	0,00	15.629,94	492.611,56
Verkorte resultatenrekening					
Bedrijfsopbrengsten	5.172.865,24	1.666.280,00	664.396,05	206.515,84	7.710.057,13
Interestopbrengsten	0,00	0,00	199,70	0,00	199,70
Interestkosten	-222.967,58	0,00	-326,70	0,00	-223.294,28
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen	-1.374.509,66	-739,33	0,00	0,00	-1.375.248,99
Belastingen	-198.589,45	0,00	0,00	0,00	-198.589,45
Netto resultaat	392.952,42	138.927,48	0,00	93.760,90	625.640,80
Aandeel van de Groep in het netto resultaat	196.476,21	34.731,87	0,00	15.629,94	246.838,02
Niet-gerealiseerde resultaten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	392.952,42	138.927,48	0,00	93.760,90	625.640,80
Aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

De kerncijfers van de joint ventures op 31 december 2015 zijn als volgt:

	AlphaCloud	Corridor Rhine-Alpine	Corridor North Sea - Mediterranean	Totaal
Vaste activa	17.814.446,87	0,00	0,00	17.814.446,87
Viottende activa	2.837.661,07	0,00	1.512.626,53	4.350.287,60
Waarvan				
Geldmiddelen en kasequivalenten	767.942,13	0,00	982.336,12	1.750.278,25
Niet courante passiva	18.393.444,38	0,00	436.444,30	18.829.888,68
Waarvan				
Financiële schulden	2.898.123,32	0,00	0,00	2.898.123,32
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Courante passiva	1.767.116,48	0,00	1.076.182,23	2.843.298,71
Waarvan				
Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen	676.499,67	0,00	0,00	676.499,67
Financiële schulden	676.499,67	0,00	0,00	676.499,67
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal eigen vermogen	491.547,08	0,00	0,00	491.547,08
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	245.773,54	0,00	0,00	245.773,54
Verkorte resultatenrekening				
Bedrijfsopbrengsten	5.001.010,08	565.088,40	1.226.088,62	6.792.187,10
Interestopbrengsten	19,35	0,00	1.569,58	1.588,93
Interestkosten	-490.105,67	0,00	-326,70	-490.432,37
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen	-1.370.643,15	0,00	0,00	-1.370.643,15
Belastingen	-222.263,99	0,00	0,00	-222.263,99
Netto resultaat	425.549,98	258.523,01	0,00	684.072,99
Aandeel van de Groep in het netto resultaat	212.774,99	64.630,75	0,00	277.405,74
Niet-gerealiseerde resultaten	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	425.549,98	258.523,01	0,00	684.072,99
Aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatie	0,00	0,00	0,00	0,00

9.3 Investerings in geassocieerde ondernemingen

Naam	Juridische vorm	Quorum in het stemrecht in % op 31 december		Situering van de maatschappelijke zetel	Ondernemings- of BTW nummer
		2016	2015		
HR Rail	NV van publiek recht	20,00%	20,00%	Brussel	BE0541.591.352
Rail Facilities	NV	20,00%	20,00%	Brussel	BE0403.265.325

De mutaties voor de geassocieerde ondernemingen zijn als volgt:

	2016	2015
Netto boekwaarde in het begin van de verslagperiode	13.642.329,46	13.188.618,31
Aandeel in het netto resultaat van deelnemingen geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode	-661.466,75	-550.867,00
Aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatie	-1.263.149,48	1.212.828,15
Dividenden	-245.000,00	-208.250,00
Netto boekwaarde op het einde van de verslagperiode	11.472.713,22	13.642.329,46

De kerncijfers van de geassocieerde ondernemingen op 31 december 2016 zijn:

	HR Rail	Rail Facilities	Totaal
Vaste activa	43.402.284,66	12.317.163,79	55.719.448,45
Vlottende activa	461.445.211,65	3.512.188,69	464.957.400,34
<i>Waarvan</i>			0,00
Termijndeposito's	16.325.906,50	0,00	16.325.906,50
Geldmiddelen en kasequivalenten	113.434.107,71	1.262.545,13	114.696.652,84
Geldmiddelen en kasequivalenten	129.760.014,21	1.262.545,13	131.022.559,34
Niet courante passiva	69.209.684,12	3.755.586,90	72.965.271,02
<i>Waarvan</i>			0,00
Financiële schulden	0,00	3.755.586,90	3.755.586,90
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00
Courante passiva	423.079.879,67	1.465.891,14	424.545.770,81
<i>Waarvan</i>			0,00
Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen	0,00	0,00	0,00
Financiële schulden	0,00	0,00	0,00
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00
Totaal eigen vermogen	12.557.932,52	10.607.874,44	23.165.806,96
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	6.274.854,76	5.197.858,48	11.472.713,24
Verkorte resultatenrekening			
Bedrijfsopbrengsten	1.992.977.320,38	8.799.482,51	2.001.776.802,89
Interestopbrengsten	215.796,40	0,00	215.796,40
Interestkosten	-640.633,13	-177.324,27	-817.957,40
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen	-8.559.086,54	0,00	-8.559.086,54
Belastingen	-88.235,58	-67.779,88	-156.015,46
Netto resultaat	-1.600.101,20	250.169,06	-1.349.932,14
Aandeel van de Groep in het netto resultaat	-784.049,59	122.582,84	-661.466,75
Niet-gerealiseerde resultaten	-2.577.856,08	0,00	-2.577.856,08
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	-4.177.957,28	250.169,06	-3.927.788,22
Aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatie	-1.263.149,48	0,00	-1.263.149,48

De kerncijfers van de geassocieerde ondernemingen op 31 december 2015 zijn:

	HR Rail	Rail Facilities	Totaal
Vaste activa	50.106.100,26	15.955.477,30	66.061.577,56
Vlottende activa	440.877.587,38	4.014.243,87	444.891.831,25
<i>Waarvan</i>			0,00
Termijndeposito's	3.987.048,32	0,00	3.987.048,32
Geldmiddelen en kasequivalenten	183.187.996,89	1.091.166,98	184.279.163,87
Geldmiddelen en kasequivalenten	187.175.045,21	1.091.166,98	188.266.212,19
Niet courante passiva	72.431.006,60	3.755.586,90	76.186.593,50
<i>Waarvan</i>			0,00
Financiële schulden	0,00	3.755.586,90	3.755.586,90
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00
Courante passiva	401.816.791,23	5.356.428,89	407.173.220,12
<i>Waarvan</i>			0,00
Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen	0,00	847.981,91	847.981,91
Financiële schulden	5.237.827,89	847.981,91	6.085.809,80
Afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00
Totaal eigen vermogen	16.735.889,81	10.857.705,38	27.593.595,19
Ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	8.322.053,84	5.320.275,64	13.642.329,47
Verkorte resultatenrekening			
Bedrijfsopbrengsten	2.083.106.693,57	7.512.288,44	2.090.618.982,01
Interestopbrengsten	220.198,79	131,34	220.330,13
Interestkosten	-451.477,83	-206.966,89	-658.444,72
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindervingsverliezen	-8.338.426,05	0,00	-8.338.426,05
Belastingen	-579.105,74	-183.158,66	-762.264,40
Netto resultaat	-1.639.847,32	515.628,96	-1.124.218,36
Aandeel van de Groep in het netto resultaat	-803.525,19	252.658,19	-550.867,00
Niet-gerealiseerde resultaten	2.475.159,48	0,00	2.475.159,48
Totaal van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	835.312,16	515.628,96	1.350.941,12
Aandeel in de niet-gerealiseerde resultaten van ondernemingen verwerkt volgens vermogensmutatie	1.212.828,15	0,00	0,00

Toelichting 10

Handelsvorderingen en overige vorderingen

De lange- en kortetermijn handels- en overige vorderingen zijn als volgt samengesteld:

Lange termijn

Handels- en overige vorderingen	31/12/2016	31/12/2015
Handelsvorderingen - aanschaffingswaarde	0,00	0,00
Handelsvorderingen - waardevermindering	0,00	0,00
Handelsvorderingen	0,00	0,00
Overige vorderingen - aanschaffingswaarde	928.689.534,51	864.222.641,16
Overige vorderingen - aanpassing reële waarde	104.301.639,08	91.265.661,53
Overige vorderingen - waardevermindering	0,00	0,00
Overige vorderingen	1.032.991.173,59	955.488.302,69
Over te dragen kosten & verkregen opbrengsten	110.939.675,97	114.219.347,09
Handels- en overige vorderingen	1.143.930.849,56	1.069.707.649,78

Korte termijn

Handels- en overige vorderingen	31/12/2016	31/12/2015
Handelsvorderingen	211.354.867,97	289.117.869,09
Handelsvorderingen - waardevermindering	-12.545.959,88	-15.039.845,19
Handelsvorderingen	198.794.973,05	274.078.023,90
Overige vorderingen	187.391.076,92	214.634.711,23
Overige vorderingen - waardevermindering	-11.488.707,44	-15.468.790,59
Overige vorderingen	175.902.369,48	199.165.920,64
Vorderingen uit onderhanden projecten	39.229.894,28	37.078.368,30
Vorderingen uit onderhanden projecten - waardevermindering	-7.063.341,50	-5.738.426,20
Vorderingen uit onderhanden projecten	32.166.552,78	31.339.942,10
Over te dragen kosten & verkregen opbrengsten	17.749.487,13	17.079.846,14
Handels- en overige vorderingen	424.613.382,44	521.663.732,78
Totaal handels- en overige vorderingen	1.568.544.232,00	1.591.371.382,56

De overige vorderingen op lange en korte termijn omvatten op 31 december 2016 voornamelijk:

- De vordering ten opzichte van de Belgische Staat betreffende de PPS Diabolo;
- De vorderingen ten opzichte van de Belgische Staat voor de realisatie van diverse infrastructuurwerken;

Het verloop van de waardeverminderingen op de handels- en overige vorderingen kan als volgt samengevat worden:

Lange termijn	31/12/2016	31/12/2015
Toevoeging van waardeverminderingen	0,00	0,00
Terugname van waardeverminderingen	0,00	0,00
Waardeverminderingen op handels- en overige vorderingen	0,00	0,00

Korte termijn	31/12/2016	31/12/2015
Toevoeging van waardeverminderingen	11.241.041,51	12.006.220,82
Terugname van waardeverminderingen	-16.639.768,94	-236.311,34
Waardeverminderingen op handels- en overige vorderingen	-5.398.727,43	11.769.909,48

Toelichting 11

Onderhanden projecten in opdracht van derden

Onderhanden projecten in opdracht van derden		Toelichting	31/12/2016	31/12/2015
Vorderingen uit onderhanden projecten in opdracht van derden		10	32.166.552,78	31.339.942,10
Schulden voor onderhanden projecten in opdracht van derden		23	25.937.496,03	23.049.358,18
			31/12/2016	31/12/2015
Cumul van:	Beginbalans		31.339.942,10	47.759.052,77
	Opgenomen winst/verlies		119.647,75	-779.516,54
	Geboekte waardeverminderingen/bijzondere waardevermindervingsverliezen		-1.060.172,17	-1.403.928,96
	Tussentijds facturatie		1.560.753,32	-14.235.668,04
	Overboekingen		206.381,78	2,87
Vorderingen uit onderhanden projecten in opdracht van derden			32.166.552,78	31.339.942,10
Schulden voor onderhanden projecten in opdracht van derden			25.937.496,03	23.049.358,18
Schulden voor onderhanden projecten in opdracht van derden			25.937.496,03	23.049.358,18

De opbrengsten en kosten uit hoofde van onderhanden projecten in opdracht van derden dienen respectievelijk te worden opgenomen als opbrengsten en kosten a rato van het stadium van voltooiing. In het geval van een negatieve marge, dient een last opgenomen te worden ten belope van het totale verwachte verlies. De mate waarin prestaties zijn verricht, wordt bepaald op basis van de tot dat moment in het kader van de verrichte prestaties gemaakte kosten in verhouding tot de totale geschatte kosten van het project.

Toelichting 12

Afgeleide financiële instrumenten

Infrabel maakt gebruik van interest- en deviezenswaps in het kader van de dekking van interest- en wisselkoersrisico's, in lijn met de financiële politiek van de Groep.

We verwijzen naar toelichting 4 'Beheer van de middelen en financiële risico's' voor meer informatie.

In de tabel hierna wordt de reële waarde van de swaps opgedeeld in drie delen:

- Nominaal: het verschil tussen de nominale waarde van het ontvangende been en het betalende been, omgerekend tegen slotkoers;
- Reële waarde aanpassing;
- Verkregen opbrengsten en de toe te rekenen kosten

Het detail van de afgeleide financiële instrumenten op 31 december 2016 is als volgt:

Activa	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Totaal
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen				
	3.329.073,10	36.431.822,71	2.757.063,92	42.517.959,73
Deviezenswaps	3.329.073,10	36.431.822,71	2.757.063,92	42.517.959,73
Totaal gedeelte vaste activa	3.329.073,10	36.431.822,71	2.757.063,92	42.517.959,73
Verplichtingen	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Toe te rekenen kosten	Totaal
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen				
	50.357.704,22	-100.006.977,79	0,00	-49.649.273,57
Renteswaps	50.357.704,22	-100.006.977,79	0,00	-49.649.273,57
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal gedeelte lange termijn verplichtingen	50.357.704,22	-100.006.977,79	0,00	-49.649.273,57
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen				
	0,00	0,00	-8.474.435,38	-8.474.435,38
Renteswaps	0,00	0,00	-8.474.435,38	-8.474.435,38
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	-1.723.556,90	0,00	-1.723.556,90
Overige	0,00	-1.723.556,90	0,00	-1.723.556,90
Totaal gedeelte korte termijn verplichtingen	0,00	-1.723.556,90	-8.474.435,38	-10.197.992,28

De renteswaps betreffen indekkingen van variabele naar vaste interestvoet, of omgekeerd, gekoppeld aan financiële schulden.

De deviezenswaps betreffen indekkingen door cross currency swaps (EUR/USD). De tegenpartij stort dollars die Infrabel moet betalen op leningen (ontvangend been) en Infrabel betaalt interesten en kapitaal in euro (betalend been).

De overige afgeleide financiële instrumenten betreffen een aantal in leningscontracten besloten derivaten, met name opties tot verlenging van de termijn van de lening voor de tegenpartij.

Het detail van de afgeleide financiële instrumenten op 31 december 2015 is als volgt:

Activa	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Totaal
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen				
	-1.298.644,31	25.113.843,51	2.400.946,99	26.216.146,19
Deviezenswaps	-1.298.644,31	25.113.843,51	2.400.946,99	26.216.146,19
Totaal gedeelte vaste activa	-1.298.644,31	25.113.843,51	2.400.946,99	26.216.146,19
Verplichtingen	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Toe te rekenen kosten	Totaal
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen	43.602.697,10	-110.182.432,08	0,00	-66.579.734,98
Renteswaps	43.602.697,10	-110.182.432,08	0,00	-66.579.734,98
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	0,00	0,00	0,00
Overige	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal gedeelte lange termijn verplichtingen	43.602.697,10	-110.182.432,08	0,00	-66.579.734,98
Afgeleide financiële instrumenten gebruikt voor het beheer van de kasstromen	0,00	0,00	-8.751.278,87	-8.751.278,87
Renteswaps	0,00	0,00	-8.751.278,87	-8.751.278,87
Overige afgeleide financiële instrumenten	0,00	-46.004,18	0,00	-46.004,18
Overige	0,00	-46.004,18	0,00	-46.004,18
Totaal gedeelte korte termijn verplichtingen	0,00	-46.004,18	-8.751.278,87	-8.797.283,05

Toelichting 13

Overige financiële activa

De tabel hierna toont de bewegingen voor de jaren 2016 en 2015 van de overige financiële activa.

	31/12/2016	31/12/2015
Op 1 januari	578.397.896,40	517.240.017,75
Verwervingen	19.387.638,61	5.187.840,69
Ontvangen terugbetaling van leningen en vorderingen	-1.481.342,02	-587.824,04
Inschrijving op een kapitaalsverhoging	752.100,00	0,00
Terugname van bijzondere waardevermindervingsverliezen	0,00	9.897,50
Reële waarde aanpassing	-16.914.208,80	47.879.340,60
Overboeking - lange termijn naar korte termijn	6.820.000,00	0,00
Overboeking - andere	-0,03	0,00
Omrekeningsverschillen	10.835.640,01	6.440.365,56
Verkregen opbrengsten	1.451.266,70	2.228.258,34
Per 31 december	599.248.990,87	578.397.896,40

Op 31 december 2016 is de samenstelling van de overige financiële activa als volgt:

Overige financiële vaste activa	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Totaal
Vorderingen op deelnemingen vermogensmutatie	6.390.897,72			6.390.897,72
Andere deelnemingen (niet geconsolideerd)	1.286.442,21			1.286.442,21
Waarborgen	20.811,45			20.811,45
Vastrentende effecten en termijndeposito's > 3m	435.795.218,49	137.633.899,52	18.121.721,48	591.550.839,49
Totaal op 30 juni 2016	443.493.369,87	137.633.899,52	18.121.721,48	599.248.990,87

Op 31 december 2015 is de samenstelling van de overige financiële activa als volgt:

Overige financiële vaste activa	Nominaal	Reële waarde aanpassing	Verkregen opbrengsten	Totaal
Vorderingen op deelnemingen vermogensmutatie	6.995.452,40			6.995.452,40
Andere deelnemingen (niet geconsolideerd)	534.342,21			534.342,21
Waarborgen	2.138,86			2.138,86
Vastrentende effecten en termijndeposito's > 3m	399.647.399,83	154.548.108,32	16.670.454,78	570.865.962,93
Totaal op 31 december 2015	407.179.333,30	154.548.108,32	16.670.454,78	578.397.896,40

De overige financiële activa omvatten ondermeer:

- Deposito's en geldbeleggingen op lange termijn aangehouden om bepaalde schulden op lange termijn in te dekken. Deze beleggingen op lange termijn evolueren in functie van de reële waarde van de schulden die ze dekken. Ze zijn eveneens onderhevig aan wisselkoersschommelingen (EUR/USD).
- Een vordering op AlphaCloud NV ten belope van 6.390.897,72€

Toelichting 14

Voorraden

De netto boekwaarde van de voorraden is als volgt:

	31/12/2016	31/12/2015
Grondstoffen	46.469,42	29.850,76
Hulpstoffen	234.900.174,68	240.556.897,39
Goederen in bewerking	6.622.195,29	6.456.553,75
Gereed product	3.768.463,16	4.504.314,13
Handelsgoederen	2.144.083,72	1.405.202,22
Voorraden	247.481.386,27	252.952.818,25

De Infrabel Groep heeft procedures die de economische veroudering van de voorraden die gedurende een bepaalde periode geen rotatie hebben gehad, in rekening brengt door middel van waardeverminderingen.

De netto boekwaarde van de voorraden is samengesteld uit 268.256.659,03€ (2015: 275.768.828,27€) aan voorraden waarop waardeverminderingen van 20.775.272,76€ (2015: 22.816.010,02€) werden toegepast.

De impact van de waardeverminderingen op voorraad op het netto resultaat is als volgt:

Waardeverminderingen op voorraden - impact op netto-resultaat	31/12/2016	31/12/2015
Toevoeging van waardeverminderingen	68,49	0,00
Terugname van waardeverminderingen	2.040.805,75	896.880,23
Impact op netto-resultaat	-2.040.737,26	-896.880,23

Toelichting 15

Geldmiddelen en kasequivalenten

	31/12/2016	31/12/2015
Termijndeposito's < 90 dagen	173.200.338,37	0,00
Bankrekeningen	193.680.280,05	176.303.105,52
Andere kasequivalenten	2.264,70	1.598,13
Geldmiddelen en kasequivalenten	366.882.883,12	176.304.703,65

De korte termijn beleggingen variëren tussen 1 dag en 3 maanden afhankelijk van de kasnoden van de Groep en brengen intresten op.

Op 31 december 2016 was er 173.200.338,37 € belegd als termijndeposito's op minder dan 90 dagen (2015: 0,00€).

Op 31 december 2016 beschikte de Groep over 1.000.000,00€ (2015: 1.000.000,00€) aan geconfirmeerde niet-opgenomen kredietlijnen.

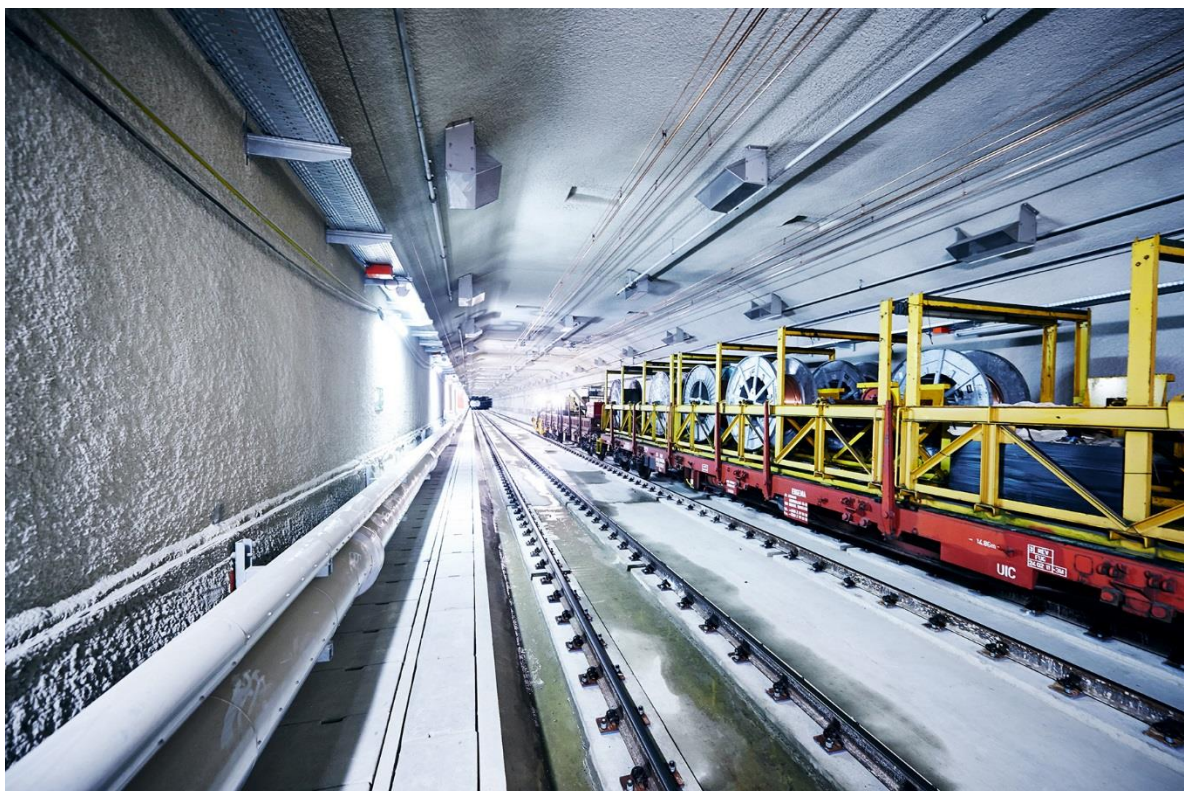
Het saldo van de geldmiddelen en kasequivalenten dat niet vrij beschikbaar is, bedraagt 0,00€ (2015: 0,00€).

De blootstelling aan financiële risico's is beschreven in toelichting 4.

Toelichting 16

Vaste activa aangehouden voor verkoop

Per 31 december 2016 zijn er geen vaste activa aangehouden voor verkoop.

Toelichting 17

Kapitaal en uitgiftepremies

In de loop van 2016 hebben er zich geen wijzigingen voorgedaan in het kapitaal en de uitgiftepremies.

De evolutie van het aantal aandelen die het kapitaal vertegenwoordigen is als volgt:

	Totaal aantal aandelen	Aantal aandelen A	Aantal aandelen B
Aantal aandelen op 1 januari 2013	16.786.654	1.064.746	15.721.908
Aantal aandelen op 31 december 2013	16.786.654	1.064.746	15.721.908
Splitsing van de aandelen op 1 januari 2014	167.866.540	10.647.460	157.219.080
Uitgifte van aandelen nav de partiële splitsing	42.433.200	42.059.950	373.250
Vernietiging van eigen aandelen	-157.219.080		-157.219.080
Aantal aandelen op 31 december 2014	53.080.660	52.707.410	373.250
Aantal aandelen op 31 december 2016	53.080.660	52.707.410	373.250

Op 1 januari 2013, de IFRS transitiedatum voor de Infrabel Groep, waren door Infrabel in het totaal 16.786.654 aandelen met stemrecht, zonder vermelding van nominale waarde, uitgegeven, waarvan 1.064.746 aandelen categorie A en 15.721.908 aandelen categorie B. Categorie A aandelen worden gehouden door de Staat en aandelen categorie B worden gehouden door andere personen dan de Staat.

De Buitengewone Algemene Vergadering van 19 december 2013 heeft beslist om met ingang van 1 januari 2014 de bestaande aandelen in tien (10) te splitsen zodat het kapitaal door 167.866.540 aandelen vertegenwoordigd wordt.

In dezelfde Buitengewone Algemene Vergadering wordt, als gevolg van de goedkeuring van de partiële splitsing van de gefuseerde NMBS, het kapitaal verhoogd door uitgifte van 42.059.950 aandelen categorie A en 373.250 aandelen categorie B. Ingevolge de partiële splitsing is Infrabel eigenaar geworden van 157.219.080 eigen aandelen. De Buitengewone Algemene Vergadering van 19 december 2013 besliste het kapitaal te verminderen door vernietiging van deze 157.219.080 eigen aandelen.

Op 31 december 2016 wordt het kapitaal van Infrabel vertegenwoordigd door 53.080.600 aandelen met stemrecht, zonder vermelding van nominale waarde, die elk 1/53.080.600 deel van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen. Alle aandelen zijn volledig volstort.

De evolutie van het aandelenkapitaal en de uitgiftepremies is als volgt:

	Geplaatst kapitaal	Uitgiftepremies
Per 1 januari 2013	1.355.061.500,00	299.317.752,80
Per 31 december 2013	1.355.061.500,00	299.317.752,80
Incorporatie van herwaarderingsmeerwaarden	1.164.744.061,45	0,00
Kapitaalverhoging door uitgifte aandelen	1.675.064.517,69	0,00
Kapitaalvermindering door vernietiging eigen aandelen	-3.550.132.014,36	0,00
Annulatie art. 355 overdracht kapitaal naar kapitaalsubsidies	337.842.326,89	0,00
Per 31 december 2014	982.580.391,67	299.317.752,80
Per 31 december 2016	982.580.391,67	299.317.752,80

Ingevolge de partiële splitsing en de buitengewone algemene vergaderingen van 19 december 2013 en 21 mei 2014 hebben volgende kapitaalbewegingen zich voorgedaan:

- Incorporatie van de herwaarderingsmeerwaarden ten belope van 1.164.744.061,45€ zonder uitgifte van nieuwe aandelen, maar door verhoging van de fractiewaarde van de bestaande aandelen;
- Kapitaalverhoging van 1.675.064.517,69€ door uitgifte van 42.433.200 aandelen ter vergoeding voor het verkregen actief ten gevolge van de partiële splitsing van de gefuseerde NMBS;
- Kapitaalvermindering ten belope van 3.550.132.014,36€ door de vernietiging van de verkregen eigen aandelen als gevolg van de partiële splitsing van de gefuseerde NMBS;
- Annulatie van de overdracht kapitaal naar kapitaalsubsidies in het kader van art. 355 van de Wet van 20 juli 2006 voor 337.842.326,89€ tengevolge van de hervorming van de NMBS Groep.

Op het einde van het boekjaar bezit Infrabel geen eigen aandelen.

Toelichting 18

Geconsolideerde reserves

De mutaties in de geconsolideerde reserves zijn als volgt:

	Herwaarderings- meerwaarden	Overgedragen reserves	Geconsolideerde reserves	Totaal
Saldo per 1 januari 2016	62.310.948,97	-140.404.738,38	17.276.508,87	-60.817.280,54
Resultaat van het boekjaar	0,00	-43.439.864,08	0,00	-43.439.864,08
Toewijzing van het resultaat Y-1		-62.201.351,48	62.201.351,48	0,00
Niet-gerealiseerde resultaten	0,00	-15.228.835,58	-1.263.149,48	-16.491.985,06
Herwaarderingsmeerwaarden - Resultaat	-157.445,05	157.445,05	0,00	0,00
Herwaarderings-meerwaarden transfer	-233.841,61 0,00	0,00 71.960.392,35	0,00 -71.960.388,91	-233.841,61 3,44
Dividenden	0,00	0,00	-245.000,00	-245.000,00
Saldo per 31 december 2016	61.919.662,31	-189.156.952,12	6.009.321,95	-121.227.967,86

	Herwaarderings- meerwaarden	Overgedragen reserves	Geconsolideerde reserves	Totaal
Saldo per 1 januari 2015	62.470.997,59	-90.010.825,58	4.869.368,77	-22.670.459,22
Resultaat van het boekjaar	0,00	-62.201.351,54	0,00	-62.201.351,54
Toewijzing van het resultaat Y-1		-45.324.803,61	45.324.803,61	0,00
Niet-gerealiseerde resultaten	0,00	21.455.696,20	1.212.828,15	22.668.524,35
Herwaarderingsmeerwaarden - Resultaat	-157.445,10	157.445,10	0,00	0,00
Herwaarderings-meerwaarden transfer	-2.603,52 0,00	0,00 35.519.100,99	1.565.859,34 -35.488.101,00	1.563.255,82 30.999,99
Dividenden	0,00	0,00	-208.250,00	-208.250,00
Saldo per 31 december 2015	62.310.948,97	-140.404.738,44	17.276.508,87	-60.817.280,60

Toelichting 19

Personeelsbeloningen

Als gevolg van de hervorming van de NMBS Groep op 1 januari 2014 en de oprichting van HR Rail maken de personeelsbeloningen deel uit van de IAS 19 schulden van de Infrabel Groep. Het contract tussen HR Rail en Infrabel voorziet dat HR Rail de juridische werkgever is van het personeel, maar niet de economische werkgever. Dit contract voorziet eveneens dat de IAS 19 schulden gedecentraliseerd worden en opgenomen worden op de balans van de Infrabel Groep.

19.1 Overzicht van schulden verbonden aan personeelsbeloningen

Hieronder volgt een detail van de in de balans opgenomen lange- en kortetermijn personeelsbeloningen:

	31/12/2016	31/12/2015
Op de balans opgenomen schulden:		
Vergoedingen na uitdiensttreding	171.096.777,80	154.362.312,17
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen	81.529.992,43	77.162.109,89
Ontslagvergoedingen	10.669.169,60	12.513.140,09
Totaal op de balans opgenomen schulden	263.295.939,83	244.037.562,15
- waarvan op korte termijn	83.440.596,11	79.366.366,03
- waarvan op lange termijn	179.855.343,72	164.671.196,12

19.2 Omschrijving van de personeelsbeloningen

19.2.1 Vergoedingen na uitdiensttreding

De verschillende vergoedingen na uitdiensttreding aan het personeel zijn:

Patronale bijdragen aan de Kas van de Sociale Solidariteit

De gepensioneerde statutairen evenals hun rechthebbenden (kinderen en echtgenoot/echtgenote) en de rechthebbenden van overleden personeelsleden worden gedekt door de Kas van de Sociale Solidariteit. Deze Kas wordt gedeeltelijk gefinancierd door de Groep die als bijdrage een percentage van de ontvangen pensioenen stort.

Hospitalisatieverzekering

In het kader van het sociaal akkoord 2008-2010 is overeengekomen dat de Groep de financiering verderzet van de premies voor een collectieve verzekering die de kosten van een hospitalisatie in een tweepersoonskamer dekt. Deze verzekering is van toepassing voor zowel de actieve als de gepensioneerde statutaire personeelsleden en hun rechthebbenden (kinderen en echtgenoot/echtgenote), voor zover deze zijn aangesloten bij het Fonds van de Sociale Werken.

Vergoedingen als gevolg van een werkongeval

Aangezien de statutaire personeelsleden niet kunnen genieten van de wettelijke bescherming in geval van een arbeidsongeval, werd een systeem eigen aan de Groep ingevoerd. Hierdoor hebben de personeelsleden en hun rechthebbenden recht op een vergoeding in geval van arbeidsongevallen, zowel bij ongevallen op de plaats van het werk als op weg naar de plaats van het werk, evenals voor beroepsziektes. De vergoedingen omvatten de terugbetaling van medische verzorging, lijfrenten, die afhankelijk zijn van de graad van arbeidsongeschiktheid, en renten en vergoedingen aan de rechthebbenden in geval van overlijden als gevolg van een arbeidsongeval.

Patronale bijdragen aan het syndicaal fonds

In het kader van het syndicaal akkoord 2016-2019 dat met de erkende vakbondsorganisaties werd afgesloten, betaalt de Groep een jaarlijkse bijdrage van 10 EUR per aangesloten gepensionerd personeelslid van de Groep.

Pensioenplannen

Sinds 1 januari 2007 heeft de Staat de voordien door de Groep ten laste genomen pensioenverplichtingen voor de statutaire personeelsleden overgenomen. De verplichting van de Groep is voortaan beperkt tot de storting van de werkgeversbijdragen aan de Staat. Wat betreft de

contractuele personeelsleden is er voor een zeer beperkt aantal personeelsleden een pensioenplan van het type “toegezegde-bijdragenregeling” van toepassing. (defined contribution plan)
In de Groep zijn overigens meerdere pensioenplannen van het type “toegezegd-pensioenregeling” van toepassing. (defined benefit plan)

Met uitzondering van de hospitalisatieverzekering, die gewaarborgd is door een verzekeringsmaatschappij, worden de vergoedingen na uitdiensttreding niet in een extern financieringsfonds geprefinancierd en zijn ze dus niet door een onderliggend actief onderbouwd, noch zijn er terugbetalingsrechten.

19.2.2 *Andere langetermijnpersoneelsbeloningen*

De verschillende andere langetermijnbeloningen die aan het personeel worden toegekend zijn:

Anciënniteitvergoeding

Burgerlijke eretekens worden aan het personeel toegekend na een bepaald aantal dienstjaren.

Bijkomende vakantiedagen in functie van de leeftijd

Bijkomende verlofdagen worden aan het statutair personeel toegekend op de leeftijd van 45 en 50 jaar. Een overeenkomstige schuld wordt enkel erkend voor die personeelsleden waarvoor de prestaties dienen te worden gegarandeerd.

Beschikbaarheidsverlof

Onder bepaalde omstandigheden kan er beschikbaarheidsverlof toegekend worden voor een periode van één tot drie jaar. Een vergoeding zal aan de betrokken personeelsleden uitbetaald worden.

Kredietdagen

De aan het personeel toegekende kredietdagen mogen meer dan 12 maanden na afsluiting van het boekjaar overgedragen worden. Conform aan IAS 19 Revised, worden deze voortaan als andere langetermijnpersoneelsbeloningen aanzien.

Er zijn geen onderliggende activa voor deze voordelen opgenomen, noch terugbetalingsrechten.

19.2.3 Ontslagvergoedingen

De volgende ontslagvergoedingen worden aan het personeel toegestaan:

Gedeeltelijke deeltijdse loopbaanonderbreking

De statutaire personeelsleden kunnen een beroep doen op verschillende regelingen van deeltijds “verlof ter voorbereiding van de opruststelling”. Deze regelingen zijn van toepassing op bepaalde personeelscategorieën en voorzien, voor personeelsleden die een bepaalde minimumleeftijd bereikt hebben, in aanvullende toelagen die het werktijdverlies gedeeltelijk compenseren.

Na toepassing van IAS 19 Revised, worden enkel vergoedingen toegekend aan personen die tot regelingen van loopbaanonderbreking zijn toegetreden tot 2006 (datum van aanpassing van deze regelingen) beschouwd als ontslagvergoedingen.

Deeltijds werken

Voor bepaalde personeelscategorieën die geen verlof ter voorbereiding van de opruststelling kunnen genieten, bestaan er compenserende regelingen van deeltijds werk. Het gaat om regelingen van deeltijds werk op vrijwillige basis, waarbij er een aanvullende toelage voorzien is welke het werktijdverlies gedeeltelijk compenseert.

Na toepassing van IAS 19 Revised worden enkel vergoedingen toegekend aan personen die tot regelingen van deeltijds werken zijn toegetreden tot 2006 (datum van aanpassing van deze regelingen) beschouwd als ontslagvergoedingen.

Er zijn geen onderliggende activa voor deze voordelen opgenomen, noch terugbetalingsrechten.

19.3 Schulden verbonden aan personeelsbeloningen

De in de balans opgenomen bedragen voor het geheel van de personeelsbeloningen zijn de volgende:

	31/12/2016				31/12/2015			
	Na uitdiensttreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal	Na uitdiensttreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal
Netto passiva/(Activa) in de balans								
Contante waarde van de verplichting op de berekeningsdatum	171.096.777,80	81.529.992,43	10.669.169,60	263.295.939,83	154.362.312,17	77.162.109,89	12.513.140,09	244.037.562,15
Reële waarde van de fondsbeleggingen op de berekeningsdatum	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	171.096.777,80	81.529.992,43	10.669.169,60	263.295.939,83	154.362.312,17	77.162.109,89	12.513.140,09	244.037.562,15
<i>Waarvan: Opgenomen netto passiva</i>	<i>171.096.777,80</i>	<i>81.529.992,43</i>	<i>10.669.169,60</i>	<i>263.295.939,83</i>	<i>154.362.312,17</i>	<i>77.162.109,89</i>	<i>12.513.140,09</i>	<i>244.037.562,15</i>
<i>Waarvan: Opgenomen netto activa</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
<i>Waarvan: Niet gefinancierde plannen</i>	<i>171.096.777,80</i>	<i>81.529.992,43</i>	<i>10.669.169,60</i>	<i>263.295.939,83</i>	<i>154.362.312,17</i>	<i>77.162.109,89</i>	<i>12.513.140,09</i>	<i>244.037.562,15</i>
<i>Waarvan: Plannen volledig of gedeeltelijk gefinancierd</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>

De bedragen voor de toegezegd-pensioenregelingen opgenomen in het overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, kunnen als volgt uitgesplitst worden:

	31/12/2016				31/12/2015			
	Na uitdiensttreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal	Na uitdiensttreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal
Kost opgenomen bij het gerealiseerde resultaat								
Opgenomen pensioenkosten	5.005.736,72	35.041.244,84	10.682,13	40.057.663,69	4.800.836,18	22.452.400,43	0,00	27.253.236,61
Netto interestkost (*)	3.493.273,56	113.630,40	135.163,32	3.742.067,28	2.541.053,88	158.328,72	93.528,60	2.792.911,20
Actuariële verschillen (langetermijnpersoneelsbeloningen en ontslagvergoedingen)	0,00	81.308,60	-697.949,56	-616.640,96	0,00	6.181.309,50	-25.731,62	6.155.577,88
Transfers	-117.895,01	-90.096,37	30.873,98	-177.117,40	-51.882,37	5.565,12	-23.005,47	-69.322,72
Totale kost opgenomen in het gerealiseerde resultaat	8.381.115,27	35.146.087,47	-521.230,13	43.005.972,61	7.290.007,69	28.797.603,77	44.791,51	36.132.402,97
<i>Waarvan:</i>								
<i>Opgenomen bij de diensten en diverse goederen</i>	<i>25</i>	<i>4.887.841,71</i>	<i>35.032.457,07</i>	<i>-656.393,45</i>	<i>4.748.953,81</i>	<i>28.639.275,05</i>	<i>-48.737,09</i>	<i>33.339.491,77</i>
<i>Opgenomen bij de financieringskosten</i>	<i>27</i>	<i>3.493.273,56</i>	<i>113.630,40</i>	<i>135.163,32</i>	<i>2.541.053,88</i>	<i>158.328,72</i>	<i>93.528,60</i>	<i>2.792.911,20</i>
Opgenomen bij de niet-gerealiseerde resultaten (= opbrengst)	15.228.835,58	-	-	15.228.835,58	-21.455.696,20	-	-	-21.455.696,20

(*) Waarvan: verwacht rendement fondsbeleggingen = 0

Conform aan IAS 19R, zijn actuariële verschillen gerelateerd aan de vergoedingen na uitdiensttreding opgenomen als onderdeel van de niet-gerealiseerde resultaten. De actuariële verschillen als gevolg van andere langetermijnpersoneelsbeloningen en ontslagvergoedingen worden opgenomen in het netto-resultaat.

Het totale bedrag van de door de Groep uitbetaalde premies in 2016 voor de 'toegezegde-bijdragenregelingen bedraagt 2.249.684,67€ (2015: 2.750.473,93€).

De bewegingen van de contante waarde van de verplichting en de reële waarde van de onderliggende activa tijdens de verslagperiode kunnen als volgt worden samengevat:

Beweging van de contante waarde van de verplichting:

	31/12/2016				31/12/2015			
	Na uitdienststreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal	Na uitdienststreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal
Contante waarde van de verplichting								
Op 1 januari	154.362.312,17	77.162.109,89	12.513.140,09	244.037.562,15	175.147.443,53	65.331.053,17	14.595.357,95	255.073.854,65
Opgenomen personeelskosten	5.005.736,72	35.041.244,84	10.682,13	40.057.663,69	4.800.836,18	22.452.400,43	0,00	27.253.236,61
Interestkost	3.493.273,56	113.630,40	135.163,32	3.742.067,28	2.541.053,88	158.328,72	93.528,60	2.792.911,20
Actuariële verschillen van het boekjaar	15.228.835,58	81.308,60	-697.949,56	14.612.194,62	-21.455.696,20	6.181.309,50	-25.731,62	-15.300.118,32
Uitbetaalde vergoedingen	-6.875.485,22	-30.778.204,93	-1.322.740,36	-38.976.430,51	-6.619.442,85	-16.966.547,05	-2.127.009,37	-25.712.999,27
Transfers	-117.895,01	-90.096,37	30.873,98	-177.117,40	-51.882,37	5.565,12	-23.005,47	-69.322,72
Contante waarde van de verplichting op 31 december	171.096.777,80	81.529.992,43	10.669.169,60	263.295.939,83	154.362.312,17	77.162.109,89	12.513.140,09	244.037.562,15

De verdeling van de contante waarde van de verplichting met uitsplitsing voor de actieve populatie en inactieve populatie (gepensioneerden en andere rechthebbenden) is als volgt:

	31/12/2016				31/12/2015			
	Na uitdienststreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal	Na uitdienststreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal
Contante waarde van de verplichting op 31 december								
Verplichting betreffende actieven	53.449.644,50	81.529.992,43	10.669.169,60	145.648.806,53	52.515.552,69	77.162.109,89	12.513.140,09	142.190.802,67
Verplichting betreffende gepensioneerden of inactieven (rechthebbende,...)	117.647.133,30	0,00	0,00	117.647.133,30	101.846.759,48	0,00	0,00	101.846.759,48
Totale verplichting per 31 december	171.096.777,80	81.529.992,43	10.669.169,60	263.295.939,83	154.362.312,17	77.162.109,89	12.513.140,09	244.037.562,15

Beweging van de reële waarde van fondsbeleggingen:

	31/12/2016				31/12/2015			
	Na uitdienststreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal	Na uitdienststreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal
Reële waarde van de fondsbeleggingen								
Per 1 januari								
Bijdragen/vergoedingen gestort door de werkgever	6.875.485,22	30.778.204,93	1.322.740,36	38.976.430,51	6.619.442,85	16.966.547,05	2.127.009,37	25.712.999,27
Uitbetaalde vergoedingen	-6.875.485,22	-30.778.204,93	-1.322.740,36	-38.976.430,51	-6.619.442,85	-16.966.547,05	-2.127.009,37	-25.712.999,27
Per 31 december	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

De reconciliatie met de balans is als volgt:

	31/12/2016				31/12/2015			
	Na uitdiensttreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal	Na uitdiensttreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal
Toestand van het fonds								
Contante waarde van de verplichting per 1 januari	154.362.312,17	77.162.109,89	12.513.140,09	244.037.562,15	175.147.443,53	65.331.053,17	14.595.357,95	255.073.854,65
Totaal	154.362.312,17	77.162.109,89	12.513.140,09	244.037.562,15	175.147.443,53	65.331.053,17	14.595.357,95	255.073.854,65
Netto passiva/(activa) in de balans								
Per 1 januari	154.362.312,17	77.162.109,89	12.513.140,09	244.037.562,15	175.147.443,53	65.331.053,17	14.595.357,95	255.073.854,65
Totaal opgenomen kosten in de winst- en verliesrekening	8.381.115,27	35.146.087,47	-521.230,13	43.005.972,61	7.290.007,69	28.797.603,77	44.791,51	36.132.402,97
Actuariële verschillen opgenomen bij de niet-gerealiseerde resultaten	15.228.835,58	-	-	15.228.835,58	-21.455.696,20	-	-	-21.455.696,20
Betaalde bijdragen en uitbetalingen gedaan door de werkgever	-6.875.485,22	-30.778.204,93	-1.322.740,36	-38.976.430,51	-6.619.442,85	-16.966.547,05	-2.127.009,37	-25.712.999,27
Per 31 december	171.096.777,80	81.529.992,43	10.669.169,60	263.295.939,83	154.362.312,17	77.162.109,89	12.513.140,09	244.037.562,15
Geaccumuleerd bedrag van winsten en verliezen opgenomen in de niet-gerealiseerde resultaten	0,00	-	-	0,00	0,00	-	-	0,00

Voor 2017 verwacht de Groep dat de rechtstreeks gestorte bijdragen en uitbetalingen 6,9 miljoen € (2015: 6,0 miljoen €) zullen bedragen voor de vergoedingen na uitdiensttreding, 29,0 miljoen € (2015: 16,8 miljoen €) (met inbegrip van de kredietdagen) voor de langetermijnbeloningen en 1,1 miljoen € (2015: 1,5 miljoen €) voor de ontslagvergoedingen.

19.4 Uitsplitsing van de actuariële verschillen

De actuariële verschillen zijn als volgt verdeeld:

	31/12/2016				31/12/2015			
	Na uitdiensttreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal	Na uitdiensttreding	Op lange termijn	Ontslagvergoedingen	Totaal
Actuariële verschillen van het boekjaar								
Verschillen als gevolg van wijzigingen in de aangenomen veronderstellingen	14.226.352,03	394.721,65	478.805,26	15.099.878,94	-21.205.378,98	-738.467,58	-444.855,18	-22.388.701,74
Verschillen als gevolg van wijzigingen in de demografische veronderstellingen	-231.113,99	3.322,98	0,00	-227.791,01	825.960,82	387.395,13	0,00	1.213.355,95
Ervaringsaanpassingen	1.233.597,54	-316.736,03	-1.176.754,82	-259.893,31	-1.076.278,04	6.532.381,95	419.123,56	5.875.227,47
Totaal actuariële verschillen	15.228.835,58	81.308,60	-697.949,56	14.612.194,62	-21.455.696,20	6.181.309,50	-25.731,62	-15.300.118,32

19.5 Actuariële veronderstellingen en sensitiviteitsanalyse

Actuariële veronderstellingen:

De schulden voor de personeelsbeloningen worden op een actuariële basis berekend, met behulp van de geprojecteerde kredieteenheden methode. De voornaamste onderliggende parameters (financiële en demografische veronderstellingen) die gebruikt werden bij de berekening van de schuld kunnen als volgt samengevat worden:

	31/12/2016	31/12/2015
Verdisconteringsvoet		
Vergoedingen na uitdiensttreding	1,71%	2,28%
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen	0%-1,25%	0% - 1,85%
Ontslagvergoedingen	0%-0,66%	0% - 1,24%
Verwacht rendement van de fondsbeleggingen	0,00%	0,00%
Inflatie	2,00%	2,00%
Evolutie van de medische kosten	2,00%	2,00%
	MR en MR-1 (indien geboortedatum na 1950 is)/FR	MR en MR-1 (indien geboortedatum na 1950 is)/FR
Sterftecijfer		

Op 31 december werd de verdisconteringsvoet voor het actualiseren van de verplichtingen vastgesteld door middel van het marktrendement op de balansdatum van ondernemingsobligaties van eerste categorie met een vergelijkbare looptijd als die van de verbintenissen (bron: Bloomberg).

De veronderstelde toename van de ziektekosten (inflatie inbegrepen) werd bepaald op basis van het geldende contract. Alle veronderstellingen vertegenwoordigen de best mogelijke inschatting.

	31/12/2016	31/12/2015
Vergoedingen na uitdiensttreding	15,54	15,99
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen (*)	11,51	10,88
Ontslagvergoedingen	8,03	7,58
Totale gewogen gemiddelde looptijd	14,98	15,21

(*) zonder rekening te houden met de verplichting betreffende kredietdagen

De veronderstellingen met betrekking tot de sterftcijfers zijn gebaseerd op officiële Belgische sterftcijfers en op basis van waargenomen gegevens.

	Actief personeel (levensverwachting bij pensioering)	Niet-actief personeel
Mannen	19,1	15,1
Vrouwen	21,6	10,1

Sensitiviteitsanalyse:

	Invloed op de contante waarde van de verplichting op 31/12/2016	
	Verhoging	Daling
Verdisconteringsvoet (wijziging van 0,5%)		
Vergoedingen na uitdiensttreding	-12.549.380,85	13.615.349,76
Overige langetermijnpersoneelsbeloningen	-330.965,44	352.312,80
Ontslagvergoedingen	-416.206,41	432.977,02
Evolutie van de medische kosten (wijziging van 1%)	5.873.134,21	-4.661.883,55
Sterfte (wijziging van de levensverwachting van 1 jaar)	11.446.545,05	-

Toelichting 20

Voorzieningen

De mutaties in de voorzieningen voor het boekjaar 2016 kunnen als volgt worden samengevat:

	Juridische geschillen	Bodemsanering	Herstructurering	Overige	Totaal
Per 1 januari 2016	52.546.316,76	33.327.178,03	8.305.000,00	13.371.060,00	107.549.554,79
<u>Waarvan:</u>					
Op lange termijn	10.701.332,53	26.335.825,72	8.305.000,00	811.182,05	46.153.340,30
Op korte termijn	41.844.984,23	6.991.352,31	0,00	12.559.877,95	61.396.214,49
<u>Opgenomen in de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten:</u>					
Toevoegingen van het boekjaar	12.963.096,04	105.117,74	5.630.603,25	13.384.589,78	32.083.406,81
Bestedingen van het boekjaar (-)	-11.950.611,86	-334.438,00	-8.305.000,00	-11.506,74	-20.601.556,60
Terugnemingen van het boekjaar (-)	-1.958.677,19	-164.193,24	0,00	-12.559.877,95	-14.682.748,38
Financiële lasten	16.829,73	98.300,74	0,00	0,00	115.130,47
Effect van de wijziging in inrestvoeten	-51.976,84	265.882,88	0,00	0,00	213.906,04
Andere bewegingen	93.140,23	0,00	0,00	-125.000,00	-31.859,77
Per 31 december 2016	51.658.116,87	33.297.848,15	5.630.603,25	14.059.265,09	104.645.833,36
<u>Waarvan:</u>					
Op lange termijn	11.620.991,78	24.066.992,79	5.630.603,25	674.675,31	41.993.263,13
Op korte termijn	40.037.125,09	9.230.855,36	0,00	13.384.589,78	62.652.570,23

Het detail van de voorzieningen voor boekjaar 2015 is als volgt:

	Juridische geschillen	Bodemsanering	Herstructurering	Overige	Totaal
Per 1 januari 2015	26.503.484,76	35.136.211,73	1.778.398,01	817.588,71	64.235.683,21
<u>Waarvan:</u>					
Op lange termijn	14.268.107,01	26.136.030,88	1.778.398,01	817.588,71	43.000.124,61
Op korte termijn	12.235.377,75	9.000.180,85	0,00	0,00	21.235.558,60
<u>Opgenomen in de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten:</u>					
Toevoegingen van het boekjaar	33.778.609,37	2.102.182,28	8.305.000,00	12.559.877,95	56.745.669,60
Bestedingen van het boekjaar (-)	-410.972,34	-690.329,00	-1.778.398,01	0,00	-2.879.699,35
Terugnemingen van het boekjaar (-)	-8.498.058,61	-1.929.988,21	0,00	-6.406,66	-10.434.453,48
Financiële lasten	68.893,40	105.745,07	0,00	0,00	174.638,47
Effect van de wijziging in inrestvoeten	1.104.360,18	-1.396.643,84	0,00	0,00	-292.283,66
Per 31 december 2015	52.546.316,76	33.327.178,03	8.305.000,00	13.371.060,00	107.549.554,79
<u>Waarvan:</u>					
Op lange termijn	10.701.332,53	26.335.825,72	8.305.000,00	811.182,05	46.153.340,30
Op korte termijn	41.844.984,23	6.991.352,31	0,00	12.559.877,95	61.396.214,49

Juridische geschillen

De voorziening voor juridische geschillen stemt overeen met de contante waarde van de beste schatting van de uitstroom van middelen voor die juridische geschillen waarvoor een uitstroom waarschijnlijk is.

De voorwaardelijke verplichtingen die juridische geschillen vertegenwoordigen tegen de Groep waarvoor de uitstroom van middelen zeer onwaarschijnlijk is, worden opgenomen in toelichting 29.

Bodemsanering

De voorziening voor bodemsanering vertegenwoordigt de contante waarde van de geschatte kost van de uit te voeren werken betreffende de wettelijke en feitelijke verplichtingen tot sanering van de terreinen.

Herstructurering

Ixilio had in het kader van de rationalisering van de onderneming een voorziening voor herstructurering geboekt ten belope van 8.305.000€. Eind 2016 is hiervan nog 3,6 € mio behouden na recuperatie van 1,5 € herstructureringsuitgaven en terugname van 3,2 € mio provisies, na herschatting van de resterende noden. Deze terugname van provisie is verantwoord omdat tijdens 2016, 36 mensen Ixilio hebben verlaten en het aantal beschermde kandidaten voor de ondernemingsraad (gekend sinds april 2016), en dus de gemiddeld gewogen ontslagkost per werknemer, lager ligt dan eerder ingeschat.

Overige

De overige voorzieningen bevatten een voorziening voor het fiscaal geschil:

Ingevolge een fiscale controle bij HR Rail heeft Infrabel een deel van de inkomsten, afkomstig uit bepaalde vrijstellingen van bedrijfsvoorheffing opgenomen in de aangifte van de bedrijfsvoorheffing 2013, terugbetaald. Uit voorzichtigheid werd een voorziening aangelegd voor de aanslagjaren 2014 en 2015. Deze voorziening bedraagt 13.384.589,78€ op 31 december 2016.

Toelichting 21

Financiële schulden

Deze toelichting geeft informatie over de contractuele voorwaarden van de door de Groep aangegane rentedragende leningen. Voor meer informatie over de blootstelling van de Groep aan het interest-, wisselkoers- en liquiditeitsrisico verwijzen we naar toelichting 4. De termijnen en terugbetalingschema's van de schulden worden besproken in de toelichting 4.

De financiële schulden op lange termijn op 31 december 2016 zijn als volgt:

Langlopende financiële schulden

	Bankleningen	Obligatieleningen	Fin.schuld - schulden in rekening courant	Leasing	Overige financiële leningen	Totaal	Toe te rekenen kosten	Reële waarde aanpassing	Totaal
Per 1 januari 2016	405.797.410,51	1.318.011.950,41	0,00	660.319.688,82	425.028.184,93	2.809.157.234,67	23.713.902,82	387.237.884,33	3.220.109.021,82
Nieuwe schulden	0,00	0,00	0,00	11.757.520,48	0,00	11.757.520,48			11.757.520,48
Terugbetaling van schulden	-116.112,59	0,00	0,00	0,00	0,00	-116.112,59			-116.112,59
Gekapitaliseerde intresten	0,00	370.248,03	0,00	0,00	23.553.378,35	23.923.626,38			23.923.626,38
Overboeking - lange termijn naar korte termijn	-271.630.000,00	-100.000.000,00	0,00	-8.151.014,07	0,00	-379.781.014,07			-379.781.014,07
Andere bewegingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-23.694.954,93	88.157.608,07	64.462.653,14
Omrekeningsverschillen	0,00	0,00	0,00	0,00	16.296.871,25	16.296.871,25			16.296.871,25
Per 31 december 2016	134.051.297,92	1.218.382.198,44	0,00	663.926.195,23	464.878.434,53	2.481.238.126,12	18.947,89	475.395.492,40	2.956.652.566,41

De nieuwe schulden betreffen voornamelijk een nieuwe financiële leasingschuld met betrekking tot het atelier Bascoup.

De Infrabel Groep heeft volgende financiële schulden op lange termijn:

- Niet converteerbare obligatieleningen in het kader van het EMTN programma en privé plaatsingen voor een bedrag van 1.218.011.950,41€;
- Financiële schulden bij kredietinstellingen voor een bedrag van 134.051.297,92€;
- Leasingschulden, waaronder de financiële verplichtingen m.b.t. de PPS Liefkenshoekspoorverbinding, voor een bedrag van 663.926.195,23€.
- De overige financiële leningen ten belope van 464.878.434,53€ omvatten onder andere schulden m.b.t. 'concession and concession back' contracten op bepaalde HST-lijnen.

Voor de aan deze financiële schulden verbonden afgeleide financiële instrumenten en beleggingen verwijzen we naar respectievelijk toelichting 12 en 13.

De tegenpartij van een lening, geclassificeerd als banklening, heeft de optie tot verlenging van deze lening (25 miljoen €) uitgeoefend zodat de nieuwe vervaldatum voor deze lening 25 juni 2018 wordt. Hierdoor wordt deze lening terug als langlopend geclassificeerd en overgeboekt van de kortlopende naar de langlopende financiële schulden. Daarnaast werd voor een totaal bedrag van 404.781.014,07€ financiële schulden op lange termijn naar korte termijn geherclassificeerd, gezien zij in boekjaar 2017 vervallen.

De financiële schulden op korte termijn op 31 december 2016 kunnen als volgt worden samengevat:

Kortlopende financiële schulden

	Bankleningen	Obligatieleningen	Fin.schuld - schulden in rekening courant	Leasing	Overige financiële leningen	Totaal	Toe te rekenen kosten	Reële waarde aanpassing	Totaal
Per 1 januari 2016	25.120.841,50	0,00	0,00	5.759.023,37	0,00	30.879.864,87	26.247.506,81	261.683,88	57.389.055,56
Nieuwe schulden	0,00	0,00	30.828.916,53	0,00	7.500.000,00	38.328.916,53			38.328.916,53
Terugbetaling van schulden	-5.728,91	0,00	-11.250.000,00	-5.750.344,25	0,00	-17.006.073,16			-17.006.073,16
Overboeking - lange termijn naar korte termijn	271.630.000,00	100.000.000,00	0,00	8.151.014,07	0,00	379.781.014,07			379.781.014,07
Andere bewegingen	0,00	0,00	0,00	0,00	452.261,88	452.261,88	25.837.158,72	-131.579,21	26.157.841,39
Per 31 december 2016	296.745.112,59	100.000.000,00	19.578.916,53	8.159.693,19	7.952.261,88	432.435.984,19	52.084.665,53	130.104,67	484.650.754,39

De financiële schuld in rekening courant heeft betrekking op een collateral die een bank aan Infrabel heeft gestort in het kader van een collateralized interest rate swap.

De financiële schulden op 31 december 2015 zijn als volgt:

Langlopende financiële schulden

	Bankleningen	Obligatieleningen	Fin.schuld - schulden in rekening courant	Leasing	Overige financiële leningen	Totaal	Toe te rekenen kosten	Reële waarde aanpassing	Totaal
Per 1 januari 2015	204.087.725,80	1.317.656.060,67	0,00	666.078.712,19	361.916.883,28	2.549.739.381,94	20.204.260,22	316.978.656,01	2.886.922.298,17
Nieuwe schulden	457.410,51	0,00	0,00	0,00	0,00	457.410,51			457.410,51
Terugbetaling van schulden	-33.740.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-33.740.000,00			-33.740.000,00
Gekapitaliseerde intresten	0,00	355.889,74	0,00	0,00	20.010.596,13	20.366.485,87			20.366.485,87
Overboeking - lange termijn naar korte termijn	234.992.274,20	0,00	0,00	-5.759.023,37	0,00	229.233.250,83			229.233.250,83
Andere bewegingen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3.509.642,60	70.259.228,32	73.768.870,92
Omrekeningsverschillen	0,00	0,00	0,00	0,00	43.100.705,52	43.100.705,52			43.100.705,52
Per 31 december 2015	405.797.410,51	1.318.011.950,41	0,00	660.319.688,82	425.028.184,93	2.809.157.234,67	23.713.902,82	387.237.884,33	3.220.109.021,82

Kortlopende financiële schulden

	Bankleningen	Obligatieleningen	Fin.schuld - schulden in rekening courant	Leasing	Overige financiële leningen	Totaal	Toe te rekenen kosten	Reële waarde aanpassing	Totaal
Per 1 januari 2015	298.938.464,29	0,00	233,13	5.457.038,96	37.500.000,00	341.895.736,38	26.600.328,93	361.005,06	368.857.070,37
Nieuwe schulden	122.589,49	0,00	0,00	0,00	0,00	122.589,49			122.589,49
Terugbetaling van schulden	-38.947.938,08	0,00	0,00	-5.457.038,96	-37.500.000,00	-81.904.977,04			-81.904.977,04
Overboeking - lange termijn naar korte termijn	-234.992.274,20	0,00	0,00	5.759.023,37	0,00	-229.233.250,83			-229.233.250,83
Andere bewegingen	0,00	0,00	-233,13	0,00	0,00	-233,13	-352.822,12	-99.321,18	-452.376,43
Per 31 december 2015	25.120.841,50	0,00	0,00	5.759.023,37	0,00	30.879.864,87	26.247.506,81	261.683,88	57.389.055,56

De kenmerken van de financiële schulden op 31 december 2016 zijn als volgt:

Kenmerken van de financiële schulden	Munt	Coupon	Finale vervaldag	Nominaal (EUR)	Boekwaarde (EUR)
Bankleningen	EUR	Variabel	< 1 jaar	36.630.000,00	36.675.806,33
			1 - 2 jaar	39.880.648,96	39.880.648,96
			2 - 5 jaar	69.170.648,96	69.170.648,96
Totaal bankleningen				145.681.297,92	145.727.104,25
Obligatieleningen	EUR	Zero coupon	< 1 jaar	100.000.000,00	123.540.584,66
			> 5 jaar	741.382.198,44	741.674.780,63
		Variabel	< 1 jaar		12.222.930,94
			> 5 jaar	477.000.000,00	477.000.000,00
Totaal obligatieleningen				1.318.382.198,44	1.354.438.296,23
Schulden uit financiële leases	EUR	Vast	< 1 jaar	8.159.693,19	8.159.693,19
			1 - 2 jaar	16.301.688,34	16.301.688,34
			2 - 5 jaar	27.652.099,32	27.652.099,32
			> 5 jaar	619.972.407,57	619.972.407,57
Totaal schulden uit financiële leases				672.085.888,42	672.085.888,42
Overige financiële schulden	EUR	Variabel	< 1 jaar	245.525.193,52	236.123.590,95
		Vast	< 1 jaar	47.484.373,00	47.484.373,00
	USD	Vast	> 5 jaar	464.936.242,48	965.865.151,42
Totaal overige financiële schulden				757.945.809,00	1.249.473.115,37
Financiële schuld in rekening courant	EUR	Variabel	< 1 jaar	19.578.916,53	19.578.916,53
Totaal overige financiële schulden				19.578.916,53	19.578.916,53
Totaal financiële schulden				2.913.674.110,31	3.441.303.320,80

De kenmerken van de financiële schulden op 31 december 2015 zijn als volgt:

Kenmerken van de financiële schulden	Munt	Coupon	Finale vervaldag	Nominaal (EUR)	Boekwaarde (EUR)
Bankleningen	EUR	Variabel	< 1 jaar	0,00	40.925,33
			1 - 2 jaar	58.318.964,20	58.318.964,20
			2 - 5 jaar	87.478.446,31	87.478.446,31
Totaal bankleningen				145.797.410,51	145.838.335,84
Obligatieleningen	EUR	Zero coupon	< 1 jaar		23.540.584,66
			> 5 jaar	841.011.950,41	841.293.181,40
		Variabel	< 1 jaar		2.615.261,87
			> 5 jaar	477.000.000,00	477.000.000,00
Totaal obligatieleningen				1.318.011.950,41	1.344.449.027,93
Schulden uit financiële leases	EUR	Vast	< 1 jaar	5.759.023,37	5.759.023,37
			1 - 2 jaar	11.955.060,36	11.955.060,36
			2 - 5 jaar	20.963.120,60	20.963.120,60
			> 5 jaar	627.401.507,86	627.401.507,86
Totaal schulden uit financiële leases				666.078.712,19	666.078.712,19
Overige financiële schulden	EUR	Variabel	< 1 jaar	25.120.841,50	25.433.260,33
			1 - 2 jaar	260.341.036,00	260.079.352,17
	USD	Vast	> 5 jaar	425.028.184,93	835.619.388,92
Totaal overige financiële schulden				710.490.062,43	1.121.132.001,42
Totaal financiële schulden				2.840.378.135,54	3.277.498.077,38

Financiële schulden in verband met leaseovereenkomsten

De vervalttermijnen van de schulden met betrekking tot de financiële leaseovereenkomsten zijn de volgende:

	Op minder dan 1 jaar	Tussen 1 en 5 jaar	Op meer dan 5 jaar	Totaal
Contante waarde van de toekomstige minimale leasebetalingen				
Toekomstige minimale leasebetalingen	5.791.878,87	35.028.481,84	615.999.860,83	656.820.221,54
Intresten/toekomstige interesten op overeenkomsten	40.996.820,09	198.915.012,96	638.791.821,93	878.703.654,98
Totaal	46.788.698,96	233.943.494,80	1.254.791.682,76	1.535.523.876,52

Verbintenissen inzake toekomstige minimum huurbetalingen, opeisbaar krachtens niet-opzegbare operationele leaseovereenkomsten zijn opgenomen in toelichting 31.

Toelichting 22

Uitgestelde belastingvorderingen en schulden

Op 31 december 2016 heeft de Groep geen uitgestelde belastingvorderingen met betrekking tot recupereerbare fiscale verliezen en belastingkredieten erkend.

De Infrabel Groep heeft geen actieve belastinglatenties op 31 december 2016 (2015: 6.440,40€).

Toelichting 23

Handels- en overige schulden

Lange termijn

Handels- en overige schulden	31/12/2016	31/12/2015
Schulden mbt onderhanden projecten	707.036,06	636.009,60
Overige schulden	587.773.586,32	574.908.120,47
Handels- en overige schulden	588.480.622,38	575.544.130,07

Korte termijn

Handels- en overige schulden	31/12/2016	31/12/2015
Handelsschulden	608.842.374,84	595.338.971,12
Handelsschulden uit onderhanden projecten	25.230.459,97	22.413.348,58
Belastingen en andere taksen	23.840.676,40	21.658.003,21
Sociale schulden	10.139.772,27	11.555.873,30
Overige schulden	175.188.941,66	175.813.164,54
Handels- en overige schulden	843.242.225,14	826.779.360,75
Totaal handels- en overige schulden	1.431.722.847,52	1.402.323.490,82

De overige schulden op lange en korte termijn bestaan uit:

- De contractuele verplichting ten opzichte van de privé partner in de PPS Diabolo voor de jaarlijks betaalbare bijdrage van 9,0 miljoen € (indexeerbaar) gedurende de looptijd van de PPS;
- Over te dragen opbrengsten gekoppeld aan de infrastructuurvergoeding die 2 maanden op voorhand wordt gefactureerd aan de spoorwegoperatoren (113,7 miljoen €);
- Over te dragen opbrengsten gekoppeld aan vorderingen op de Staat (83,0 miljoen €).

Handelsschulden zijn vrij van interest en worden normaal gezien binnen een termijn van 30 dagen betaald met uitzondering van handelsschulden m.b.t. aannemingswerken. Overige schulden zijn eveneens vrij van interesten.

Het beheer van de kredietrisico's binnen de Groep wordt behandeld in toelichting 4.

Toelichting 24

Subsidies

24.1 Kapitaalsubsidies

De bewegingen tijdens het boekjaar kunnen als volgt samengevat worden:

	31/12/2016	31/12/2015
Per 1 januari	15.126.228.220,40	14.712.682.122,89
Nieuwe subsidies	951.110.526,34	989.814.863,00
Overboeking - subsidies naar resultatenrekening	-599.263.964,61	-624.856.563,76
Overboeking - andere	0,00	48.587.797,85
Per 31 december	15.478.074.782,14	15.126.228.220,40
Waarvan		
Op lange termijn	14.923.910.789,04	14.613.950.343,56
Op korte termijn	554.163.993,10	512.277.876,84

De kapitaalsubsidies verworven in het kader van investeringen in immateriële en materiële vaste activa, worden opgenomen op de passiefzijde van de balans en worden erkend in het bedrijfsresultaat a rato van de afschrijvingen op de activa waarvoor ze verkregen werden.

24.2 Exploitatiesubsidies

Exploitatiesubsidies worden opgenomen in het gerealiseerd resultaat onder de rubriek van de bedrijfsopbrengsten voor kapitaalsubsidies. De exploitatiesubsidies omvatten de basistoelage toegekend door de Staat, evenals de gedeeltelijke vrijstelling van bedrijfsvoorheffing in het kader van het economisch heroplevingsplan. De exploitatiesubsidies voor 2016 bedragen 182.187.329,91€ (2015: 243.694.623,87€).

24.3 Interestsubsidies

De interestsubsidies verworven in het kader van leningen worden in mindering gebracht van de financiële kosten. De impact van de interestsubsidies op de financiële kosten op 31 december 2016 bedraagt -44.167.467,21€ (2015: -45.570.611,10€)

Toelichting 25

Bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten

25.1 Bedrijfsopbrengsten

25.1.1 Omzet

	31/12/2016	31/12/2015
Infrastructuurvergoeding	702.447.310,98	688.458.643,76
Levering van energie	116.519.489,12	115.328.614,86
Informatica en telecommunicatie	43.241.862,05	62.114.219,76
Studies en assistentie (uitgezonderd ICT)	48.460.909,10	89.851.117,20
Beheer van het patrimonium	7.459.715,48	2.009.757,24
Diversen	35.897.519,86	19.039.956,88
Omzet	954.026.806,59	976.802.309,70

25.1.2 Overige bedrijfsopbrengsten

	31/12/2016	31/12/2015
Meerwaarden op de realisatie van vaste en vlottende activa	328.437,57	19.446.655,54
Schadevergoedingen ontvangen van derden	-211.071,58	5.779.305,63
Overige diverse bedrijfsopbrengsten	13.370.881,82	13.015.323,18
Overige bedrijfsopbrengsten	13.488.247,81	38.241.284,46

25.2 Bedrijfskosten

25.2.1 Diensten en diverse goederen

	31/12/2016	31/12/2015
Personeelskosten	757.866.218,21	798.051.465,54
Energie en andere benodigdheden	145.887.398,05	151.878.864,69
Onderhoud en herstellingen	111.287.069,25	114.200.489,00
Huur en huurlasten	61.992.166,87	63.254.254,78
Kosten mbt exploitatie	19.959.224,81	18.965.574,48
Andere operationele kosten	159.934.268,34	174.389.706,79
Diensten en diverse goederen	1.256.926.345,53	1.320.740.355,28

Personeelskosten betreffen de door HR Rail gefactureerde bedragen voor het ter beschikking stellen van het personeel aan de Groep en de kosten, uitgezonderd de financiële lasten, verbonden aan de IAS 19 voorzieningen.

In 2016 stelde HR Rail gemiddeld 10.642 VTE ter beschikking aan de Groep (2015: 11.519 VTE).

25.2.2 *Andere bedrijfskosten*

	31/12/2016	31/12/2015
Voorzieningen voor risico's en kosten	-3.068.679,32	42.968.807,72
Waardeverminderingen	-7.439.464,69	10.828.745,17
Minderwaarden op realisaties van niet courante en courante activa	339.551,54	5.168.277,45
Andere bedrijfskosten	3.790.523,72	12.008.718,41
Andere bedrijfskosten	-6.378.068,75	70.974.548,75

Toelichting 26

Personeelskosten

26.1 Personeelskosten

	31/12/2016	31/12/2015
Salarissen, bezoldigingen en overige kortetermijnbeloningen	45.867.157,86	54.177.823,83
Sociale zekerheidsbijdragen	11.929.666,32	15.701.079,83
Werkgeverspremies voor bovenwettelijke verzekeringen	2.184.553,30	1.724.940,92
Overige personeelskosten	290.561,23	2.250.021,17
Personeelskosten	60.271.938,71	73.853.865,75

De daling van de personeelskosten in 2016 t.o.v. 2015 is voornamelijk toe te schrijven aan de herstructurering van Ixilio NV en Tuc Rail NV.

Gezien het voltallig personeel van Infrabel door HR Rail ter beschikking gesteld wordt aan Infrabel, bevinden de kosten m.b.t. het personeel van Infrabel zich niet in deze rubriek, maar in de toelichting 25.2.1 Diensten en diverse goederen.

26.2 Personeelseffectief

	31/12/2016	31/12/2015
Arbeiders	19	11
Bedienden	714	816
Gewogen gemiddeld aantal personeelsleden (VTE)	733	827
Gewogen gemiddeld aantal interims (VTE)	8	13

Toelichting 27

Financiële opbrengsten en financiële kosten

27.1 Financiële opbrengsten

Financiële opbrengsten	31/12/2016	31/12/2015
Interestopbrengsten op:		
Financiële vaste activa	207.712,68	225.915,96
Vlottende activa	32.291.044,84	29.731.018,43
Reële waarde aanpassing	40.467.178,91	79.497.130,45
Meerwaarde op realisatie van vlottende activa	1.214,88	455,65
Ontvangen dividenden	0,00	3.333,00
Wisselkoersresultaten	47.860,95	38.406,56
Omrekeningsverschillen	53.957.648,20	58.517.837,94
Overige financiële opbrengsten	246.100,07	659.037,47
Financiële opbrengsten	127.218.760,53	168.673.135,46

27.2 Financiële kosten

Financiële kosten	31/12/2016	31/12/2015
Interestlasten op:		
Financiële verplichtingen	79.947.005,68	78.960.982,85
Voorzieningen	115.130,47	174.638,47
Schulden verbonden aan personeelsbeloningen	3.742.067,28	2.792.911,20
Gekapitaliseerde intercalaire interesten	0,00	30.552,62
Reële waarde aanpassing	112.847.618,10	78.872.746,84
Wisselkoersresultaten	60.296,50	51.163,24
Omrekeningsverschillen	27.334.209,01	88.910.325,75
Overige financiële kosten	726.397,68	820.153,50
Financiële kosten	224.772.724,72	250.613.474,47

De daling in de financiële opbrengsten is voornamelijk het gevolg van de lagere reële waarde aanpassingen door de stabielere interestvoeten in de Eurozone. De daling in de financiële kosten is het gevolg van de lagere omrekeningsverschillen als gevolg van een minder sterke USD appreciatie, gedeeltelijk gecompenseerd door hogere reële waarde aanpassingen op de USD schulden.

Toelichting 28

Winstbelastingen

De tabel hieronder geeft een reconciliatie weer tussen de (kosten)/baten op de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor belastingen (en zonder aandeel in deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode) aan de statutaire Belgische belastingvoet en de (kosten)/baten van belastingen op de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten per 31 december 2016 en 2015 aan de effectieve belastingvoet.

28.1 Effectief belastingtarief

	31/12/2016	31/12/2015
Resultaat voor belastingen (zonder aandeel in deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode)	-42.058.537,82	-40.570.928,05
Winstbelastingen	614.006,79	4.402.064,96
Effectief belastingtarief	-1,46%	-10,85%

28.2 Aansluiting tussen het effectief belastingtarief en het toepasselijk belastingtarief

	31/12/2016	31/12/2015
Toepasselijk belastingtarief	33,99%	33,99%
Resultaat voor belastingen (zonder aandeel in deelnemingen opgenomen volgens de vermogensmutatiemethode)	-42.058.537,82	-40.570.928,05
Winstbelastingen (op basis van toepasselijk belastingtarief)	-14.295.697,01	-13.790.058,44
Niet belastbare inkomsten Infrabel	14.952.968,42	18.146.883,96
Permanente verschillen	1.185.654,65	81.095,35
Effect van fiscaal niet aftrekbare uitgaven	660.938,13	835.898,11
Effect van fiscale aftrekken	-111.996,94	-155.765,05
Verkoop aandelen AlphaCloud	0,00	-873.203,10
Gebruik van fiscale verliezen	0,00	-2.403.976,69
Correctie voor herstructureringsvoorziening	-1.604.615,81	2.822.869,50
Overige aanpassingen	-173.244,66	-261.678,67
Winstbelastingen	614.006,79	4.402.064,96

Infrabel is vrijgesteld van inkomstenbelastingen (WIB art. 220 – art. 180).

28.3 Winstbelastingen opgenomen in de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

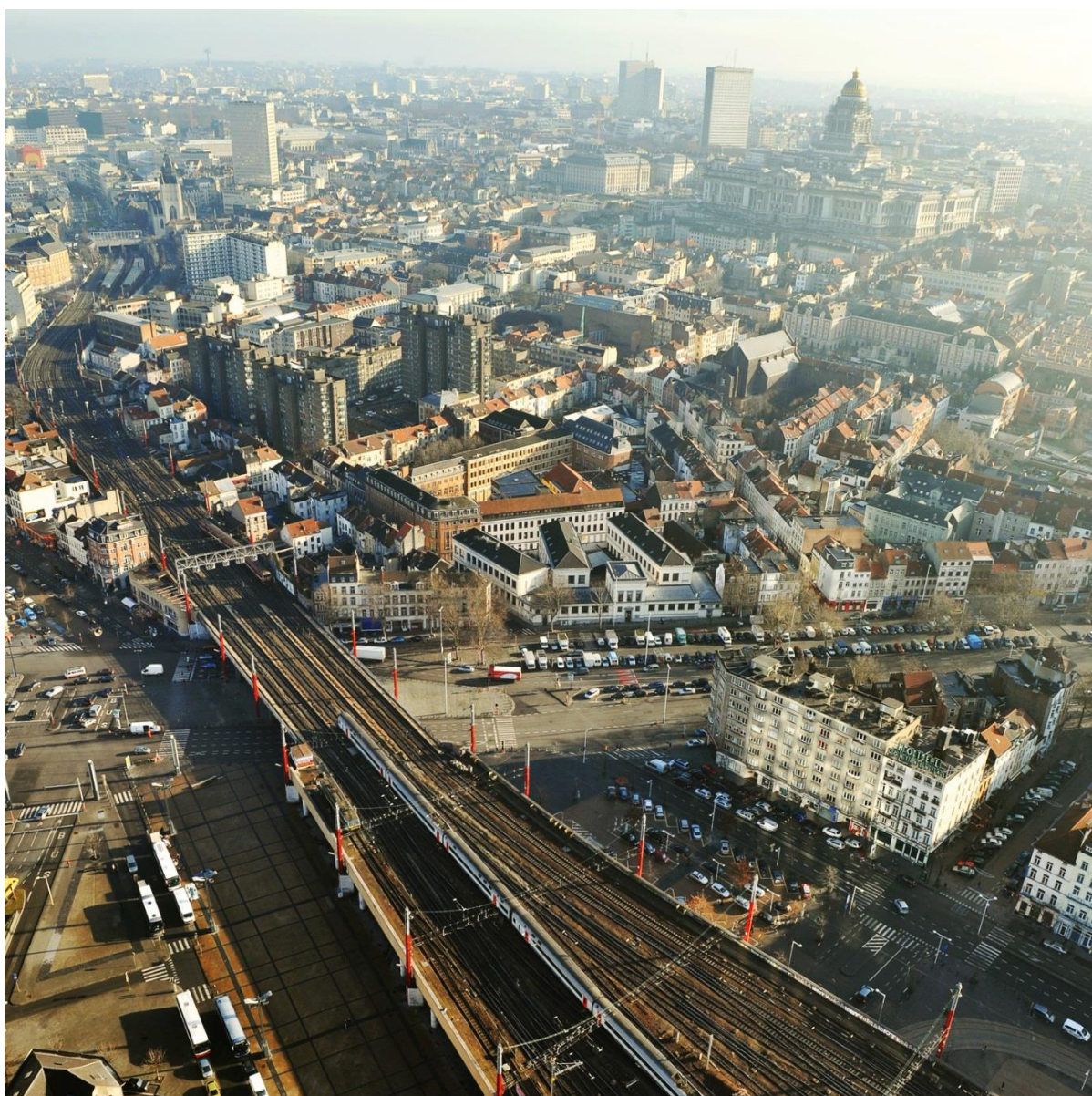
	31/12/2016	31/12/2015
Over de verslagperiode verschuldigde belastingen	-614.006,79	-4.402.064,96
Uitgestelde belastingen	-6.440,40	-33.912,86
Totaal winstbelastingen	-620.447,19	-4.435.977,82

Toelichting 29

Voorwaardelijke activa en verplichtingen

De Groep heeft op 31 december 2016 voorwaardelijke verplichtingen ten belope van 4.060.771,20€ (2015: 34.358.393,59€). Dit bedrag vertegenwoordigt de juridische geschillen aangespannen tegen de Infrabel Groep, waarvan de Groep oordeelt dat de kans op uitstroom aan middelen zeer onwaarschijnlijk is.

De Groep heeft op 31 december 2016 voorwaardelijke activa ten belope van 14.207.061,50€ (2015: 14.384.856,63€).

Toelichting 30

Transacties van alternatieve financiering

De Groep heeft in het kader van de hervorming van de NMBS Groep cross-border lease-transacties overgenomen die in het verleden werden afgesloten (activa in concessie gegeven aan een Trust die deze onmiddellijk terug in concessie gaf aan de NMBS Groep zodat beiden een financieel voordeel konden delen). Deze operaties, die "transacties van alternatieve financiering" genoemd worden, worden opgenomen volgens hun economische realiteit in overeenstemming met de bepalingen van SIC 27. De onderliggende activa betreffen spoorweginfrastructuur (hogesnelheidslijnen).

De transacties gaan gepaard met enkele beperkingen op het gebruik van de onderliggende activa (bijvoorbeeld: geen verkoop, geen onderverhuur zonder de voorafgaande goedkeuring van de Trust).

De Infrabel Groep heeft de materiële vaste activa in de balans gehouden en heeft noch winst noch verlies uit de verkoop aan de Trust erkend.

De investeringsrekeningen (investering van een deel van de middelen uit de verkoop of de hoofdverhuur) en de betalingsverplichtingen aan de Trust (over de duur van het contract) worden opgenomen in de balans. De investeringsrekeningen en betalingsverplichtingen aan de Trust worden bij toepassing van IAS 39 erkend in de rubrieken "Overige financiële activa" en "Financiële schulden".

Voor sommige transacties heeft de Groep derivaten gebruikt om het risico van rentevoeten en wisselkoersen af te dekken. In dit geval heeft de Groep gebruikt gemaakt van de reële waarde optie voorzien in IAS 39 voor de opname van financiële activa en verplichtingen. Het gebruik van afgeleide financiële instrumenten wordt toegelicht in toelichting 12. De analyse van het risicobeheer met betrekking tot het gebruik van financiële instrumenten, met inbegrip van instrumenten verbonden aan de alternatieve financiering, is opgenomen in toelichting 4.

Afhankelijk van de aard van de transactie heeft de Groep op het einde van de initiële basisduur van de overeenkomst verschillende mogelijkheden waaronder:

- de uitoefening van de aankoopoptie;
- de terugkeer van het actief naar de Trust die het voor eigen rekening zal gebruiken;
- de terugkeer van het actief naar de Trust waarvoor de Groep als verkoopagent voor het actief zal optreden;
- de verlenging van de overeenkomst door een lease- of servicecontract na afloop van de eerste basistermijn van de overeenkomst, of
- het zoeken naar een derde die de resterende verplichtingen jegens de Trust op zich zal nemen door middel van een lease- of serviceovereenkomst.

Toelichting 31

Rechten en verplichtingen

Het bedrag van de contractuele verplichtingen voor de verwerving van materiële vaste activa beloopt 1.063.092.290,13€ (2015: 906.553.222,5€).

Het bedrag van de contractuele verplichtingen voor de verwerving van diensten bedraagt 291.562.675,57€ (2015: 341.298.060,51€).

De door de Groep voor rekening van derden gestelde persoonlijke zekerheden bedragen 51.655.473,32€ (2015: 53.841.252,98€).

De door derden aan de Groep verstrekte kredietlijnen bedragen 27.772.854,18€ per 31 december 2016 (2015: 29.778.307,00€).

De door derden voor rekening van de Groep gestelde zekerheden bedragen 349.101.247,43€ (2015: 325.121.417,09€) en betreffen voornamelijk borgtochten gesteld door aannemers.

De door de Groep op eigen activa gestelde zakelijke zekerheden bedragen 175.103.365,28€ per 31 december 2016 (2015: 170.314.354,75€).

De verplichtingen inzake toekomstige minimumhuur, eisbaar krachtens niet-opzegbare operationele leaseovereenkomsten, bedragen 190,9 miljoen € per 31 december 2016 (2015: 56,1 miljoen €) waarvan 30,2 miljoen € op ten hoogste één jaar, 128,0 miljoen € op meer dan één jaar en ten hoogste vijf jaar, en 32,6 miljoen € op meer dan vijf jaar.

Toelichting 32

Informatie betreffende verbonden partijen

32.1 Geconsolideerde vennootschappen

De lijst van de dochterondernemingen en ondernemingen verwerkt volgens de vermogensmutatiemethode is opgenomen in toelichting 5.

32.2 Relaties met de Staat

32.2.1 Deelnemingsverhouding

De Belgische Staat is de ultieme en voornaamste aandeelhouder van Infrabel NV van publiek recht.

32.2.2 Beheerscontract

De Staat heeft met Infrabel een beheerscontract afgesloten voor de periode 1 januari 2008 – 31 december 2012 en van rechtswege verlengd tot een nieuw beheerscontract in werking treedt.

De Infrabel Groep vormt een essentieel element in het Belgische transportsysteem in haar rol van Belgisch spoorweginfrastructuurbeheerder.

De wetgever heeft de **opdrachten van openbare dienst** van Infrabel als volgt vastgesteld:

1. het verwerven, het ontwerpen, de bouw, de vernieuwing, het onderhoud en het beheer van de spoorweginfrastructuur;
2. het beheer van de regelings- en veiligheidssystemen van deze infrastructuur;
3. het leveren aan de spoorwegondernemingen van de hen overeenkomstig de wet te leveren diensten;
4. de toewijzing van de beschikbare spoorweginfrastructuurcapaciteit;
5. de tarifiering, de facturering en de inning van heffingen voor het gebruik van de spoorweginfrastructuur en voor de diensten bedoeld in 3°.

Het beheerscontract beperkt zich niet tot het definiëren van de opdrachten van openbare dienst. Ook de taken die uitgevoerd moeten worden om deze opdrachten te vervullen, worden er behandeld.

Om Infrabel in staat te stellen om de haar krachtens het beheerscontract gegeven opdrachten van openbare dienst te vervullen, krijgt zij subsidies van de Federale Staat, en in mindere mate van de deelentiteiten (Gewesten) in het kader van bepaalde specifieke projecten. Voor meer informatie verwijzen we naar toelichting 24 - Subsidies.

32.2.3 *Diensten aan besturen*

De Groep levert diensten, zoals onder andere ICT diensten, infrastructuurwerken en onderhoud, aan de Belgische Staat en aan verschillende besturen van de Belgische Staat. Al deze transacties gebeuren in het kader van normale klant/leverancier relaties tegen voorwaarden die niet gunstiger zijn dan die welke aan andere klanten en leveranciers worden aangeboden.

32.3 **Relaties met de hoogstgeplaatste functionarissen**

De bestuurders en de leden van het Directiecomité van Infrabel NV van publiek recht worden als de hoogstgeplaatste functionarissen van de Groep beschouwd.

Het totaal bedrag van de bruto bezoldigingen van de bestuurders en de leden van het Directiecomité bedroeg 1.207.241,25€ in 2016 en 1.219.065,52€ in 2015. Ze hebben geen leningen of voorschotten van Infrabel ontvangen.

De bezoldiging van de hoogstgeplaatste functionarissen betreft enkel lonen en kortetermijnbeloningen. Er zijn geen ontslagvergoedingen, vergoedingen na uitdiensttreding of lange termijnbeloningen uitbetaald in 2016 en 2015.

We verwijzen naar het Corporate governance hoofdstuk en remuneratieverslag in de statutaire jaarrekening van Infrabel voor meer informatie omtrent de bestuurders en leden van het Directiecomité, de werkingsregels en het remuneratiebeleid van de Groep.

Toelichting 33

Erelonen van de commissaris

In 2016 heeft de Infrabel Groep 335.238,00€ (2015: 317.244,00€) geboekt met betrekking tot opdrachten in het kader van de controle van de jaarrekening door de bedrijfsrevisoren van de Groep. De kosten voor opdrachten in het kader van belastingadvies bedroegen in 2016 33.100,00€ (2015: 30.645,00€). Er werden in 2016 andere audit opdrachten toevertrouwd aan de commissarissen ten bedrage van 39.102,32€ (2015: 0€).

Deze erelonen zijn als volgt samengesteld:

	31/12/2016	31/12/2015
Opdrachten in het kader van controle van de jaarrekening	335.238,00	317.244,00
Opdrachten in het kader van belastingadvies	33.100,00	30.645,00
Andere opdrachten	39.102,32	-
Bezoldiging van de commissaris	407.440,32	347.889,00

Toelichting 34

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 2 januari 2017 vond de fusie door absorptie van IXILIO NV door TUC RAIL NV plaats. Fiscaal en boekhoudkundig heeft deze fusie uitwerking vanaf 31 december 2016 middernacht. De fusie werd ingegeven door de belangrijke mogelijkheden tot synergie tussen beide ondernemingen zowel op operationeel als op financieel vlak. Deze fusie beantwoordt ook aan de vraag van de federale regering tot rationalisering van het aantal filialen. Na deze fusie beschikt Infrabel over 95,2% van de aandelen van TUC RAIL en Transurb NV over 4,8%.

Op 23 januari 2017 gaf de raad van bestuur van Infrabel zijn akkoord tot aankoop van de aandelen TUC RAIL in handen van Transurb, onder opschortende voorwaarde dat TUC RAIL haar ene aandeel in Eurostation NV verkoopt aan de NMBS. Aangezien Infrabel dan echter 100% van de aandelen van TUC RAIL in handen zou hebben, werd beslist om één aandeel TUC RAIL te verkopen aan Creosoteer Centrum van Brussel NV ("CCB"), waarvan Infrabel voor 51% aandeelhouder is. Na deze transacties beschikt Infrabel over 99,9% van de aandelen van TUC RAIL en CCB over 0,1%.

Eind januari 2017 heeft TUC RAIL een claim van Eurofiber ontvangen ter waarde van 8 miljoen € m.b.t. de verkoop door Ixilio van de bedrijfsactiviteit B-Telecom aan Eurofiber.

Op 20 februari 2017 keurde de raad van bestuur van Infrabel het budget 2017 goed.

INFRABEL NV VAN PUBLIEK RECHT

Marcel Broodthaersplein 2
1060 SINT-GILLIS
RPR: BE 0869.763.267

Verslag van de bedrijfsrevisoren leden van het College van Commissarissen (hierna “het College van Commissarissen”) aan de algemene vergadering van de vennootschap Infrabel NV van Publiek Recht over de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016

Overeenkomstig de wettelijke bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris. Dit verslag omvat ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening en tevens de vereiste bijkomende verklaringen. De geconsolideerde jaarrekening omvat het geconsolideerde overzicht van de financiële positie op 31 december 2016, het geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2016 evenals de toelichtingen.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening – Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de vennootschap Infrabel NV van Publiek Recht over het boekjaar afgesloten op 31 december 2016, opgesteld op basis van de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie, met een geconsolideerd balanstotaal van EUR 21.944.204.751 en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een negatief netto-resultaat van het boekjaar van EUR 43.145.891.

Verantwoordelijkheid van het bestuursorgaan voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards, alsook voor het implementeren van de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat, die het gevolg is van fraude of van fouten.

Verantwoordelijkheid van het College van Commissarissen

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle volgens de internationale controlestandaarden

Grant Thornton Bedrijfsrevisoren CVBA | burgerlijke vennootschap met handelsvorm
Tel +32 (0)2 242 11 40 | Fax +32 (0)2 242 03 45 | brussel@be.gt.com | www.grantthornton.be
Metrologielaan 10, bus 15 | 1130 Brussel
BTW BE 0439 814 826 | RPR Antwerpen

Mazars Réviseurs d'Entreprises – Société Civile à forme de société coopérative à responsabilité limitée
Avenue Marcel Thiry 77 b. 4 – B 1200 Bruxelles
Tel. : + 32 (0)2 779 02 02 – Fax: + 32 (2) 779 03 33 – www.mazars.be – www.mazars.com
TVA : BE 0428.837.889 - RPM Bruxelles

(ISA's), zoals deze in België werden aangenomen, uitgevoerd. Die standaarden vereisen dat wij aan de deontologische vereisten voldoen alsook de controle plannen en uitvoeren teneinde een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de beoordeling door de commissaris, met inbegrip van diens inschatting van de risico's van een afwijking van materieel belang in de geconsolideerde jaarrekening als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van die risico-inschatting neemt de commissaris de interne beheersing van de entiteit in aanmerking die relevant is voor het opstellen door de entiteit van de geconsolideerde jaarrekening, die een getrouw beeld geeft, teneinde controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn, maar die niet gericht zijn op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens een evaluatie van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen, alsmede de presentatie van de geconsolideerde jaarrekening als geheel.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de entiteit de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om daarop ons oordeel te baseren.

Oordeel zonder voorbehoud

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening van de vennootschap Infrabel NV van Publiek Recht per 31 december 2016 een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van het geconsolideerd geheel, alsook van haar geconsolideerde resultaten en van haar geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Overige aangelegenheden

1. We vestigen de aandacht
 - a. op de boekhoudkundige ramingen en op de elementen van beoordeling in de rekeningen, meer bepaald de milieuvorzieningen (bodemverontreiniging en -sanering), voorzieningen voor juridische geschillen, herwaarderingsmeerwaarden, de waardering van de financiële instrumenten en de waardering van de verplichtingen tegenover het personeel, en
 - b. op het geconsolideerd jaarverslag (punt 1.5 *Risico's waaraan de onderneming is blootgesteld*) waarin de Raad van Bestuur toelichting geeft bij de toekomstige rechten en verplichtingen die de vennootschap ontleent aan de PPS Diabolo.

Deze boekhoudkundige ramingen en elementen van beoordeling bevatten inherent elementen van onzekerheid.

2. In het geconsolideerd jaarverslag (punt 1.5 *Risico's waaraan de onderneming is blootgesteld*) verwijst de Raad van Bestuur naar de gevolgen van een fiscale controle. In het kader daarvan heeft Infrabel actie ondernomen om, in toepassing van het beheerscontract, de effecten van deze controle te compenseren via een verhoogde exploitatietoelage. In 2016 werd bij Koninklijk Besluit bevestigd dat de betaalde bijdrage voor het boekjaar 2013, ten bedrage van 7,9 miljoen EUR, zal worden gerecupereerd via de exploitatietoelage. Infrabel heeft niettemin, uit voorzorg, de voor de boekjaren 2014 en 2015 geboekte voorziening, thans bepaald op 13,4 miljoen EUR, behouden.
3. De groep heeft stappen ondernomen om een fraude management policy uit te werken. Frauderisico's dienen nog verder in kaart gebracht te worden en er dient nagegaan te worden of de bestaande procedures aangepast zijn om deze frauderisico's te beheersen.

Verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale auditstandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, de naleving van bepaalde wettelijke en reglementaire verplichtingen na te gaan. Op grond hiervan doen wij de volgende bijkomende verklaring die niet van aard is om de draagwijdte van ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

- Het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening behandelt de door de wet vereiste inlichtingen, stemt overeen met de geconsolideerde jaarrekening en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

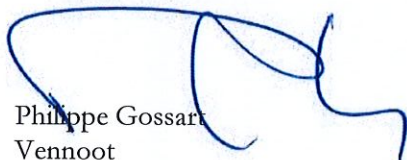
Overige aangelegenheden

1. Infrabel is de functionele werkgever van het personeel dat ter beschikking gesteld wordt door HR Rail, die optreedt als juridische werkgever. In dit kader vestigen wij de aandacht op de vaststelling dat de uitwisseling van informatie tussen beide vennootschappen met betrekking tot de prestaties en afwezigheden van het personeel moet worden verbeterd en dat de verdeling van de verantwoordelijkheden inzake interne controle, noodzakelijk om de betrouwbaarheid van de verwerkte informatie te garanderen, tussen beide partijen duidelijk moet worden vastgelegd.

Brussel, 28 april 2017

Het College van Commissarissen

Mazars Bedrijfsrevisoren CVBA
vertegenwoordigd door

Philippe Gossart
Vennoot

Grant Thornton Bedrijfsrevisoren CVBA
vertegenwoordigd door

Ria Verheyen
Vennoot